

Prenovljena cesta v Selško dolino

Na vrsti je Poljska dolina

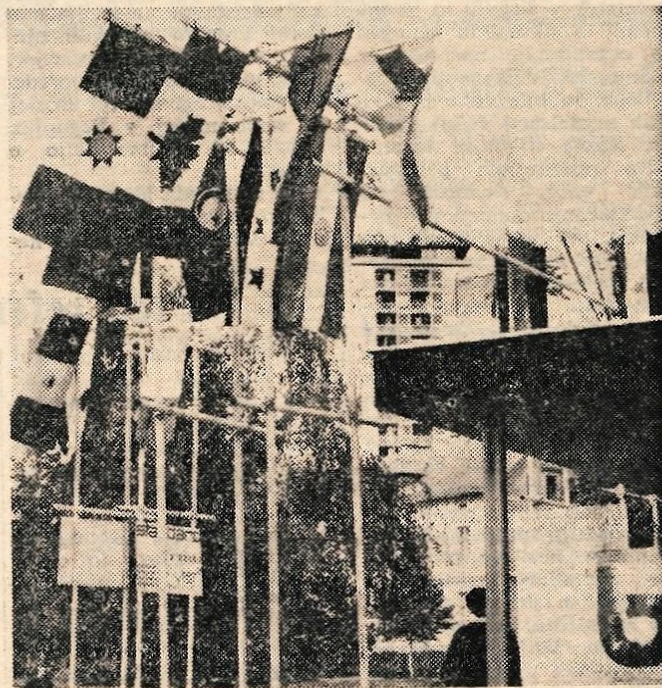
V soboto so delavci Cestnega podjetja iz Kranja končali z deli na cesti v Selško dolino. Prenovljeni odsek nove ceste, ki je dolg 17 ki-

lometrov, je veljal 2,3 milijona novih dinarjev. Sredstva je prispeval delno republiški cestni sklad, delno občinska skupščina Škofja

Loka. Nova cesta je velikega pomena za to dolino, posebej še za njeno gospodarstvo in turizem, saj je sedaj vožnja do Železnikov zelo prijetna in hitrejša.

Ta teden pa so ekipe delavcev kranjskega cestnega podjetja že začele asfaltirati cesto v Poljski dolini. Najprej so se lotili odseka med Trebijo in Selom pri Zireh, ki je bil še edini makadamski odsek med Žirni in Škofjo Loko. Ko bodo tu dela končali, bodo začeli polagati asfalt proti Škofji Loki. Vsa pripravljana dela so opravili že prej in če bo le mogoče, jo bodo uredili že do 29. novembra. Upajo, da ne bodo imeli takih težav z vremenom kot pri asfaltiranju ceste v Selško dolino, saj so predvidevali da bo urejena že v začetku avgusta. Tako pa so jo lahko dokončno asfaltirali šele prejšnji teden.

S. Z.

II. mednarodni filmski festival športnih in turističnih filmov v Kranju gre h kraju. Jutri (nedelja) zvečer bodo najboljšim filmom podelili še nagrade Triglav. Končne slovesnosti pa se bodo udeležile tudi nekatere jugoslovanske filmske zvezde in športniki. — Foto: F. Perdan

V Lipnici šola za 350 učencev

Odpri jo bodo jutri dopoldne

Točno do roka je splošno gradbeno podjetje Gorenje iz Radovljice končalo gradbeno dela osnovne šole v Lipnici. Jutrišnja otvoritev šole pomeni uresničitev začetka velike samoupravne akcije občanov radovljiške občine. Zgrajena bo namreč prva od šol, ki jih bodo do 1972. leta gradili s samopri-spevkom.

V šoli bo sedaj najsodobnejši kabinetni pouk. Namesto prejšnjih štirih bo sedaj v šoli 9 učilnic in 5 kabineto-ov. Šola bo imela tudi vse druge prostore razen telovadnice, ki bo zgrajena de-

cembra letos. Od stare šole so ostali tako rekoč le zidovi. Šolska površina se je povečala kar za 140 odstotkov, kabinet pa za 120. Gradbeno oziroma preurejevalna dela so veljala 240 milijonov starih dinarjev, od tega pa so 150 milijonov starih dinarjev že prispevali občani in delovne organizacije s samopri-spevkom.

Solo bodo odpri v nedeljo dopoldne ob 10. uri. Prosvetni delavci v radovljiški občini pravijo, da bo to ena najmodernejših oziroma sodobnih šol na Gorenjskem.

A. Z.

Javne tribune o ustavnih spremembah

Javni razpravi o ustavnih spremembah so se te dni pridružili tudi v tržiški občini. Tako so že v torek za področje mesta Tržič pripravili javno tribuno, na kateri je najosnovnejše spremembe ustave razložil član izvršnega sveta skupščine SR Slovenije dr. Ernest Petrič. Podobna javna tribuna je bila tudi v četrtek zvečer v Križah pri Trzinu, danes pa bodo javne

tribune o ustavnih spremembah še v Sebenjah, Podlublju, Kobarju, Seničnem in v Brezjah. Na vseh teh javnih tribunah so ali pa še bodo občani tržiške občine obravnavali tudi naloge socialistične zveze pri utrjevanju vseljudske obrambe, dotaknili pa se bodo tudi razvoja dogodkov na Češkoslovaškem.

vg

Turistično prometno podjetje Creina Kranj bo v četrtek dobilo tri nove avtobuse. V podjetju imajo trenutno 65 avtobusov, vendar pravijo, da bodo že prihodnji mesec dobili še dva. S tremi novimi avtobusi znamke TAM AS 3500 bodo vozili v kranjski občini, nova avtobusa, ki ju bodo dobili prihodnji mesec, pa bosta vozila na turističnih progah. Za tri nove avtobuse je podjetje plačalo 51 milijonov starih dinarjev. — Foto: F. Perdan

PRODAJA STANOVANJSKE OPREME NA BLEDU

V ZGORNJIH PROSTORIH KAZINE

spalnice	U	zavese	N	sesalci
dnevne sobe	G	tapisom	A	pralni stroji
fotelji, jogiji	O	preproge	K	svetlobna telesa
kavči, pol kavči	D	obloge za pod	U	peči in štedilniki
posamezne omare	N	posteljno perilo	P	

od 5. do 31. 10. 1968 vsak dan tudi ob nedeljah od 10. do 18. ure

Dviganje nacionalne zavesti

Ena izmed osrednjih nalog organizacij združenj borcev

V okviru stalnega sodelovanja so se predstavniki občinskih odborov združenj borcev NOB gorenjskih občin sestali v četrtek v Kranju in se pomenili o aktualnih nalogah te organizacije nasploh ter o muzejski dejavnosti.

Letos so bile vrste borčevskih organizacij dokaj živahne. Razne obletnice ustanovitve posameznih partizanskih enot, slavnosti ob podeljevanju domicilov in podobno, vse to je zajelo domala vse občine in organizacije. Zadovoljstvo borcev pa tudi želje prebivalstva nasploh pa dokazuje, da so take prireditve zaželeni in zlasti v sedanjem času tudi zelo potrebne. Kot so menili, bi kazalo še organizirati take in podobne prireditve, ki so lahko močno orožje za dviganje nacionalne zavesti. — Sem lahko sodijo razna srečanja starih predvojnih komunistov, nosilcev partizanske spominske, aktivistov, kurirjev in drugih sodelavcev v zaledju za časa NOB, ki ob dosedanjih prireditvah in domicilih v glavnem niso prišli na vrsto. Prav tako naj bi borci skupno z vsemi družbenimi organizacijami dajali več poudarka raznim krajevnim praznikom, zgodovinskimi dohodkom, obletnicam in podobno.

Čeprav so za to dejavnost potrebna določena sredstva, so vendar menili, da to ne bi smela biti ovira.

Osnova za pogovor o muzejski dejavnosti je bilo poročilo z obiska vseh oddelkov NOB pri raznih muzejih na tem območju. Glavna ugotovitev je bila, da so povsod opravili veliko delo v zbiranju gradiva o naši revolucionarni preteklosti. Toda delo je obstalo, ker skoraj nikjer ni ustreznega kadra, zlasti ne kustosov, ni prostorov in podobno. Te težave so v Kamniku, v Trzinu, pa tudi na Jesenicah, v Radovljici in delno tudi v Kranju, čeprav je tu še največ narejenega.

V pogovoru o teh težavah je prišla na površje misel o večjem sodelovanju. To bi lahko bilo že v sodelovanju ustreznega, sposobnega kadra, še več pa v izmenjavi ustreznega gradiva in podobno. Izražena je namreč bila tudi težnja, da bi posamezni muzeji dali večji poudarek določeni tematiki, ki je za njihovo območje najbolj značilna. Za prvo delavsko gibanje in revolucionarno preobujanje na območju Gorenjske so najznačilnejše Jesenice

z močnim proletariatom. Zaradi tega naj bi tam prav to še posebej upoštevali in ob sodelovanju z drugimi muzeji z ustreznimi zamenjavami dobili gradivo in dokumentacijo tudi iz drugih muzejev. Podobno bi se lahko opredelili tudi drugi muzeji. Doslej je samo muzej v Begunjah izrazil z dokumentacijo o zaporih.

To so seveda le zamisli, želje, ki so lahko dobre, lahko ne, vsekakor pa vredne na-

daljnega razmišljanja. Zato so se domenili, da bodo kot pobudniki v sodelovanju z Gorenjskim muzejem v Kranju sklicali predstavnike vseh muzejev, kustose in predstavnike ZZB. Dogovorili naj bi se o ustreznem sodelovanju, in, kar je bilo še posebej poudarjeno, sprejeli dolgoročni načrt o muzejski dejavnosti ter z njim zatem prek predstavnikov občinskih skupščin zahtevali ustrezno pomoč.

K. Makuc

Pred referendumom

Nekaj let nazaj referendum kot eno izmed oblik naše samoupravne prakse skoraj nismo poznali. Te samoupravne pravice se občani, delovne organizacije in družbenopolitične skupnosti skoraj niso posluževali. V letih izgrajevanja ekonomske moči naše države in ožjih družbenopolitičnih skupnosti skoraj ni bilo potrebe po njem. Z uveljavitvijo gospodarske in družbene reforme in nadaljnjim razvijanjem ter izpolnjevanjem naše samoupravne in družbene prakse pa je uveljavljanje te pravice postajalo vse bolj živo.

Dobra štiri leta so minila, ko je bil prvič storjen takšen korak. Prebivalci kranjske občine, ki so pred kratkim slavili popoln uspeh ob izgradnji šolskih poslopij, se tega naibž še dobro spominjajo. Takrat so se na referendumu odločili za samoprispevek. Takrat je bilo tudi precej mnenj o upravičenosti tega koraka. Vztrajnost in praksa sta potem potrdila pravilnost takratne odločitve. Se več. Temu zgledu so sledili tudi drugod. Tako so se kmalu pojavili krajevni referendumi o samoprispevkih. Tudi v drugih občinah so se odločili za to obliko. Tako se danes ta občinski dogovor že izvaja v radovljiški in škofjeloški občini. O njem razpravljajo tudi v trzinu. In še bi lahko naštevali. Mimogrede povejmo le to, da bodo prav jutri v radovljiški občini izpolnili prvi del takšnega dogovora, ko bodo odprli preurejeno šolo na Lipnici. Skratka, praksa je potrdila teorijo in pokazalo se je, da je demokratičen družbeni dogovor najbolj pravilna pot v izgradnji demokratičnega socializma.

Podobno kot do sedaj že marsikje bo jutri tudi v Stražišču in okoliških krajih.

Prebivalci se bodo neposredno soočili z uresničitvijo ene izmed največjih želja zadnjih let — s potrebo po izgradnji pokopališča. Prav jutrišnji dan bo zadnja preizkušnja. Skupna odločitev bo pokazala skorajšnjo uresničitev želja ali pa dokončno zavrnitev reševanja oziroma izgradnje pokopališča.

4042 volilnih upravičencev naj bi jutri glasovalo na desetih voliščih. Na glasovnici bodo obkrožili besedo za, če se strinjajo s samoprispevkom in proti, če se ne.

Na glasovnici, ki jo bo dobil na volišču vsak volilec, piše:

O uvedbi krajevnega samoprispevka za sofinanciranje izgradnje novega pokopališča Stražišče v k. o. Bitnje, ki naj bi bil predpisan za leto 1969

in ki bi ga PLAČALI zavezanci — občani, stari nad 18 let v višini 120 N din, plačljivih v štirih enakih četrtletnih obrokih,

in ki bi ga bili OPROSČENI občani, katerim je edini dohodek socialna podpora, invalidnina, invalidski dodatek, poseben invalidski dodatek, denarno nadomestilo med začasno brezposelnostjo, minimalna pokojnina ali važenska nagrada GLASUJEM: ZA — PROTI.

Prebivalci bodo jutri obkrožili ZA ali PROTI in se tako odločili za pokopališče ali pa proti njemu. A. Zalar

Bralce naše rubrike

Po prešernovih stopinjah obveščamo, da bo prireditelj enodnevni izlet v Kanalsko dolino (za obletnice, o katerih smo pisali v Glasu dne 18. t.m.) v soboto dne 28. t.m. Vse informacije pri Creini, Kranj, Koroška cesta št. 4 — telefon 21-022.

trajno
goreča
peč

KAMIN EMO 5

za
VSE VRSTE JUGOSLOVANSKIH
PREMOGOV

EMO CELJE

Kmetijska zadruga
JELOVICA
RADOVLJICA

razpisuje

prosto delovno mesto

knjigovodje

ZA OBRAT BLEĐ

Kandidat mora poleg splošnih pogojev zadovoljevati še zahteve, da ima ustrezno šolsko izobrazbo in potrebno prakso v knjigovodskih poslih. Prijave sprejema uprava zadruga 10 dni od objave razpisa.

TEMELJNA
IZOBRAŽEVALNA
SKUPNOST
TRŽIČ

RAZPISUJE

2 ŠTIPENDIJI

za študij
na visokih šolah.

POGOJI: Prednost imajo kandidati iz višjih letnikov z dobrim učenim uspehom in iz socialno šibkih družin.

Prijave sprejema temeljna izobraževalna skupnost Tržič 15 dni po objavi razpisa.

Pri vsaki enoti
GORENJSKE
kreditne banke je

USAH
mesec

žrebanje

NAVADNIH HRANILNIH VLOG
ki porastejo za 100.— ND

Mesečno dobi

10

srečnih izžrebancev
ROČNE URE DARWIL

Vse za šolo

VAM

NUDI

Blagovnica

NAMA

Škofja Loka

blagovnica nama škofja loka

Predlogi kmetijskih strokovnjakov Gorenjske

k osnutku skupščinskih stališč o kmetijstvu

Kmetijski strokovnjaki Gorenjske so skupaj z nekaterimi drugimi povabljenimi gosti pred nedavnim v Kranju razpravljali o ukrepih za nadaljnji razvoj kmetijstva pri nas, posebna komisija pa je potem na osnovi živahne razprave formulirala predloge k osnutku stališč, sklepov in priporočil v zvezi z nekaterimi problemi kmetijstva v Sloveniji in jih poslala republiški skupščini.

V razgovoru z ing. Marcom Glazarjem, direktorjem obrata Kmetijstvo KŽK Kranj, smo zvedeli, da gorenjski kmetijski strokovnjaki v celoti sprejemajo osnutek skupščinskih stališč o kmetijstvu, vendar za končno razpravo na republiškem in gospodarskem zboru skupščine SRS podajajo še nekaj dodatnih predlogov in misli z namenom, da bi pri nas z namenom, da bi tudi kmetijstvo dobilo svojo pravo vlogo v našem gospodarstvu. Predvsem poudarjajo, da je kmetijstvo gospodarska panoga, ki deluje v drugačnih razmerah kot druge stroke, zato ne more biti povsem enakovredno drugim panogam, npr. industriji. To zahteva drugačno razmerje družbe do kmetijstva. Kmetijstvo je in bo ostalo »tovarna brez strehe«, ki dela za lahko pokvarljivim blagom. Kot povsod drugje po svetu ga je tudi pri nas treba postaviti na tako mesto v celotnem gospodarstvu, da bodo delovni ljudje videli tudi v njem svojo perspektivo in da bo imela družba od njega čimvečjo korist. To je tudi ključni namen predlogov in zahtev, ki so se izoblikovale na nedavnem sestanku v Kranju.

Na prvem mestu gorenjski kmetijski strokovnjaki zahtevajo, da je treba ustaliti premije za kmetijske proizvode, ker bo proizvajalec le s tem dobil garancijo za perspektivnost svoje proizvodnje. Namen premij je ustalitev določene kmetijske stroke; le s tem bo mogoče odpraviti nihanja pridelovanja in ponudbe na trgu. Nadalje poudarjajo, da se morajo družbene dajatve v kmetijstvu ustrezno zmanjšati in biti enake ne glede na sektor lastništva. Ukine naj se vodni prispevek, zvezni in republiški prometni davek na stroje, cestna taksa za gorivo za traktorje, uredi naj se plačevanje amortizacije skladno z zakonom o sredstvih gospodarskih organizacij. Dovoliti je treba usklajevanje proizvodnih in prodajnih cen tudi tam, kjer je

še v veljavi družbena kontrola nad cenami.

Zelo pomembni sta zahtevi, da je treba začeti z revizijo zakona o zemljiškem maksimumu in da je treba dedni zakon tako spremeniti, da bo preprečena nadaljnja drobitev kmetij. Dosedanji razvoj kmetijske mehanizacije je namreč v znatni meri onemogočil gospodarno poslovanje pri obstoječi velikosti družinskih kmetij, to pa je odpravilo tiste dejavnike, ki so narekovali takoj po vojni izdajo zakona o agrarnem maksimumu. Na Gorenjskem predlagajo, naj se to ustavno določilo za kmete razveljavi, omejitev za nekmete pa naj se ublaži. Hkrati s tem je treba pričeti s komasacijo, to je združevanjem oz. zaokroževanjem raztresenih zemljišč pravnih kmetov zaradi lažje obdelave, nadaljuje pa naj se z arondacijo zemljišč družbenih posestev. Poudarjajo tudi, da je za gradnje treba uporabljati le slabša zemljišča.

Zakon o gozdovih naj se po predlogih s kranjskega sestanka spremeni tako, da bo gozdarska služba nadzirala strokovno izkoriščanje in nego gozdov, sicer pa naj za les in druge gozdne izdelke prav tako kot za kmetijske pridelke velja zakon o blagovnem prometu.

Nadalje poudarjajo, naj v sklad s socialno zavarovanjem kmetov plačujejo prispevke vsi lastniki zemljišč in ne le kmetje. Prav tako menijo, da udeležba kmetov v predstavniških organih ni zadostna in da je treba za ustrezno in uspešno politiko družbe do kmetijstva spet ustanoviti sekretariat za kmetijstvo in gozdarstvo pri izvršnem svetu SR Slovenije. Družba mora prevzeti tudi skrb za šolanje kmetijskih proizvajalcev in spet vzpostaviti kmetijske strokovne službe.

Gorenjski kmetijski strokovnjaki zahtevajo tudi, naj bo ostanek dohodka tistih gospodarskih organizacij, ki se ukvarjajo s predelavo in s trgovino s kmetijskimi pri-

delki, obdavčen tako, da bo tudi kmetijstvo dobilo nazaj del tako akumuliranih sredstev. Ustale naj se tudi davčne obveznosti kmetov. Pri obračunu dohodka se mora- jo od dohodka odšteti stroški naložb, ki jih kmet vla- ga v proizvodnjo po načrtih strokovne službe, in stroški za šolanje kmetijskih kadrov.

Na nedavnem sestanku so govorili tudi o zahtevi po programiranju in potrošnji investicijskih sredstev predvsem v predelovalne obrate. Prav gotovo namreč ni go- spodarno, da se skoraj isto- časno gradijo predelovalnice mesa v petih gorenjskih me- stih (Kranj, Jesenice, Tržič, Radovljica, Škofja Loka).

Republiški in gospodarski zbor skupščine SRS bosta v kratkem ponovno razpravlja- la o nadaljnjem razvoju in problematiki kmetijstva v Sloveniji. Gorenjski kmetij- ski strokovnjaki pričakuje- jo, da bodo pri tem uposte- vani tudi njihovi predlogi.

-at

Kakšen naj bo Spodnji Plavž

V hodniku občinske skupščine na Jesenicah je te dni razstavljena maketa bodoče ureditve Centra na Spodnjem Plavžu na Jesenicah.

Lokacija centra na Spodnjem Plavžu je bila določena že z zazidavo stanovanjskega naselja. Tod je namreč po vojni zraslo veliko naselje s prek 2000 stanovalci. Toda stanovanjska poslopja so hi- treje rasla kot objekti sploš- nega družbenega pomena. Za- to je občinska skupščina na- ročila podrobno obdelavo cen- tra na tem prostoru. Uredi- tev centra naj zajame trgov- ske lokale trg. podjetja Rož- ce, mesarijo, prodajni lokal z neodrejeno funkcijo, resta- vracijo z bifejem, brivsko-fri- zerski salon, dva stanovanj- ska stolpca in dvorano za prireditve.

Kritične pripombe na pro- jekt centra sta doslej dala šele dva občana. Po mnenju le teh je projektant pozabil na otroke — stanovalce v bližnji okolici. Kje bodo otro- ci imeli svoj življenjski pro- stor za igro in otroško raz- vedrilo? se sprašuje občan.

»Ne zdi se mi pametno, da se je najprej zgradil gostin- ski lokal (ali ni že dovolj gostiln?) v tako neposredni bližini stanovanjskih blokov.«

Ne vidim potrebe, da se avtobusno postajališče pre- makne nasproti stanovanj- skih blokov na Titovi cesti 75. Avtor projekta spet ver- jetno ni mislil na stanoval- ce. Nepristano brnjenje avto- busov, zavor, hrup, izpušni plini, to naj bodo blagodejni učinki za dobro počutje ob- čanov? Kaže, da je avtor pro- jekta pozabil na precej stvar- ri, če drži, da vse kar dela- mo, delamo za ljudi.«

Vsekakor bi kazalo, da tu- di drugi občani povedo svoje mnenje. Se je čas, da vpli- vajo na ureditev okolice, v kateri živijo.

J. Vidic

Pogin rib povzročil cianid

V zadnji številki Glasa smo poročali o množič- nem poginu rib v potoku Lipnica. Po prvih preiska- vah so pri Zavodu za ribištvo v Ljubljani, ka- mor so poslali v preiska- vo nekaj poginulih rib, ugotovili, da so bile ribe zastrupljene s cianidom. Zastrupitev je povzročila odplaka iz tovarne Iskra, obrat Lipnica. Cianid to- varna uporablja pri sesta- vi svojih kemikalij za galvaniko. Škoda še ni dokončno ocenjena, ven- dar menijo, da znaša več milijonov.

-SZ

Komisija za sklepanje delovnih razmerij

TRIO

tržiška industrija obutve in konfekcije Tržič

razpisuje

1. delovno mesto

čevlarskega tehnika

tehnološke pripra- ve dela

Pogoji: poznavanje tehnološkega postopka podplat- ne izdelave z najmanj dvoletno prakso.

2. delovno mesto

čevlarskega tehnika

za mojstra izmene

Pogoji: poznavanje tehnološkega postopka podplat- ne izdelave z najmanj triletno prakso.

Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi osebnih do- hodkov. Podjetje nima zagotovljenih stanovanj.

Rok prijave 15 dni po objavi razpisa.

V TRGOVINI

Mojca

V KRANJU
SMO ZNIZALI CENE
OTROŠKI KONFEKCIJI
IN PLETENINAM DO

40%

Čenjenim potrošnikom
se priporočamo za obisk

Trgovina je odprta

NON - STOP

od 7. do 19. ure

III. nadstropje bife kuhinjsko pohištvo gospodinjstvi stroji lahka elektrika svetila

I. nadstropje pohištvo šivalni stroji preproge akustika konfekcija ženska in pritličje

Med napisi na stekleni steni ob vhodu v škofjeloško NAMO, ki kupca opozarjajo, kaj je mogoče dobiti v posameznih paviljonih, sta tudi »lahka elektrika« in »akustika«. Kaj je to? Človek bi utegnil sklepati, da prodajajo v trgovini elektriko na kilograme in akustiko na kubične metre. Treba se je potruditi v stavbo, preden spoznaš, da s prvimi mislijo manjše električne stroje, z drugim pa radijske in televizijske aparate, gramofone ter drugo. — Foto: F. Perdan

Kaj so v letošnjem poletju zaplenili cariniki?

Različni so motivi potovanja turistov. Nekdo želi spoznati tuje kraje in ljudi, drugi gre na obisk k znancom in sorodnikom, nekateri pa iz koristi. Med slednje vsekakor spadajo tihotapci. So tudi taki, ki jim je to poklic. Tveganje je njihovo zadovoljstvo, seveda, če uspejo. Cariniki so na mejnih prehodih na Gorenjskem v letošnjem poletju med drugim odvzeli:

Pri nekem Grku so našli kar 2500 kravat in 100 šalov. Poleg odvzema blaga je bil še kaznovan s 600.000 S din. Nekemu Turku so odvzeli 21 transistorjev, 3 brivske aparate in drugo blago. Kaznovali so ga s 500.000 S din. Na mnogo slabšem pa je bil nemški turist, pri katerem so našli 180 transistorjev in več tehničnega blaga. Vse te neprijavljene predmete so mu odvzeli, poleg tega pa so ga še kaznovali z 1 milijon 500 tisoč S din.

Pri nekem Dalmatincu so našli 150 dežnih plaščev, pri drugem pa 155 ur darwill. Slednji je bil kaznovan s 1.500.000 S din.

Nekemu Beograjčanu so odvzeli 200 glav numeratortov (številčne glave); kaznovali so ga s 600.000 starih dinarjev.

Turki radi prenašajo orožje in municijo. Tako so turistu iz Turčije odvzeli okrog 5000 nabojev za pištolo. Pri nekem Zagrebčanu so našli 750 naglavnih rut, pri Zagrebčanki pa 70 kg polizdelkov iz plastike za izdelavo umetnega nakita.

Med osebami, ki so zapisane na carinarnici so tudi Slovenci. Pri nekem Ljubljancu so našli veliko avtomobilskih rezervnih delov. Poleg odvzema blaga so ga še kaznovali s 870.000 S din.

Veliko kupčijo so preprečili nekemu Srbu, pri katerem so našli kar 800 velikih slik, od tega polovico s pobožnimi motivi. Tihotapci te slike kasneje pri nas uokvirjajo in prodajajo na raznih sejnih, po hišah in tržnicah. Tudi po Gorenjskem včasih hodijo po hišah neznanzi ljudje in ponujajo takšne slike.

J. Vidic

Priprave na občne zборе sindikalnih organizacij Seminar za predsednike in tajnike

Občinski sindikalni svet v Kranju tudi letos prireja v okviru priprav na občne zборе sindikalnih organizacij seminar za predsednike in tajnike sindikalnih organizacij. Seminar se je začel včeraj (v petek) na Bledu, nadaljeval pa se bo še v ponedeljek in sredo prihodnji teden. Predstavniki občinskega sindikalnega sveta, predsednikov strokovnih od-

borov občinskega sindikalnega sveta, predstavniki delavske univerze in kranjske občinske skupščine se bodo z udeleženci seminarja pogovarjali o vsebini dela sindikalnih organizacij, o družbenem in gospodarskem položaju v občini, o dosedanjem delu sindikalnih organizacij

in o pripravah na občne zборе.

Namen seminarja je, da na njem izmenjajo izkušnje okrog vsebinskih, organizacijskih in kadrovskih priprav na občne zборе, ki morajo v kranjski občini biti letos končani do 20. decembra.

A. Z.

Draga otava

Letos je najdražja otava v Ratečah. Pa ne pri vseh kmetijah. O tej otavi se precej govori v Zgornjesavski dolini. Pa ne zato, ker jo zaradi dežja ne morejo pokositi in sušiti. Zadeva je takale:

V Ratečah je več dvolastnikov, ki obdelujejo zemljo onstran meje. Tudi otava je tam. Pa je nekemu Ratečanu prišlo na misel, da bi se dalo v otavo tudi kaj skriti in pripeljati prek meje. Na italijanski strani je naložil voz otave, v otavo pa skrnil material, ki ga je potreboval pri zidavi hiše. Poleg okovja je imel v otavi skritih tudi štiri samokolnice, ki so cenejše v Italiji kot pri nas.

Drugi Ratečan pa je v Otavo skrnil pralni stroj. Nesreča je bila v tem, da je carinik »iz radovednosti« porinil v otavo jekleno palico in pri tem »na žalost« ugotovil, da je otava trda.

Poleg odvzema blaga sta bila oba Ratečana kaznovana z denarno kaznijo, ki presega vrednost tihotapskega blaga.

Kaj hočemo, vsaka šola ne kaj stane.

J. Vidic

Sindikalne športne igre

V okviru sindikalnih športnih iger bodo prihodnji teden le tekmovanja v malem nogometu. Na športnem stadionu v Kranju se bodo v sredo pomerile ekipe Standarda, Iskre II, Elektra, IBI, Projekta in Puškarne. Prihodnjo soboto pa se bodo pomerile ekipe Iskre I, Exoterna I, Kovinarja, Kovinskega podjetja, LIK in Elektra.

Ko se je pred dnevi sestala komisija za potek in pripravo sindikalnih športnih iger, so ugotovili, da vsa tekmovanja v redu potekajo. Na začetku je bilo sicer nekaj težav z organizacijo, vendar pa so jih kmalu odpravili. Ko pa so govorili, katera ekipa je bila do sedaj najboljša, so ugotovili, da bi se vse ekipe lahko zgledevale po ekipi Puškarne, ki tekmuje v malem nogometu. Vzorna ni le zavzetost za igro, marveč tudi športno vedenje igralcev.

Novost v svetovni kozmetiki

Uporabljam

gaby's spray

za idealno pričesko zato ker...

gaby's spray

ne masti in ne lepi las
se razčesuje brez težav
utrjuje in da lep sijaj pričeski

Po licenci gaby's FLYNN COSMETIK
ekskluzivno v Jugoslaviji proizvaja

LEK LJUBLJANA

Komisija za volitve in
imenovanja skupščine
OBČINE TRŽIČ

razpisuje

prosto delovno mesto

VODJE ORGANA DAVČNE SLUŽBE

Pogoji:

Poleg splošnih pogojev se zahtevajo še naslednji pogoji:

- visoka strokovna izobrazba ekonomske ali pravne smeri z 2-letno prakso
- višja strokovna izobrazba ekonomske ali pravne smeri s 5-letno prakso.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Tržič 15 dni po objavi razpisa.

STANOVANJSKO PODJETJE RADOVLJICA

popravlja

razpis

za javni natečaj

za prodajo stanovanjskih hiš, ki je bil objavljen v »Glasu« dne 7/9 1968.

Izvzame se iz prodaje hiša na Bledu — Grajska cesta 32, navedena v razpisu pod št. 2.

STANOVANJSKO PODJETJE
RADOVLJICA

Razvita izvenšolska dejavnost v Tržiču

Na tržičkih osnovnih šolah že nekaj let ugotavljajo živahno izvenšolsko dejavnost učencev. Tako na osnovnih šolah v Križah, osnovni šoli heroja Grajzerja in heroja Bračiča že nekaj časa delujejo matematični krožki, v zadnjem šolskem letu pa se je število krožkov še povečalo. Na osnovni šoli heroja Grajzerja imajo sedaj poleg matematičnega še krožek za slovenski jezik, biološki in vremenoslovski krožek. Na Bračičevi šoli je bil letos izredno delaven literarni krožek, saj so njegovi člani izdali dve številki šolskega lista Stezičice.

Med tehničnimi krožki sta najbolj razvita modelarski in fotografski krožek. Mladi fotografi so sodelovali na nedavnem tekmovanju vseh gorenjskih šol v Škofji Loki, medtem ko so mladi tehniki dosegli nekaj uspehov tudi v zveznem merilu. Na zveznem tekmovanju mladih tehnikov in na razstavi v Plevlju v Črni gori so modelarji z osnovne šole Križe dobili srebrno in bronasto medaljo, medtem ko je ekipa radioamaterjev iz osnovne šole heroja Bračiča dobila bronasto medaljo.

Učenci osemletk v tržički občini pa se posvečajo precej tudi športu in med športnimi sekcijami na vseh šolah je največ zanimanja za roket, lahko atletiko in smu-

čanje. Razen na šolskih in občinskih tekmovanjih so predstavniki tržičkih osnovnih šol sodelovali tudi na večjih tekmovanjih na Gorenjskem in dosegli več prvih mest ali pa so bili med boljšimi. Ravno to zanimanje za nekatere športne panoge je dalo več nadarjenih tekmovalcev, ki predstavljajo do-

ber naraščaj za društva in njihove sekcije. Poleg raznih krožkov in športnih sekcij posameznih osnovnih šol pa na vseh šolah deluje tudi pionirska in mladinska organizacija ter podmladki RK, medtem ko je nekaj učencev tudi v mladinskih odsekih posameznih društev.

vig

Tržiške »Karavanke« spet vadijo

V začetku tega meseca so člani tržiške folklorne skupine »Karavanke« spet začeli z rednimi vajami. Folklorna skupina, ki se je letos predstavila občinstvu po Gorenjski in tudi v francoskem mestu Sainte Marie aux Mines, ima sedaj tudi nekaj novih članov. Tako se je njeno število od prejšnjih desetih parov povečalo na 16. Na vajah, te so dvakrat tedensko zvečer, se marljivo pripravljajo na prihodnje nastope. In en nastop bodo imeli že ta mesec, ko bodo v Celovcu v domu sindikatov nastopili za jugoslovanske delavce, ki delajo v Avstriji. Svoj dosedanj program — sestavljali so ga plesi s Gorenjske, Prekmurja, Slavonije, Istre, Srbije, Šolsko oro s Kosmeta in Groteska — bodo obogatili še s koroškimi plesi, bunjevačkim kolom in še nekaterimi plesi jugoslovanskih narodov.

Omenili smo že nastop v francoskem mestu Ste Marie aux Mines in nekaterih bližnjih krajih v Alzaciji. Tokratna turneja je Tržičanom prinesla lepe možnosti, da drugo leto, predvidoma v juliju, nastopajo v francoskih letoviških mestih. Na to turnejo, trajala naj bi tri tedne, pa se ne pripravljajo samo po izvedbeni plati narodnih plesov, temveč posvečajo veliko pozornosti tudi propagiranju svoje skupine. Tako bodo v kratkem dotiskane barvne razglednice folklorne skupine »Karavanke«, pripravljeni so že diapozitivi o posameznih plesih in program v več tujih jezikih. Če pa bodo finančna sredstva dopuščala, bodo natisnili še več plakatov.

In ko že pišemo o tržiški folklorni skupini in o njenih načrtih za bližnjo sezono, ne moremo mimo razveseljivega dejstva. To pa je v odločitvi mladih tržiških plesalcev, da denar s samostojnega nastopa februarja prihodnje leto v Tržiču namenijo za gradnjo spomenika NOV v Tržiču. **Vili G.**

Pri Državni založbi Slovenije je izšla prva knjiga Krajevnega leksikona Slovenije

KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENIJE je v celoti zasnovan v treh knjigah, ki bodo vsebovale vse zemljepisne, zgodovinske, gospodarske, kulturnoprosvetne in političnouppravne podatke posameznih slovenskih občin, nato pa še opise posameznih krajev in zaselkov po abecednem redu.

PRVA KNJIGA, ki je zdaj izšla, zajema opise naslednjih občin in hkrati tudi vse kraje, ki sodijo v njihovo upravno regijo:

Ajdovščina, Cerknica, Idrija, Ilirska Bistrica, Izola, Jesenice, Koper, Kranj, Logatec, Nova Gorica, Piran, Postojna, Radovljica, Sežana, Škofja Loka, Tolmin, Tržič in Vrhnika.

Krajevni leksikon Slovenije

je potemtakem zemljepisno, zgodovinsko, gospodarsko, kulturnoprosvetno in političnouppravno tako celovito in izčrpno obdelan, da bo

zanesljiv in nepogrešljiv informator:

občinam, krajevnim uradom, vodstvom političnih organizacij, gospodarskim podjetjem, turističnim agencijam, obrtnim in gostinskim podjetjem, kulturnim in znanstvenim ustanovam, šolam, redakcijam dnevnega in periodičnega tiska, javnim in znanstvenim delavcem — skratka

vsem, ki kakorkoli sodelujejo v našem upravnem, političnem, gospodarskem in kulturnem življenju. Zanimiv bo tudi za vse občane, saj bodo našli v njem prenekatere zanimivosti iz svojega domačega kraja in bližnje okolice.

Urednika Krajevnega leksikona Slovenije: dr. Roman Savnik in prof. France Planina.

PRVA KNJIGA KRAJEVNEGA LEKSIKONA SLOVENIJE ima 488 strani velikega formata in 14 geografskih prilog. Vezana je v polusnje in velja 120 N din. Dobite jo v vseh knjigarnah. Naročila sprejema tudi uprava

DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE,
Ljubljana, Mestni trg 26

Krajevna skupnost Bohinjska Bistrica Bodočnost je v turizmu

S cesto Bled—Bohinj se je prižgala zelena luč
tudi v drugih smereh

Od Studorja od Stare Fužine, od Soteske do Ukanca ležijo naselja, ki so združena v krajevni skupnosti Bohinjska Bistrica. V Bohinjski Bistrici, Nemškem rovtu, Nomi, Kamni Gorici, Brodu, Bitnjah, Zlanu, Stari Fužini se je večših drugače živel kot danes. Menda so se v teh krajih ljudje precej ukvarjali s kmetijstvom, s pašo, z urejanjem hudournikov. Kar je bilo redno zaposlenih, so bili le pri železnici in v železarni. To sicer ne pomeni, da v ta lepi gorenjski kot ni zašel tudi kakšen turist, kot temu danes pravimo. Vendar pa to ni motilo utirjenega življenja, navad in dela.

Ceprav nekateri menijo, da povojna delovna živahnost in hiter razvoj nista toliko vplivala na odročne kraje, tega v celoti ne moremo trditi za Bohinjsko Bistrico in naselja okrog nje. Tudi tod je delovni polet, dokaj hitro zajel spreminjajoče se življenje. Morda je bil ta razvoj res malo počasnejši kot sicer, vendar pa se človeku, ko opazuje te kraje, nehoti zazdi, da se ravno sedaj razvijajo.

Po nepopolnih in skopih podatkih, ki smo jih uspeli dobiti, je danes v Bohinjski Bistrici le še okrog pet takšnih kmetij, kjer ljudem to delo pomeni edini zaslužek oziroma vir življenja. Med okrog 3500 prebivalci, kolikor jih danes šteje krajevna skupnost Bohinjska Bistrica, je kar precej zaposlenih v železarni na Jesenicah, v LIP Bled, v nekaterih službah v teh krajih in hotelih. Veliko se jih na delo vozi tudi na Bled in še dlje. Precej pa se jih ukvarja s turizmom, vendar le-tam to ni edini vir dohodka.

Danes imajo v Bohinjski Bistrici, ki je tudi center tega področja, kulturni dom, kino, pošto, postajo milice, krajevni urad, podružnico zavoda za zaposlovanje delavcev, šolo (ki je kar v dveh stavbah), tri gostilne oziroma gostinske obrate, šest trgovin, zdravstveni dom pa še bi lahko naštevati. Vendar prebivalci s prostori za kulturno življenje niso kaj prida zadovoljni. Res se čez leto zvrsti kar precej najrazličnejših kulturnih dogodkov oziroma prireditev, za katere še posebno skrbi domača folklorna skupina, vendar pa so prostori premajhni. Še bolj pa si vsi želijo nove šole. »Res je, da imamo dve šoli (dve poslopji), vendar pa težko čakamo na nove prostore, za katerih gradnjo smo se odločili s samopriskom,« pravijo danes.

In še nekaj je, za kar si ljudje še posebno prizadevajo. To je turizem. V zadnjih letih so preuredili preneka-

tero poslopje in naredili turistične sobe. Tudi kredite so dobili za to, in prav danes v Bohinjski Bistrici (nad tunelom, kakor pravijo temu kraju) rastejo nove stavbe. Tod bo zraslo novo naselje. Težko so čakali tudi novo cesto. Sedaj, ko je tik pred otvoritvijo, si od nje veliko obetajo. Nedvomno bo precej prispevala, da bo Bohinj z okolico hitreje postal enakovreden Bledu, kot je to zapisano oziroma zamišljeno v radovljiški občini.

Ceprav nas lepote Gorenjske silijo k temu, da zadnja leta vse bolj razmišljujemo o turizmu, pa nas je vseeno zanimalo, zakaj prav v teh krajih toliko pričakujejo od njega. Hitro smo izvedeli. Tako kot v zadnjem času marsikje, tudi v teh krajih občutijo pomanjkanje delovnih mest. Posebno mlada dekleta težko dobijo zaposlitev. Čeprav menijo, da turizem ne bo mogel v celoti rešiti tega vprašanja in bo treba razviti tudi nekatere druge dejavnosti, pa so prepričani, da bo to precej prispevalo k rešitvi brezposelnosti.

Zadnja leta se je turizem razvil predvsem v Ribičevem lazju in Stari Fužini. Veliko pa si obetajo od programa razvoja turizma na tem področju; predvsem od žičnice na Koblo in nadaljnega sistema žičnic, ki je predviden. Vendar pa prebivalci pravijo, da v okviru turizma ne bo treba rešiti le teh vprašanj. Poskrbeti bo treba tudi za nekatere druge dejavnosti, ki sodijo k temu. Tako tudi za zdravstveno službo, s katero trenutno niso nič kaj zadovoljni. Zdaj je le en zobozdravnik za okrog 5200 ljudi. To pa velikokrat tudi turizmu ni najbolj v prid.

Razen tega so tu še ceste, mostovi ter sama ureditev kraja. Letos je sicer krajevna skupnost priredila akcijo za olepšavo naselij, vendar brez denarja le ni mogoče vsega urediti. Drug tak primer, ki na prvi pogled sicer ni tako hud in težak, vendar pa dokaj pomemben za turistični kraj, je javno stranišče. V Bohinju je med letom precej prireditev, žal pa človek večših to nujno potrebo težko opravi drugje kot nekje za bližnjim grmom. S pošto so domačini še kar zadovoljni, čeprav menijo, da bi bilo tudi tu treba še marsikaj narediti.

Skratka razen komunalnih problemov, ki jih bo treba postopoma urejevati, bo na tem področju treba urediti še vrsto drugih dejavnosti, da se bo uresničila želja in hkrati tudi potreba prebivalcev.

Omenili smo že problem zaposlitve. Če o slednji še enkrat spregovorimo, moramo zapisati, da smo pred dnevi Bohinjsko Bistrico obiskali pravzaprav zaradi nove trgovine, ki jo je letos 27. aprila tod odprlo Trgovsko podjetje Specerija Bled. Prav nova trgovina je v zadnjem času precej spremenila krajevno podobo. Pred tem sta v Bistrici sicer bili že dve trgovini, vendar pa se je že pokazalo, da je bila potrebna tudi moderna samopostrežna trgovina z bifejem. Na začetku so nekateri sicer s

kančkom nezaupanja gledali nanjo, vendar pa so nekaj mesečni rezultati ovrgli te skrbi. S prometom so v trgovini zadovoljni, saj so med poletno sezono imeli okrog 18 do 20 milijonov starih dinarjev prometa na mesec.

Nova trgovina bo posredno pripomogla, da se bo povečalo tudi število zaposlenih v Bohinjski Bistrici. Skupna investicija podjetja Specerije in Modna oblačila Ljubljana bo omogočila, da se bo v prostorih nad trgovino zaposlilo precej žensk. Nekaj letih trenutno že dela v za silo urejeni stavbi. Razen tega pa je prostor pred trgovino in ob spomeniku tudi sicer lepo urejen, še lepši pa bo, ko bodo okolico tudi asfaltirali. Pričakujejo, da bodo ta dela gotova takoj, ko bo

končana gradnja bohinjske ceste.

Ceprav smo se le za hip ustavili v Bohinjski Bistrici, smo vseeno lahko ugotovili, da se le-ta in sosednji kraji hitro spreminjajo in razvijajo. Še lepši in spodbudnejši pa so načrti za to področje. In če tudi bo za uresničevanje le-teh potrebna precej denarja, kaže, da se bo njihovo uresničevanje kmalu premaknilo. Res je sicer, da se nekatere stvari rade precej zavlečejo, vendar pa so prvi koraki k novi podobi že narejeni. S cesto Bled—Bohinj pa se bo postopoma prižgala zelena luč razvoja tudi v drugih smereh.

A. Žalar

Plinska peč

Elektrotehniško
podjetje
Škofja Loka
telefon:
h. c. 85-266 —
prodaja: 85-383
telegram:
ELRA
Škofja Loka

Prva
na našem
tržišču

PORABA PLINA
BUTAN ALI PROPAN:
max. 200 gr/h . . . 2500 cal/h
min. 145 gr/h . . . 1780 cal/h

NOVI IZDELEK

ELRE, Škofja Loka

- plin izgoreva brez plamenov zaradi katalizatorja
- ni nevarnosti za zastrupljanje zraka
- ne suši zraka
- ne potrebuje odvoda v dimnik
- peč je prenosljiva
- plinsko bombo spravite vanjo
- dimenzije: 42 x 48 x 81
- teža: brez bombe 16 kg

DVOLETNA GARANCIJA

Po ugodni ceni že v tej sezoni
na našem tržišču

Ob cesti Staneta Žagarja v Radovljici Veletrgovina Živila iz Kranja gradi novo samopostrežno trgovino z bifejem. V njej bo tudi prodajalna mesa. Zvedeli smo, da bo trgovina odprta že konec prihodnjega meseca. — Foto: F. Perdan

Samopostrežna trgovina Špecerije Bled v Bohinjski Bistrici je bogato založena s špecerij-skim blagom, konfekcijo in gospodinjskimi potrebščinami. Nedvomno je to ena najmodernejših trgovin v bohinjskem kotu. — Foto: F. Perdan

V Bohinjski Bistrici, nad tunelom pravijo prebivalci temu delu, raste novo naselje. Tako se Bistrica postopoma razvija v sodobno turistično naselje. — Foto: F. Perdan

Nekaj težav pa ima podjetje Slovenija ceste na gradbišču v Soteski. Naleteli so na nepredvideno mehak teren. Vendar pa pravijo, da bo cesta 1. oktobra odprta že za ves promet. — Foto: F. Perdan

NOGE VELIKANA OSKAR TOTAL

(kakovostni in lepi rdeči predpostelniki, ki pa lahko služijo kot domiselni okrasek kjerkoli na tleh v stanovanju) prejmejo: **Elizabeta Rošt**, Podvinci; **Terezija Škrabl**, Sp. Selnica; **Marija Hudovernik**, Paka; **Katarina Zojko**, Žetale; **Matilda Podgoršek**, Maribor; **Slavka Uranc**, Slov. Gradec; **Marija Berghaus**, Hotinja vas; **Anica Črešnar**, Janževa gora; **Terezija Bračko**, Kozjak; **Mira Videnšek**, Kavče; **Franciška Paradiš**, Ložnica; **Marija Petrovič**, Pacinje; **Jožefa Škapin**, Jakovce.

KOLEKCIJE IZDELKOV TOVARNE ZLATOROG

prejmejo: **Jelica Vimpolšek**, Cirkovce; **Irena Morgan**, Razguri; **Avguština Ornik**, Maribor; **Marija Karba**, Sp. Selnica; **Zinka Zupanc**, Gotovlje; **Vera Kugler**, Pirešica; **Zinka Bratušek**, Maribor;

SUPERAVTOMATSKI PRALNI STROJ GORENJE PS-603

pa je prejela **Marija Eling**, Zg. Bitnje 99, Žabnica pri Kranju.

Nedavno tega je osemletna Romana Elingova med odpiranjem zavitka oskarja kar zagodla:

VELIKAN MED DETERGENTI NAGRAJUJE

»Mama, jaz sem pa nekaj našla...!«

Bil je kupon za superavtomatski pralni stroj gorenje. Vsekakor presenetljivo odkritje, ki pa ni sprožilo eksplozije veselja. Elingovi so bili pač prepričani, da jim oskarjev kupon daje samo pravico do udeležbe pri žrebanju. V resnici pa pomeni dobiček!

Zato ob štedilniku v skromni kuhinji stare pritlične hišice stoji zdaj najsodobnejši pralni stroj. Stoji in čaka — na vodo!

»Štiri hčerkice imam in z mojem ne bova mogla čakati na dograditev nove hišice z vodovodom. Cev bomo čim prej speljali v kuhinjo. Veliko pranje je ob mirujočem stroju že prav mučno...!«

Sedemindvajsetletna nagrajenka Elingova si je za pomočnika izbrala oskarja tedaj, ko še ni bil total niti velikan.

»Redno ga kupujem tri leta — po deset zavitekov mesečno. In še ga bom! V hišo mi je pripeljal stroj, opral pa mi je že tudi mojevo srajco, ki so jo hčerkice tako zamazale z napolitankami, da sem skoraj obupala, ko jo z vrsto drugih sredstev nisem uspela očistiti.«

Gospodinja Elingova je naposled povedala, da bo ostala zvesta hiši Zlatorog. V stroju ji bo namreč pral oskarjev sposobnejši brat mixal.

VELIKAN med detergents

PA NADALJUJE SVOJ POHOD PO SLOVENIJI. ZATO DOBRO POGLEJTE V ZAVITEK, MORDA JE PRAV V VAŠEM NAGRADNI KUPONI

Na Bledu so odprli razstavo sodobna slovenska umetnost

Vila Bled odprta za javnost

V slovenski kulturni javnosti smo pred dnevi zabeležili pomemben kulturni dogodek: doslej nedostopno VILO BLED so izročili javnosti in to izrecno za kulturne namene, razstave, komorne glasbene in gledališke prireditve, literarne večere in podobno.

Ni še davno tega, ko so obvestili javnost, da bo ta eminentna stavba postala novo žarišče kulturnega dogajanja, in že se je napoved tudi uresničila: minuli petek, 13. septembra, so odprli v VILI BLED razstavo sodobne slovenske umetnosti. Na otvoritvi je sodeloval orkester ljubljanske Opere s solistko Nado Vidmarjevo in baletnim ansamblom. Podpredsednik izvršnega sveta dr. France Hočevar in direktor moderne galerije dr. Zoran Kržišnik sta ocenila pomen dogodka ter v obrisih razgrnila pred javnost namen in funkcijo, kakršno bo imela nova galerija v vili Bled.

Znano je, da je vila Bled, ki jo je upravljal izvršni svet SRS, služila za reprezentančne namene, za sprejeme in protokol. Deloma bo svojo dosedanja nalogo opravljala tudi poslej, za kulturno javnost na Slovenskem pa je posebej zanimivo, da bo del stavbe namenjen izključno javnosti za kulturne prireditve. Dokaz, da organizatorji mislijo resno, je bila petkova otvoritev razstave s slavnostno otvoritveno prireditvijo. Ukrep izvršnega sveta je med ljudstvom sprožil neprikrito odobravanje in zadovoljstvo, saj ima objekt naravnost najboljše pogoje, da služi potrebam kulture, tako po svojem edinstvenem ambientu, lokaciji ter arhitekturi. Razen tega pa so tudi v organizacijskem pogledu ravnali zelo odločno in naglo, saj od odločitve ter do uresničitve ni minilo mnogo časa. Tudi to dokazuje resne namere, da bi ustvarili na Gorenjskem nov kulturni center, ki bi se tesno povezoval z Ljubljano. Še več: vse kaže, da bodo naše najvidnej-

še kulturne ustanove v republiškem središču samoiniciativno skrbale tudi za celotno organizacijo umetniškega sporeda v na novo odprti galeriji Vile Bled. To dokazuje tudi sestav organizacijskega in umetniškega odbora, ki bo pripravljal in vodil celotno programsko politiko, oblikoval koncept in uresničeval zamisli.

V napovedani programski usmeritvi galerije Vile Bled je zelo močno izražena težnja po uveljavljanju mednarodnega programa. Po napovedih naj bi se Bled s svojim umetniškim programom uvrstil med najvidnejše kulturne centre, ki imajo zlasti v turistični sezoni v gosteh umetnike evropskega slovesa. Precej optimistične so seveda težnje, naj bi bil Bled sčasoma nekaj podobnega v turistični sezoni kot so Dubrovnik, Salzburg itd. Za takšne ambicije obstajajo tudi stvarni razlogi in konkretne možnosti, čeravno bo seveda minilo nekaj časa, da si bo Bled ustvaril sloves te vrste. Pravzaprav je pobuda v pravih rokah, že to je garancija za ugodne perspektive, treba bo le dosledno vztrajati pri načrtanem konceptu in pri nakazani usmeritvi.

Že doslej se je rodila vrsta idej in zasnov pri iskanju nekega zanesljivejšega in trajnejšega koncepta prireditve v znanem slovenskem turističnem središču. Prišlo je že tudi do nekaterih uresničitve: jazz festival, festival popevk, stalne umetniške razstave v festivalni dvorani itd. Vendar pa so bile te pobude in akcije zastavljene brez prave in trdnje osnove, ker si doslej še nobena večja kulturna akcija ni uspeela pridobiti večjega jedra in zanesljivega kroga obiskovalcev, ki bi tem pobudam zagotovili obstoj in življenje. Dogajalo se je na primer, da so jazz festivale gledali samo še poklicno zainteresirani ljudje, to so sami izvajalci in nastopajoči in najožji

krog ljubiteljev iz Ljubljane. Ni pa bilo na teh festivalih niti tujcev, kaj šele domačih obiskovalcev. S popevko se je dogajalo nekaj podobnega, prav tako tudi z umetniškimi razstavami, čeravno so se slednje še najbolj uveljavile.

Ne mislimo s tem ustvarjati videza kakršnekoli bojazni, da nova pobuda ne bi uspela. Nasprotno. Že narava zamisli in vsebina programa in usmeritve kažejo na to, da gre to pot za povsem nekaj drugega, širšega, bolj široko zasnovanega in trajnejšega. Tudi novi ambient jamči za večjo privlačnost prireditve, obenem pa je načrtani koncept tako širok in vsestranski, da bo naletel na odmev in našel občinstvo in širok krog obiskovalcev. Tu mislimo na širši slovenski kulturni prostor in na mednarodno publiko. Nedvomno pa bo dalo svoj pečat tem prireditvam in zamislim tudi ožje zaledje, katerega prisotnost in težnje organizatorji nikakor ne bi smeli prezreti.

J. Bohinc

Ultimat jeseniškega gledališča

Gledališki svet gledališča Tone Cufar na Jesenicah je na zadnji seji razpravljalo o težavnem finančnem položaju gledališča. Težaven položaj nam ponazori podatek, da so stroški gledališča do konca avgusta znašali 13.750.000 S din, medtem ko letna dotacija občinske skupščine znaša le 12.400.000 S din.

V gledališču je samo 6 zaposlenih. Po pogodbi s skladom za kulturno dejavnost pri občinski skupščini je za omenjeno dotacijo gledališče obvezno letos uprizoriti 70 gledaliških predstav. Čeprav je še več kot tri mesece do konca leta, je gledališče že uprizorilo 64 predstav in torej v celoti izpolnjuje pogoje pogodbe. Obiskovalci gledališča so z vstopnino prispevali 5.752.000 S din.

Gledališki svet meni, da občina počasi zmanjšuje dotacijo, kar se vidi iz naslednjih podatkov: 1966. leta je dobilo gledališče 17 milijonov S din, lani 15,5 milijonov S din in letos 12,4 milijona S din dotacije. To je razlog, da so ob polletju zabeležili 1.600.000 S din več izdatkov kot dohodkov. Gledališki svet ni

nikjer našel izdatkov, ki bi se dali zmanjšati.

Na seji je gledališki svet potrdil okvirni repertoar za sezono 1968/69, ki obsega 9 dramskih del, 1 mladinsko dalo in opereto.

Glede na težaven položaj je gledališki svet sklenil, da bo gledališče normalno delalo in ponovilo nekatera dela. Uprizorili pa ne bodo nobene premiere vse dotlej, dokler ne bo rešen finančni položaj gledališča. Sklenili so predlagati svetu za kulturo in prosveto, naj skupno s skladom za kulturno dejavnost pri občinski skupščini preuči položaj gledališča. Gledališki delavci se ne morejo zadovoljiti z začasnimi rešitvami, ampak želijo, da bi občina končno našla trajno rešitev za gledališče. Spomladi so gledališniki predlagali, naj bi se tudi za njih našla rešitev podobno kot za šolsko dejavnost. Tudi za njih naj bi se izločil določen odstotek od realizirane dohodka podjetij in ustanov.

Premiere ne bo. Takšen je ultimat jeseniškega gledališča. J. Vidic

Jeseniški kulturni delavci pred vprašanjem

Naj se gledališče, radio in knjižnica združijo?

Med poletnimi počitnicami je utihnil val razprav okrog združitve dveh jeseniških osnovnih šol. Zdaj je na obzoru novo vprašanje, ki muči jeseniške kulturne delavce: Naj se gledališče, radio in knjižnica združijo? Kaj lahko od združitve pričakujemo? Katere so dobre in slabe strani te kulturne ženitve?

V stavbi gledališča so vse tri omenjene kulturne ustanove. V sorodstvu pa niso samo zato, ker so pod istim krovom, ampak tudi zato, ker so tako radio kot gledališče ali knjižnica delno dotirane iz občinske blagajne.

O združitvi je nedavno razpravljalo tudi gledališki svet gledališča Tone Cufar, ki je sprejel sklep, da bo predlog posredoval gledališkemu kolektivu.

Sicer nam še niso znani pogoji združitve. Predlog o tem

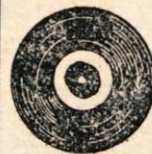
pripravlja posebna komisija.

Bojana Cebulja, režiserja, smo vprašali, kaj meni o združitvi. Naj nam pove, dobre in slabe strani združitve.

O dobri strani združitve je tovariš Bojan povedal naslednje: »Združitve predstavlja racionalizacijo za vse tri ustanove, posebno glede administrativnega dela in finančnega poslovanja. Verjetno bo dosežen tudi manjši finančni prihranek. Okrepili bi samoupravljanje, enotno nastopanje pa bi prineslo večji vpliv na javnost in družbene ustanove.«

O slabih straneh pa je tovariš Bojan dejal: »Obstoja nevarnost, da bi nesmotna združitve, pa čeprav samo na administrativno-upravnem področju, lahko okrnila delovno in usvarjalno samostojnost posamezne dejavnosti. S samo združitvijo ni niti najmanj rešen kakršenkoli finančni problem vseh treh ustanov.

Slaba stran združitve bi bila tudi v tem, če bi razpravljali samo o upravnih in finančnih problemih, pozabili pa bi na kulturno poslanstvo vseh treh ustanov in na njihovo odgovorno delo občinstvom.« J. Vidic

GLASBILA
GRAMOFONSKE PLOŠČE vseh vrst

HERGETH

KLAGENFURT — CELOVEC Burggasse 23

KMETOVALCI, POZOR!

V Murski Soboti je konsignacijsko skladišče kmetijske zveze kmetov štajerske iz Gradca, Avstrija. — Rabljeni KMETIJSKI STROJI, TRAKTORJI, PRIKLJUČKI, KOSILNICE, ORODJE, NOVI REZERVNI DELI. — Šestmesečna garancija. — Zagotovljena servisna služba. — Možen nakup na kredit. — Ogled in prodaja pod strokovnim vodstvom od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure. — KIK Pomurka, obrat KZ Agromerur, Murska Sobota, Ulica Iva Lola Ribarja 3 — Konsignacijsko skladišče v Murski Soboti.

Miško Kranjec

Pisatelj Miško Kranjec je 15. septembra slavil 60-letnico. Rodil se je v Veliki Polani pri Lendavi. V svojih delih upodablja življenje prekmurskega ljudstva in prekmursko pokrajino. Je tenkočutni opazovalec dogodkov in človeških značajev. Izbrali smo delo iz knjige Mesec je doma na Bladovici.

Zgodba o opravljanju

Kdo to poje po poti proti Bladovici? Kdo poje tako prešerno čez Javornik? Kdo od Cepul sem? Pesem se trga čez gore, pada v grape, ki so utonile v globoki noči in se v globoki temi odmeva iz gozdov za Planico, vavoli proti špičastemu vrhu in sega vse do Mohorja. Morebiti se čuje celo do Ratitovca in do Jelovice, mogoče še do Blegoša, in kaj lahko, da je segla v dolino na samo Sorško polje?

NE HODI MI TODI PONOCI —

Francka, nasmehni se v sladkem snu svoje mladosti, Ivanka, zapri okno, Nežka, ugasni luč, Metka, ne vznemirjaj se, še ni čas za vznemirjanje. O, žene, ki tako zvesto pazite na vsak človeški korak — široko odprite okna, prislusnite in posmehnite se, da bo kaj za jutrišnji dan: po poti proti Bladovici pojeta dva največja grešnika tega sveta: mesec in jaz.

To ni tisti mesec, ki je predmet znanstvenih raziskav v letošnjem geofizikalnem letu, niti tisti, ki ga bomo kmalu obiskovali s sateliti. Ta mesec je moj prijatelj, doma je na Bladovici in je z mano vred čisto navaden potepuh, falot, nocoj pa se ga je povrh še nazehtal, da je grdo, presnet nazaj!

Kaj hočemo, včasih tudi striček mesec nekoliko pregloboko pogleda v kozarec. Morebiti se ga je že večkrat tako nazehtal... če človek pomisli, kolikokrat se nam je zdelo, da mesec nekako poskakuje na nebu; nazadnje pa smo bili prepričani, ali so nas doma žene prepričale, da smo ga le mi za spoznanje preveč srknili. Mogoče je mesečeva služba tako naporna, da ga kdaj za kdaj le mora kakšen kozarec. Ni tako lahko — noč za nočjo in to skoraj cele noči bedeti, pozimi in poleti, v lepem in v blatu.

Z mano ni mnogo bolje, če ne samo še slabše, zastran pljace namreč. Odkar mi je neki prekupčevalec v restavraciji na Pragerskem, kjer smo dve uri čakali na prestop na soboški vlak, dokazoval, kakšen pijanec sem, in kako je on z mano — se pravi, s tistim, ki se jaz tako pišem kakor oni, ali oni kakor jaz — že neštokrat poplaval, odkar je neka mlada gospa ob moji navzočnosti in ob navzočnosti mojega otroka svoji hčerki dopovedovala, da jaz nisem jaz, kakor trdi hčerka, ker da me ona dobro pozna, tudi iz pončevanja in poplavljanja, skušam verjeti vse, kar kdo reče o meni. Tudi ne vem, zakaj bi ne bil vljuden?

Z mesecem sva bila vinjena, da le kaj. Zdi se mi, da mesec od mene le še bolj, kar sem mu tudi v brk povedal:

»Presnet nazaj te nese! Saj ti nobena cesta ni dovolj široka. Le kako jo bova primahala do Javornika in do Bladovice, kjer so ozke poti?»

»Kar sebe poglej, fant, pa boš videl, kdo ga ima več — ti ali jaz?»

»Raje za pojva,« sem predlagal, ker se z mesecem ne bi rad sporekel, že zaradi Matjaža, kateremu mi hodi pripovedovati pravilice. Začel sem:

NE HODI MI TODI PONOCI —

»A ne bi raje kakšen šlager, slovenski, rajtam?« Slovenskih, prav naših domačih šlagerjev nam zadnje čase ne manjka, še več pa je slovensko ponarodeli: za sleherni človeški občutek, za vsak čas in za vse srčne rane se najde kakšen in s čudovitimi besediščem. Nekaj sva si jih kar sama izmislila: jaz sem znašel vkup besede in nazadnje to še kar čedno povezal v besedišče, mesec si je pa izmisljal muziko, viže. Ko sem ga občudoval, nič manj njegovo zavzetost za jazz muziko, mi je rekel: »Jaa, veš, Miha, če človek noč za nočjo celo življenje posluša, kako se mački ženijo in kako psi zavijajo, ti rečem — jazz muzika je za človeka blažila, mislim, da bi lahko kdaj nastopil pri radiu. Dejal sem mu, da bi to ne bilo napak, stvar bi vrgla, možnosti za sprejem pri radiu pa je na pretek: zažeti si je le treba in že te sprejmejo, v ta ali oni oddelek. Zmožnosti pa jih ni treba bogve kaj.

Jaz sem se ga nazehtal: že v Ljubljani: neka babnica trdi, da sem ga najprej v Mostah z nekimi punčarami,

druga spet, da sem ga ob istem času na Viču, natakarij pri Sestici pa raznašajo. Da sem bil pri njih. Najbrž sem ga povsod. In zakaj ne? Ko so me na Laborah po moji želji vrgli iz avtobusa, sem na Gašterju pri vinu našel mesec. Mahnila sta jo vkup dalje. Namesto, da bi šla čez Stražišče in Pševo, ali pa magari po spodnji poti, kjer mesec redno hodi, naju je nekaj premotilo in sva jo mahnila na Gorenjo Savo, od tod na Prmskovo in spet na Naklo. Tam naju je neki šofer vrgel na kamion in, namesto proti Kranju, odpeljal proti Begunjam. Je rekel: Nam bodo Aveniki igrali. — Figo! So v tujini glih plošče snemali. Šofer je odpeljal proti Trzinu, midva pa peš proti Jesenicam. Ker sva tam stopila v napačni vlak, sva se odpeljala proti Bledu, presnet nazaj. Nazadnje pa sva se znašla v kranjskem baru, akrament, in plesala z našo Poldo. Se pravi: plesal sem jaz, mesec pa je igral na žveglo. Poldo bo najbrž rekla, da ni res, ampak jaz imam priče, ki trdijo, da je bilo tako. In če ljudje, celo pa, če ženske rečejo, da je kaj res, je v resnici res.

Nič ni čudnega, če so ljudje tiste noči godrnjali in celo preklinjali mesec: noč za nočjo tako lepo gre svojo pot — od Krivave sem čez Sorško polje, dokler se ne povzpne v naše joštovske hribe in dokler ne oddide, že proti jutru, včasih pa tudi bolj zgodaj, spat na Bladovico, nakar si ga, zjutraj, vzamejo dekleta, ko gredo na delo. Vedno lepo od vzhoda na zahod, za soncem. Tokrat pa se je mesečeva pot čisto spremenila. Če bi šlo za znanstveni mesec, bi v znanosti nastala prava pravcata zmeda, ki bi morebiti vplivala celo na svetovno politiko. Na srečo pa je to kranjski, čisto naš, slovenski mesec; svet se pa ravno kaj zmeni, kaj se dogaja na Kranjskem! So pa zato tem bolj godrnjali naši slovenski ljudje: mesec vsakokrat čisto na drugem kraju na nebu, in glej — namesto od vzhoda proti zahodu, jo zdaj maha od zahoda proti jugovzhodu, presneto, Edina sreča, da njim, ki so te zablude videli, nihče verjel ni, pač pa so si ljudje mislili svoje, ali pa celo rekli: Ga luna trka. Kaj hočemo — tako je za troho manj obrekovanja.

Spila sva ga tri sode in pol, katerih vsak meri deset veder in dva skafja. Za žganje se ne spominjam — ali sva ga cel sod ali samo pol, so ga kmetije glih kuhali in nihče ni gledal na merico, ki je nallval. Likar in druge sladkane pljace so pile ženske. Pojedla sva pet janjcev, tri kozličke, eno tele, trideset kosov in dva mernika hrenovk: koliko domačih, kranjskih klobaz z drova v kmetičkih kletih je šlo, se spet ne spominjam, so nama stregle z njimi ženske in računa niso pisale.

Dvakrat vsega sva skoz preplela vse narodne in ponarodele pesmi iz Glonarjeve zbirke žepnega formata; kakor že omenjeno, sva nenehno prepevala domače in slovensko ponarodele šlagerje. Igralo nam je sedem muzik, triov, kvartetov, kvintetov, oktetov, ki čakajo kot orkestri na namestitvev pri našem radiu. Tantlеме, ki jih bova morala plačati komponistom in pesnikom besedišč, ker sva prenevala javno, bodo znesle po površnih cenitvah trideset milijona.

Steklenic sva razbila le pet, ker sva sklenila, da za Odpad ne bova posebej skrbela, kozarcev pa po nerodnosti dvainštirideset. Vlakov nisva ustavljala, da bi se vozila, avtomobilov ne stopala, ker nisva babe. Hodila sva peš, le France z Brjan naju je zadnje tri kilometre peljal med lojtnicami.

Podoknice sva pela pri sleherni hiši, kjer v oknih cveto kranjski nagešini, po pomoti tudi starejšim dekletom, ker nisva prei pozvedela, kdo in kakšna je, ki te nagešine goji. Ljubila sva vsevprek, Francka, in ni prav nič treba, da bi bila ljubosumna: mesec že ima nekaj polomljenih zob.

Zavrnila sva honorar za tri moje prihodnje knjige, na njegov račun pa besniški stran Bladovici za dohodke od zvonjenja proti toči na Joštu, kar ima on v zakupu, odkar ima mežnar v zakupu hotel.

Tako, Francka. Vse drugo kar bode govorili na najin rovaš, ali kar bo morebiti prinesel Glas Gorenjske med preduhoviti bodicami očeta Drila, bode gole čenče. Čez oblast nisva govorila socializma ne gratala in z milčniki se ne prerekala. Med kratkimi oddihli sva prebrala tri knjige Karla Maya, ki so jih našli v nizevi zapuščini s posebnim posvetilom slovenski mladini, vse slo-

venske moderniste in ducat srbskih pisateljev v danščini.

Da je mesec gredeč prestavljati mejuke bogatinom, iz gole prešernosti in hudomušnosti, ni treba posebno omenjati; opazil sem, da mu je to prešlo že v kri in meso; jaz pa sem medtem kozoico prevračal in po samunah vozil »stro kolos«, kot pravimo pri nas neki igli. Po resnici in pravici povedano, je mesec v teh treh dneh, se pravi — nočeh, čisto zanemarljivo revne otroze, da bi jih varoval, če so kje bili sami doma, in da bi jim pripovedoval pravilice. Jih je povedal nekaj meni, ki jim bom zbral v eno svojih prihodnjih knjig, kakor tudi mi je povedal za zajeto knjigo zgodbic z naših hribov in gora, ki pa ne bodo za našo mladino, še komaj za starejše ljudi.

Lahko bi našel tudi nekaj svojih napak, da o grehih ne govorim. Vendar ne gre, da bi se sam hvalil; to mi je zares zoprno. Ponižnost je še vedno lepa čednost, v tem primeru le še stokrat lepša. Kolikor bo pa potrebno čenčati o meni, bodo že poskrbeli razni ljudje.

Tako. To je torej zdaj tisti, po meni tako hvaljeni mesec z Bladovici, ki da hodi varovat revne otroke, kadar so sami doma, ki sploh da rad obiskuje otroke in ki mojemu Matjažu pripoveduje pravilice in se prereka z Miškijem, ki hoče znati več od njega.

Zdaj se vračava s tega tridnevnega lumpanja po kranjski deželi; znabiti sva lumpala še kje drugod: po Prekmurju, po Slovenskih gorah, po Haložah, po Pohorju, po Kozjanskem, po Savinjski dolini, po Dolenjski, Beli krajini, Notranjskem, po Suhi Krajini, po Istri in Goriski. Ljudje so tiste dni videli mesec povsod; nekateri trdijo, da ni bil sam, pač pa da je z njim brusil podplate po slovenski zemlji še nekdo, še nekak — mesec. No, ta »še nekak mesec« sem bil zagotovo jaz. Tudi grehi, ki se omenjajo v tej zvezi, so moje sorte grehi, priznam. A če že ne bi bili, ne vem, zakaj bi jih ne vzel nase, ko sem že vsega vajen? Pri nas v gorah živi nekaj žensk, drugod pa jih je le še več, moških in ženskih ženk, ki bi bile silno razočarane, če bi se otresele teh zaslug pri grehih.

NE HODI MI TODI PONOCI —

Kdo že to poje proti Bladovici? Kdo poje čez Javornik, kdo od Cepul sem? Pesem se trga od Prekmurja do Primorske, od Jesenic do Črnomlja, odmeva od gora in hribov, plava čez ravan in gozdovi jo vračajo.

Francka, nasmehni se v sladkem snu svojega prebujanja, Ivanka zapri okna razočaranja, Nežka ugasni luč upanja; ne vznemirjaj se, Metka — še ni čas za vznemirjanje. To se z mesecem vračava s svoje zgubljene poti, pojeva in se prereka, in obrekujeva vse svet. In spet pojeva, tokrat ponarodele šlagerje o kavboju Jimmiju, in še tisto, ki sem jo jaz popravil, da bi dražil mesec: Mesec kupi samokres.

»Saj ti nobena pot ni dovolj široka, mesec!« mu kličem, ko ga gledam, kako ga zanaša. Resnično ga zanaša, nevarno.

»Le nase glej, Miha, nase!« mi vrača mesec. A že mi drsi proti Martinovčemu travniku. Se sreča, da je mesec pri roki in mi pomaga. Presnet nazaj, bi se lahko potolkel.

»Zapojva, mesec,« sem mu rekel, ko me je izvelkel s strmic na pot, če seveda nisem jaz njega zvlekel: se mi namreč na moč dozdeva, da je bil bolj vinjen od mene, ali pa ga manj nese kot jaz. Objela sva se, se pravi — položila sva drug drugemu roko čez pleča, in jo tako objeta mahala dalje proti Javorniku s pesmijo:

NE HODI MI TODI PONOCI —

O, mesec to ga lomiš! Jaz pa sem mislil, da si čisto spodoben, miren fant, se pravi — starček, ki zna samo še pravilice pripovedovati. A ti — kakšno razkošje mladosti: greš čez drn in strn, čez grape, čez vse naše gore, čez doline, čez vode, vrisaš in poješ šlagerje in narodne, piješ in vasuješ, o mesec —

Nežka, ugasni luč upanja, Ivanka, zapri okna razočaranja: to midva z mesecem pojeva čez Javornik. Javorniški otroci, dobro spite ta trenutke, da ne bo razočaranja v vašem srcu; saj jutri, pojutrišnjem... jaz bom spet sedel na Frančevem sklonjen nad mizo, nad stroj in pisal, mesec pa spet poje v redu čez nebo kakor vsako noč: skozi sleherni okno bo pokukal v sobo, kjer spijo otroci; in če bodo kje sami, bo bedel pri njih in jih varoval.

Ampak nocoj — nocoj naj zapojeva do kraja, tudi pesem obrekljivosti, da je ne bo treba našim ženskam in moškim ženskam.

O, mesec —

»Miha, pred Frančevim sva, zdaj pa spat, fant!« Pogledal sem — hiša je bila resnično Minkina, Frančova.

»Pojdem spat, mesec,« sem rekel. »Utrujen sem in zdi se mi, da že celo večnost nisem bil na Frančevem. Ampak, mesec,« sem se spomnil, »to ti rečem, da ne pojdeš zdaj še na Cepule Tončki podoknic prepevat, in vasovat. Sem slišal, da ne počivaš ta to lepo na svoji Bladovici, kakor mi rad pripoveduješ, o mesec!«

»Ne lomi ga Miha,« je odvrnil mesec in me potisnil s poti na kamnito stezo, ki drži samo še do duri na Frančevem. Sam pa je že stopil naprej.

»O, mesec!« sem zaklical za njim. »Tam ni poti na Bladovico, tam je pot na Cepule.«

»Vode se bom napil pri izviru, Miha, in potlej po peš poti na Bladovico.«

Sel je naprej in tokrat sem pel sam, kar sva prej v dvojce:

NE HODI MI TODI PONOCI —

Kje vse že človek ne sme hoditi? O, mesec, vrni se. Sam sem na Frančevem. Ni tu mojih otrok — le samota me čaka, mesec. Osemnajst let sta stara Čotova mama in njena stričnica Minka živeli v tej samoti. Koliko jih čaka mene? In kam potem?

Mesec pa poje dalje — dalje. Se bo ustavil na Bladovici? Ali vendarle pojde vasovat? O, Tončka, naju boš obrekovala, če ga ne bo?

Odprl sem duri, odprl tudi duri v sobo, obstal sredi nje sam, zapuščen.

A glej, že se je mesec sklonil v okno, in ves dober, kakor zna biti samo on, ki prihaja varovat zapuščene otroke, mi je dejal:

»Glej, Miha, pa sem tu. Odprl okna, lezi in zaspi. Vso noč bom bedel in prebiral stare partizanske zapiske. Le zjutraj, ko pojdejo dekleta na delo v tovarne, jim bom svečil.«

Sveti tim, mesec, da ne bodo zdrsnile po strminah našega življenja, zvečer pa se vrni, varuj zapuščene otroke, pripoveduj pravilice vsem, ki jim je do lepote, saj ti znaš tako lepo pripovedovati, mesec. Na svetu je še vedno mnogo ljudi, ki jim je do lepote.

Mednarodni festival športnega in turističnega filma

Kaj se dogaja?

Kaj se dogaja s športom (in turizmom) na filmskem traku? Ali ostane še šport (se dogaja na način športa) ali postane film (šport na način filma)? To je osnovna dilema, pred katero je kranjski festival športnih in turističnih filmov že drugič postavljen. Drugi mednarodni festival je danes na koncu prve polovice svojega programa, vendar iz njegove sestave ni razvidna opredelitev organizatorjev in selekcijske komisije. Opredelitev za KAKO (film) ali za KAJ (šport) je za bodočnost festivala nujna. Torej festival športa ali festival filma. Končno besedo v tej odločitvi ima za zdaj žirija, ki pa tako kot vsaka druga žirija pogojuje križanje interesov in kompromis.

V prid misli, da naj bo kranjski mednarodni festival predvsem filmski, govorijo predvsem tisti filmi, katerih avtorji jemljejo športni dogodek za objekt obdelave, tako kot bi lahko vzeli katerikoli drug dogodek okoli njih. Film pri tem ni samo sredstvo za beleženje tega dogodka, ampak je — obratno — športni dogodek sredstvo filmskega izraza. Ti filmi so obenem tudi najbolj informativni, ker gradivo skrbno izbirajo in odvržejo vse, kar ima v trajanju športnega dogodka sicer svojo vrednost in mik, v filmu pa je le odvečni balast.

Kanadski barvni film Letenje z močnim teleobjektivom išče razne položaje jadralskega letala in nam jih kaže ne kot polet letala, ki smo ga navajeni, ampak kot neke

čudežne slike fantastičnih bitij. Osnovne oblike jadralskega letala včasih komaj spoznamo. Jadrantju je avtor iz njegove navideznosti tako iztrgal delček novega sveta. To pa je zelo informativno; bolj kot prikaz celotne šole jadralske tehnike. Iste metode uporablja francoski film Koš. Športni igri so iztrgani elementi gibanja, ki je že skoraj balet. To gibanje lahko odkrije le kamera. Kvečjemu jih lahko igralec košarke OBČUTI.

To sta dva primera filmov, ki športnemu dogodku iztrgajo dogajanje — doslej nevidno gledalčevim očem. Tak filmi so deležni pri gledalcih v dvorani največ priznanja, ker jim o določenem športu posredujejo dodatne informacije, ki ob ogledu športnega dogodka niso opazne. Podobno sta zgrajena češki Gladiatori XX. stoletja in madžarski Mojstri gimnastike. Oba nam poglobljata informacije o športu in fizikulturi. Vendar tokrat ne gledamo seciranja enega sa-

mega športnega dogodka. Gladiatori XX. so montaža grobih dogodkov v raznih športih in v raznih časih. Učinek je normalen: koncentracija na grobost pomeni idejo filma, film pa nam ne govori nič drugega kot to, kar gledamo. Tu ni potrebno ne komentarja ne razlage. Ta film mogoče še bolj razbija shemo drugih športnih filmov, ki tudi v filmski zgradbi ohranjajo okvir in pravila športnega dogodka. Tako ameriški Finale zelo informativno govori o vrhunski košarkarski tekmi, vendar napetosti ne stopnjuje s filmom, ampak s pravili košarkarske tehnike, kot smo jo navajeni na košarkarski tekmi. To pomeni: film na način košarke in ne košarka na način filma (primer: francoski film Koš). Ze omenjeni madžarski film Mojstri gimnastike podobno kot Gladiatori XX. z montažo primerja tri zaporedna obdobja v razvoju fizikulture od začetka do danes. Rezultat je prav simpatičen. Gracioznost

debelušnih telovadk se nam zdi danes zelo vesela, kot bo v bodočnosti menda gracioznost Cerarja in drugih šampionov.

Zelo slabši so turistični filmi. Avtorji teh filmov še niso odkrili metode, ki bi zagotavljala informativnost, kot smo jo navajeni pri športnih filmih. Kaže, da športni dogodek informacije sam ponuja, medtem ko je reklama za turizem stvar zelo fine občutljivosti za teren. Tako imenovani turistični filmi so redno dolgočasni in zato v nasprotju s svojo osnovno nalogo: ustvariti zanimanje. Še najbolj je gledalec razgibal belgijski film Pesem tračnic — reklama za železnico. Selekcijska komisija festivala bi morala z ostro izbiro usmeriti bodoče poizkuse turističnega filma.

Kot častni gost (?) festivala je bil v četrtek zvečer predvajan francoski celovečerni film o grenobelskih igrah — Trinajst dni v Franciji znanega francoskega režiserja. C. Leloucha. V filmu je kvalitetno združena informativnost (na že omenjeni način z izbiro nenavadnosti) in odlična tehnika, ki bolj kot pri večini drugih delov pomaga ustvariti film, ki govori sam po sebi. Olimpijske igre so za kamero le slučajen zanimiv dogodek in ne dogodek osrednjega pomena. To pomaga režiserju, da se razbremenijo natančne organizacijske sheme olimpijskih iger in usvari iz iztrganih elementov nov svet, mnogo bolj očarljiv in resničen, kot nam ga lahko ustvari na primer televizija ali celo prisotnost na igrah samih.

Festival bo zaključen v nedeljo zvečer, ko bodo razdelili nagrade. Teh je precej, pač v skladu z interesi, ki nosijo kranjski festival. O tem bomo še poročali.

N. Križnar

Tokrat z druge strani

27. julija in 31. avgusta se je tov. Božo Sprajc dvakrat obregnil ob naše podjetje. Enkrat pod naslovom »Kar se Janezek nauči, to Janez zna!« in pa »V črnem okviru brez naslova«.

Člankar Božo Sprajc je v dveh sestavkih postavil vrsto vprašanj. Poskušali bomo odgovoriti njemu in vsem, ki spremljajo njegovo pisanje o filmskem dogajanju v Kranju in drugod.

Naše programsko izhodišče temelji na dveh načelih: prvič bi radi s sporedom pridobili čimveč gledalcev, drugič pa stremimo za tem, da bi bil izbor filmov čim bolj bogat in raznovrsten. Na poti k uresničitvi naših želja pa večkrat naletimo na nepredvidene težave, ki so plod neurejenosti na filmskem tržišču. Poglejmo, kje so vzroki za tako stanje? Pri nas se je v letošnjem letu povzpelo od 6 na 12 distributivnih podjetij, ki posredujejo kinematografom svoje filme. Kvaliteta teh filmov pa je močno zanihala, mi pa smo prisiljeni, da te filme pokažemo na naših platnih, ker drugega izhoda nimamo (namreč naše podjetje ne uvaža filme). Edino par distributivnih podjetij (Vesna film iz Ljubljane in Croatia film iz Zagreba) se trudi, da njihov izbor ne bi bil površen in osredotočen samo na manj zahtevne filme lažjega značaja. Poleti v glavnem predvajamo filme, ki so manj zahtevni. Tako delajo povsod po svetu, ne samo pri nas. Zato smo se odločili tudi za izbor filmov na novo ustanovljenega distributivnega podjetja Genex Avala film iz Beograda, ki se je začel z revijo filmov in filmom »Mat Helm, ljubi in ubija«. Pred očmi imamo paradoks med kolebanjem in možnostjo ter ne zanikamo težav, da so stvari takšne in ne drugačne. Čeprav nam bo avtor članka oporekal. Rekel bo: saj kino je vendar kulturna institucija, eden izmed najbolj razširjenih fenomenov vzgoje, toda pri tem bi ga radi opomnili na nekaj: Kinematografsko podjetje Kranj, bi moralo biti res kulturna institucija, tako je pa žal le podjetje, ki je odvisno od izkupička, ki ga dobi s predvajanjem svojih filmov in plačuje višje davščine, kot jih plačuje trgovska mreža, kino ni ustanova, kateri so dodeljene dotacije pa naj bodo še tako majhne.

Kot je že omenjeno, to podjetje, ki je zgradilo novo kino dvorano, ki plačuje svoje sodelavce in mora skrbeti za razširjeno reprodukcijo, tehnično izpolnitev svojih delovnih enot, odplačevati najeto investicijsko posojilo za kino Center, vzdrževati nerentabilni kino »Svoboda« in »Potujoči kino« in skrbti za niz drugih izdatkov. Avtor članka je vse prezrl in samo poudarja »Kar se Janezek nauči, to Janez zna!« Zdi se nam potrebno poudariti, da avtor članka ni dovolj poznan v mehanizem filmske dejavnosti. Torej ne zgolj vpiti na ves glas in obžalovati Janezka, da je postal Janez.

Vprašanje filmske vzgoje bi danes prav gotovo sodilo v šole, saj prav tam sedma umetnost še nima tako sijajnega zastopnika kot predmeta glasbeni pouk in likovni pouk. Filmska vzgoja pade v največji meri na rame učitelju materinščine, ki je že tako preveč zaposlen, obenem pa ga oklepa v svoj jarem še učni načrt.

Nobenega zakonskega predpisa ni, ki bi omejeval vstop v kinematograf, kadar igra kakšen za mladino neprimeren film. Tudi opomba, da je film za mladino do 16. leta neprimeren, povzroči najboljšo reklamo po prepovedanem sadu. Tudi o prepovedi ne moremo govoriti, kajti ni zakona, ki bi film dovolil prepovedati. V nekaterih deželah neusmiljeno delujejo škarje, pri nas pa smo odvisni le od moralnih kvalitet, tistih, ki filme uvažajo.

Zato, da Janezek ne bi bil Janez, je potrebno mnogo več. Res, da imamo v občini razvito kinematografijo, da to je res, toda občani gledajo tisto, kar jim distributer uvozi, kinematograf in televizija pa posreduje, čeprav je Janezek ob vsem tem najmanj kriv. Da, kriv je toliko, da se pač ukloni svojemu okusu — saj drugače ne more.

S prikazovanjem odličnih filmov domače in tuje proizvodnje pa začnemo v glavni sezoni. Med njimi bosta oba Djordjevičeva filma »JUTRO« in »POLDNE«. V tem mesecu bodo lahko videli gledalci še dva domača filma »VOLK S PROKLETIJ« in »POHOD«, v mesecu oktobru bodo predvajani domači filmi »ČETRTI POPOTNI«, »SONCE S TUJEGA NEBA«, »MAKEDONSKA KRAVA SVATBA« in »RAZSTANCI«. V oktobru bomo v Kranju krstili nov slovenski film »PETA ZASEDA«. Mesec kasneje bomo zavrteli film »MALI VOJAKI« in »VIŠNJA NA TASMAJ DANU«. V decembru pa bo spet svežana premiera slovenskega filma, takrat se bo tretjič predstavil »KEKEC« s svojimi novimi junaki. Pred njim bo predvajan najnovejši domači film »KAM GRES, ŽIVORADE?«

Naj omenimo, da se je naše podjetje vedno trudilo, da bi domačim filmom dalo tisto mesto, ki ga zasluži. Večinoma njih pokažemo takoj, ko se jih nam posreči odkupiti.

Na koncu poudarjamo, da je izredno težko ustreči okusu gledalcev in kritiki. Prepričani smo, da nismo samo mi poklicani brusiti gledalčeve razgledanosti. Kot smo že omenili, filmska vzgoja je po šolah šele na začetni stopnji. Takrat ko bo gledalec znal ločiti dobro od slabega, bomo govorili o pravem odnosu do filma. Tudi sedaj želimo sodelovati z vsemi, ki bi nam pomagali z dobronamernimi predlogi.

Upamo, da smo časnikiarjevi radovednosti ustregli.

Kinematografsko podjetje Kranj
Direktor
Janez Petrič

Kmetijska zadruga
SLOGA KRANJ

prodaja

na javni dražbi prvo nadstropje hiše Titov trg 25 v Kranju (nad trgovino Jugoplastika) — trosobno družinsko stanovanje — 120 m² in garsonjero 28 m² s posebnim vhodom.

Izključna cena je
74.000,00 din
s prometnim davkom

Prostori trenutno niso vseljivi.

Dražba bo dne 30. 9. 1968 ob 10. uri v Kranju, Titov trg 25. Informacije dobite pri prodajalcu, telefon št. 21-403.

Te dni po svetu

SOFIJA, 17. septembra — Bolgarski tisk obširno poroča o sestanku med bolgarskimi voditelji in sovjetskimi predstavniki v Moskvi. Na sestanku sta obe strani izmenjali mnenja o mednarodnih odnosih in posvetili veliko pozornosti »koordiniranim prizadevanjem Bolgarie in SZ ter drugih socialističnih držav, ki skušajo utrditi socializem v svetu in povečati odpor proti imperializmu«.

ZAGREB, 17. septembra — Govor Edvarda Kardelja na zborovanju u Novi Gorici je zbudilo veliko zanimanje po svetu. Stirinajst televizijskih postaj se je zanimalo za govor, ki so ga s posredovanjem televizijskega centra za izmenjavo vesti v Zagrebu oddali Čehoslovaški, Franciji, Nizozemski, ZR Nemčiji, Avstriji, Danski, Švedski, Norveški, Finski, Švici, Italiji in Tuniziji.

Houston, 18. septembra — Kirurška ekipa dr. Michaela De Bakeya je presadila tuje srce 16-letnemu Jugoslovanu Dušanu Vlaču iz Elmira pri Zrenjaninu. Po prvih poročilih je operacija potekala uspešno in je bolničko stanje zadovoljivo.

OSLO, 18. september — Predstavnik Nobelovega instituta je sporočil, da je doslej 48 kandidatov za Nobelovo nagrado za mir 1968.

WASHINGTON, 18. septembra — Ameriško zunanje ministrstvo je opozorilo SZ, da ustanovna listina OZN ne daje pravice SZ ali kakih drugih članic varšavskega pakta, da bi enostavno intervenerala v ZRN.

PRAGA, 19. septembra — Predsednik ČSSR Ludvík Svoboda je razrešil dolžnosti češkoslovaškega ministra Jiříja Hajeka in vodstvo zunanjega ministrstva zaupal predsedniku vlade Černiku. Hajek je pismeno zaprosil Svobodo za razrešitev dolžnosti.

MOSKVA, 19. septembra — Glasilo CK KP SZ Pravda je v daljšem članku napadla program, politiko in reorganizacijo Zveze komunistov Jugoslavije.

LJUBLJANA, 19. septembra — Predsednik pripravljalnega odbora za proslavo 25-letnice zbora odposlancev slovenskega naroda Janko Rudolf je na tiskovni konferenci seznanil novinarje z vsebino in obeležjem te proslave. Osrednja republiška proslava bo 3. oktobra, ker ta dan poteka ravno 25 let od zgodovinskega zasedanja kočevskega zbora.

LIZBONA, 19. septembra
— Portugalski državni svet
in vojaški voditelji so za
namestnika hudo obolelega
Salazarja predlagali profe-
sorja prava Marcela Caetano.

Ljudje

Kljub množici na videz pomembnejših svetovnih problemov je zadnje mesece spet čutili napetost na Srednjem vzhodu. Tisk Združenje arabske republike skoraj vsak dan prinaša članke, ki opozarjajo na bližajočo se izraelsko nevarnost in na možnost nove vojne na tem delu sveta. V takšnem vzdušju je potekala tudi nedavna seja nacionalnega kongresa, ki jo je vodil predsednik ZAR Gamal Abdel Naser.

Vsak dan smo lahko pričali vestem o obstreljevanju med Egipčani in Izraelci prek Sueskega prekopa. Na ozemlju, ki ga je Izrael okupiral v lanski junijski vojni, je tudi čutili posledice okupacije. Komandosi napadajo Izraelce in ti kot po nekem napreju

zamišljenem načrtu vračajo te napade z represalijami. Pred dnevi je izraelski obrambni minister Dajan opozoril ZAR, naj s svojimi silami ne prestopi Sueškega prekopa ter naj ne začenja boja na Sinaju.« Tak poizkus bi bil za nas nezaželen in usoden za Egipčane,« je še dodal Dajan. Na odgovor iz Kaira ni bilo treba dolgo čakati. Predstavnik egipčanske vlade dr. Hasan el Zajati je na tiskovni konferenci izjavil, da Združena arabska republika ne bo prva začela s sovražnostmi vzdolž Sueškega prekopa,« toda, če bodo Izraelci izstrelili le eno kroglo, bo stopil v akcijo ves naš obrambni sistem.«

Sedanjo napeto situacijo na Bliznjem vzhodu je zelo dobro opisal sudanski časopis El Raj Am, ki ugotavlja, da je »mogoče vsak hip pričakovati drugo etapo arab-

Izrael spet grozi

sko — izraelskih spopadov.« List nadalje meni, da postaja položaj na Blžnjem vzhodu vse bolj eksplozivnen zlasti po nedavnem egiptovski — izraelskem topniškem spopadu, ko so Izraelci presenečeno ugotovili, da je Združena arabska republika močno okrepila svojo vojaško moč.

Čeprav je težko iz vsega tega sklepati, ali bo do novega vojnega spopada prišlo ali ne, pa lahko z gotovostjo trdimo, da če bo do vojne res prišlo, bo ta gotovo bolj uničujoča kot lanskega junija. Lani je Izrael presenetil ZAR z učinkovitim in nenadnim napadom, ki ni terjal velikega števila človeških življenj. Tokrat pa bo žrtev gotovo več, kajti oba nasprotujoča partnerja se načrtno pripravljata na vojno in v ta namen tudi trošita ogromna sredstva. Mnogi ugotavljajo, da bi se v morebitnem no-

vem spopadu ZAR postavila Izraelu veliko bolj po robu kot lanskega junija. Vztrajno se širijo vesti, da je Sovjetska zveza načrtno obnovila ves egiptovski vojaški stroj in da je izgubljeni vojaški material v celoti obnovljen. Na drugi strani pa spet lahko slišimo, da nameravajo ZDA Izraelu poslati večje število lovskih reaktivnih bombnikov.

Skratka, svetovnemu miru spet grozi nevarnost, kajti prav malo verjetnosti je, da bi imel bodoči egiptovski — izraelski spopad le značaj nepomembne lokalne vojne, čeprav nekateri teoretiki vojaškega prava na zahodu v gotavljajo, da so lokalne vojne mogoče in da ne predstavljajo ogrožanje svetovnega miru. V. Guček

V. Guček

in dogodki

Preželjnova Jela iz Lesc pravi:

Išias in revmatizem se zdravita ob mlaju

Jela je zdravila tudi partizane — Stara veda, ki se prenaša iz roda v rod

Med vojno so v Lajšah zapeli mitraljezi in prekinili nit življenja petim partizanom. Nemci jih niso dovolili pokopati, da bi bili mrtvi borci v svarilo ljudem, naj se pokoravajo nemški oblasti. To pa je bila velika sreča za borca, ki je v globoki nezvesti, ranjen in krvav ležal med žrtvami. Doma je bil iz Kališ. Njegova sestra je pritekla k Jeri v Lesce in jo prosila, naj pomaga ozdraviti njenega brata.

»Rana je bila obupna,« se spominja Jela ranjenega borca. Štirikrat je šla skrivaj v Kališe in naposled povsem pozdravila ranjenca.

Hišno izročilo pravi, da se domača zdravniška obrt prenaša iz roda v rod. Celo pisatelj Fran Saleški Finžgar v nekem spisu omenja, da ga je oče peljal na zdravljenje v Lesce. V tistih časih je v Lescah zdravila Mergeritova Marija, Jelina teta. Sicer pa rod izvira iz Ribnega pri Bledu, iz hiše, kjer se po domače pravi pri Kumerdeju.

»Zdravljenje je v krvi naše rodbine,« pravi Jela. »Ko sem bila otrok, sem obvezovala punčke, igrače. Če sem srečala človeka, ki je krivo hodil, bi ga najrajši vprašala, kaj mu je. Želela bi mu pomagati.«

Pred 40 leti je umrla teta, od takrat dalje pa zdravi Jela. Njen prvi pacient je bila Koseljeva mama z Ribnega. Potem pa se je zvrstilo toliko ljudi, ki so iskali zdravje, da bi seznali lahko obsegal obsežno knjigo. Toda Jela ne vodi nobene evidence. Po

vojni je imela zaradi tega
sitnosti, celo kaznovana je
bila.

Jela zdravi odprte rane, zamašene žile, išias, revmatizem, sušenje rok ali nog, srbečico in izpahnjene ude.

In kakšna zdravila uporablja? Naj objavim to skrivnost?

»Zdravniki so zapisali sestav mojih zdravil,« pravi Jela. Rumena mast je za rane, črna za išias in revmatizem. Prisdadno olje je iz šentjanževih rož. Črna mast je sestavina devetih snovi, od njih naj vam zaupamo tri: smola, repna voda in laško olje. Mast skuha enkrat na leto, seveda na dvorišču, ker pri kuhanju strahovito smrdi.

Jela je prijazna ženska sedemdesetih let. In zgovorna. »Ali mi bo kaj škodovalo, če bo pisalo o moji obrti?« je zvedavo vprašala. »Saj ne zdravite tajno, saj za to obrt vedo Gorenjci, Stajerci, Dolenjci, Primorci in drugi,« sem jo prepričeval. Ko sem bil prvič pri njej, jo je neki zakonski par iz Celja nagovarjal, naj ne dovoli objave v časopisu, ker so pri njih nekega dobrega domačega zdravnika kaznovali in mu prepovedali delati. Toda Jela ima čisto vest, zato mi je marsikaj zaupala.

Poklicala me je v kuhinjo in pokazala, kako zdravi oslabela živce. Tam sem srečal upokojenca, ki že več let obvladuje zdravnike in zdravilišča, ker mu pešajo živci in težko hodi. Do zdaj nobeno zdravljenje ni pomagalo. Povedal je zdravnikom, da bo poskušal še pri Jeli. Nihče mu tega ni odsvetoval. Jea ga je nasekala z majh-

nim rezilom podobnim žlici ali tankemu kladivu, potem pa namazala z mastjo.

Če kri sploh ne priteče, je to slabo znamenje,« pravi Jela. »Če priteče črna kri, tudi ni dobro. Znaki poboljšanja se pokažejo takrat, ko pri nasekanju priteče rdeča kri.« Vse te tri primere sem videl pri Jeli.

Jela zdravi samo pet dni v mesecu oziroma samo ob mlaju. Ljudje vedo, da je zdravljenje pri Jeli večkrat uspešno. Naj navedem nekaj primerov: Neka mati je pripeljala 18-letno hčerko, ki zaradi revmatizma sploh ni mogla hoditi. Iz avtomobila so jo nesli v kuhinjo. Nobe ne injekcije niso pomagale. Jela jo je zdravila od februarja letos. In pozdravila jo je. Dekle je letos uspešno končalo maturo na kranjski gimnaziji. V zahvalo je prinesla Jeli za sedemdesetletnico sedem rdečih nageljnov. Najtežji primer je bila neka ženska iz Bohinja. Ženska je bila več mesecev v bolnišnici. Toda zaman. »Mama bo

umrla. Pomagajte!» jo je prosila hčerka. Po Jelo so prišli s taksijem. Vsi so pričakovali najhujše, toda ženska je ozdravela.

Za bralce bo verjetno najbolj zanimivo to, da je tudi neka ljubljanska zdravnica pripeljala v Lesce svojo mamo. Le-ta je imela zatečeno koleno in zarastke. Nobena zdravila niso pomagala. Zdravnica jo je pripeljala, toda s precejšnjim nezaupanjem je gledala, kako Jela zdravi takšno bolezen. Ko pa je petič pripeljala mamo v Lesce, je morala priznati, da je mama zdrava.

Ne precenjujem niti ne podcenjujem domača zdravila in zdravnike, ki so stoletja nabirali vedo iz roda v rod. Toda, če ljudje pravijo, da jih je Jela pozdravila, zakaj jim tega ne bi verjeli. Zdravje je pač največje bogastvo, ljudje pa ga iščejo po bolnišnicah, zdraviliščih, na morju in pri domačih zdravnikih.

Tudi pri Jeli v Lescah.
J. Vidic

Levo in desno zakonski par, ki je prišel iz Celja po zdravje k Jeli. Jela je v sredini, poleg nje v klobuku pa Janez Dežman iz Sela pri Žirovnici. — Foto: J. Vidic

morda od otroka najraje zvedel resnico. »Slišiš, mali,« se ga dotakne z roko, »Kako te kličejo?«

»Zefek,« izjoče otrok v mamino krilo.

»Ne boj se me! Ne bom te pojedel! Prav tak sem kakor tvoj ata!«

»Moj tata?« ga zvedavo pogleda otrok, nato pa mamo, kakor da bi jo hotel vprašati, če je morda tale žandar njegov ata.

»No, sem kaj drugačen?«

Zefek skomigne z ramenci.

»Ne vem,« pravi, potem pa ugame po uniformi, da tale mokri mož ne more biti njegov tata. »Ne, tata je vojak, a vi ste žandar!«

»Vojak?«

»Ja, vojak!«

»Seveda, vojak! Pa veš, kje je sedaj?«

»Vem!« v splošno presenečenje odgovori otrok.

»Vem,« zmrazi vnovič otrokov odgovor Stivčevu in Roziko.

»Zares veš?«

»Kako naj bi vedel?« skušata preprečiti, da bi otrok morda res kljub pazljivosti vseh, da bi očeta ne videl, vedel, da je tu.

»Vem!« vztraja otrok.

»Ničesar ne veš,« ga osorno pogleda Stivčeva, kakor da bo otrok izdal očeta, čeprav o njem, vsaj tako je bila do tega trenutka pričrana, ne more vedeti ničesar.

»Pa vem! Pa vem!« trmasto ponavlja otrok.

»Ce jaz...«

»Moklité! Otrok naj pove!« se zugsführerju nenadoma zazdi obnašanje mlade žene sumljivo.

»Pravim vam, da ne more ničesar vedeti.«

»Pa vem! Pa vem! Nisem tako majhen in neumen!« se otrok nasmia.

»Zefek!«

»Le povej, mali, če si res že velik in pameten!«

»Moj tata je v vojski,« s smehom odgovori otrok, ponosen nase, da je lahko mami in drugim povedal, da ni pozabil, kje je njegov tata. »No, vidiš, nisem pozabil, saj bom šel drugo leto že v šolo! Ali ne, mama?«

»Da, seveda boš šel,« namesto Stivčeve odgovori Rozika.

»Mama pa misli, da sem še majhen in da se nobene reči ne zapomnim. O, moj tata je velik in močan! Močan kakor tisti velikan, ki vstaja, ko se zmrača in z enim samim korakom prestopi doline in hribe med Krnom in Matajurjem. Tako se znoči, kajne, mama? In takrat moram spat, drugače bi velikan stopil v dolino in pozabil prižgati zvezde! Je tako, mama?«

»Bo že tako, mali,« pritrdi eden od žandarjev. »Tudi danes ni zvezd, ker ne spiš.«

»No, že dobro! A zdaj vi,« zugsführer pogleda Roziko. »Imel

Primek?«

KOROŠKI BORCI

Kakor poročja J. M. Trunk (Spomini. Celje 19507) je navdušenje za majsko deklaracijo zajelo tudi južno Koroško, kjer je bilo več manifestacijskih zborovanj in so po nekaterih krajih Slovenci postavili svoje narodne svete in napeto pričakovali nadaljnjega razvoja dogodkov. Dne 5. novembra 1918 je delegacija koroških Slovencev intervenirala za pomoč pri narodni vladi v Ljubljani. Kakor je razvidno iz poročil v publikaciji Vojne akcije u Koroškoj 1918—19 godine, katere je izdal vojnistorijski inštitut JLA v Beogradu 1950, je bil imenovan kapetan, poznejši major Alfred Lavrič za vrhovnega komandanta oboroženih sil v Rožni dolini, medtem ko je pripadel vzhodni del Koroške — Pliberk — Velikovec — pod območje generala Maistra, ki je osvobodil Maribor. Med drugim so Lavriču tudi sporočili, da mu žal ne morejo dati nobenega vojaka in naj si sam pomaga s prostovoljci. Medtem je pa na povelje koroškega Volksrata iz Celovca zasedla Ljubelj majhna četa volkshrehovcev.

12. novembra se je prek Gorice in Ljubljane vrnil s italijanske fronte naš rojak (tedaj je poročnik Lojze Ude. Sam pripoveduje v pismu naslednje: Ko sem 13. novembra zjutraj stal na pragu naše hiše (sedaj Koroška cesta št. 52) in z občutkom tiste sproščenosti, ki nas je navdajala po razpadu Avstro-Ogrske, gledal v svet, je po Cimpru pripeljal voz s hodi, kmet s Sv. Ane, me je premeril s zaničljivim pogledom rekoč: »Vi tukaj postopate, na Ljubelju so pa Nemci!« Sprasheval sem ga, nato pa takoj odšel na štacijsko poveljstvo pri Lončarju. S komandantom nadporočnikom J. Ahačičem sva se dogovorila da zasedemo Ljubelj. Od tržiške narodne straže se je takoj javilo kakih 15 mož. Zasedli smo Ljubelj brez boja. Nemci so se umaknili do Sv. Lenarta, prve vasi ob vznožju Ljubelja.

Nastopil je najugodnejši čas za osvoboditev in priključitev slovenskega dela Koroške k Jugoslaviji. Bodimo odkriti! Prevrat nas je našel nepripravljeni. Premalo je bilo narodne zavesti, nekaka brezbrzičnost, ves narod pa brez pravega vodstva, čeprav smo imeli tri politične stranke. »Proč z militarizmom!« in podobna gesla so neugodno vplivala na dotok prostovoljcev. Nekateri so nam govorili: »Kaj boste nosili na Koroško prodajat svoja življenja, če ste se živi vrnili iz svetovne vojne? Koroško do visokih Tur nam ba dala antanta, če jo bomo le hoteli, ker se je Srbija borila med svetovno vojno na njeni strani.« Razumeti in upoštevati moramo seveda tudi to, da so del slovenskega pešpolka št. 17 na južnem Tirolskem ujeli Italijani in da je bil vsak vojak do skrajnosti naveličan 3. do 4letne vojaščine.

V nedeljo, 17. novembra, je prišlo zopet nekaj narodnih stražarjev v okrepitev ljubeljski posadki. Bili smo v cestarski koči, štiri serpentine pod ljubeljskim prelazom. Naslednji dan popoldne so odšli na patroljo L. Ude, A. Ahačič in F. Radon. Šli so čez Ljubelj do Sv. Lenarta ter zajeli na cesti nemškega stražnika. Ahačič in Radon sta ostala pri strojnici, L. Ude pa je pogumno stopil v stanovanje nemškega komandanta ter mu sporočil, da bodo naše čete zasedle Koroško do Drave in da bodo o našem prihodu pravočasno obveščeni. Naša patrolja se je proti večeru vrnila v koč.

POHOD V BOROVLJE

Bila je lepa mesečna noč med 18. in 19. novembrom 1918. Zvedeli smo, da prihaja iz Tržiča proti Ljubelju komandant major Lavrič s svojimi prostovoljci, povečini Jeseničani. Zato se je poročnik Lojze Ude odločil oditi s patroljo šestih mož do Sv. Lenarta obvestiti Nemce o našem pohodu. Drugim v koči je Ude naročil, naj počakajo Lavriča. Na Ljubelju je bilo okoli pol metra snega. Dobro se spominjam Udetovih besed: »Fantje, mi ne smemo nasesti nobeni lažnivi propagandi, da nam bo Koroško dala antanta. Zapomnite si, Slovenci bomo imeli samo to, kar si bomo znali sami priboriti, in nič drugega.«

Prišli smo do Sv. Lenarta. Poročnik L. Ude je Nemce obvestil o našem pohodu. Kmalu so odšli, mi pa čez nekaj časa za njimi. Komaj smo prišli skozi vas do gostilne Zum Deutschen Peter, so bili drugi Tržičani in Jeseničani z majorjem Lavričem in nekdanjimi častniki že za nami. Prepevajoč so šli dalje.

V Sopotnici, kjer je ljubeljska dolina najožja, so se pri cerkvi Marije Magdalene, do katere je cesta izpeljana v dveh serpentinah, Nemci iz nepojasnjenih vzrokov ustavili in oddali nekaj streliv. Skočili smo v kritja in čakali, kaj bo. Nadporočnik Vinko Hajnrihar iz Škofje Loke je s krepkim glasom v nemščini zaklical: »Takoj se umaknite, sicer bomo naskočili!« Nato je zaklical trikrat: »Parlamentarci!« in zdirjal na konju na Sopotnico. Ko je nemški komandant obljubil, da se bodo ustavili šele na levem bregu Drave, je Hajnrihar zahteval od njega, naj kot zagotovilo pusti na mestu obe strojnici, kateri jim bo potem vrnil. Nato smo šli skozi trg Podlublje in prišli v Borovlje zjutraj dne 19. novembra 1918. Bilo nas je vsega skupaj 7 častnikov in 53 vojakov s tremi strojnici.

VOJNI UJETNIKI

Mnogi Tržičani so med štiriletno svetovno vojno prišli v vojno ujetništvo, prva leta v rusko, ob prevratu pa največ v italijansko. Iz ruskega ujetništva so se nekateri vrnili po oktobrski revoluciji že v začetku leta 1918. Oblast je strogo gledala nanje, da ne bi med vojaštvo zanesli idej ruske revolucije, toda zaman. Najkasneje pa so se vrnili tisti rojaki, ki so bili v Sibiriji. Tako se je na primer z mnogimi Slovenci vrnil naš rojak, pokojni Jernej Meglič p. d. Zrimšek iz Loma po sedemletnem ujetništvu leta 1921. Dolga je bila pot do doma od Vladivostoka mimo Koreje skozi Hongkong, Singapur, Colombo, Aden in skozi Sueški prekop v domovino. Po izjavah mnogih ujetnikov je bilo glede prehrane bolje v Rusiji kot v Italiji.

Andrej Tišler

Spomini na leto 1918

BEG IZ UJETNIŠTVA

Kaj pomeni izguba svobode, ve samo tisti, ki jo je izgubil. Sem spadajo vsi vojni ujetniki in interniranci. V takem položaju človek, zlasti še, če se mu godi še skrajno slabo, noč in dan premišljuje, kako bi se rešil, pa naj si bo z zvijačo ali tveganim pobegom.

V Spomin 50-letnice teh dogodkov objavljam pripoved dveh naših občanov, katerima se je posrečilo pobegniti iz italijanskega vojnega ujetništva.

Jože Dovžan, posestnik iz Podlublja, pripoveduje:

Ujet sem bil v vasi Artegno zahodno od Vidma (Udine) konec oktobra 1918. Za kapitulacijo Avstro-Ogrske niti zvedeli nismo, ko so drvele skozi vas italijanske motorizirane enote. Nekateri smo se poskrili a so nas kmalu polovili in odvedli v zbirališča. V Vidmu nas je bilo, okrog 15.000. Mesto je bilo skoraj prazno. Čistili smo stanovanja in ulice. Pri tem seveda ni šlo brez tatvin, zaradi katerih je bilo več smrtnih kazni. Po dvanajstih dneh čiščenja Vidma se je začel za nas mučen marš. Hodili smo vsak dan okrog 25 km ob zelo pičli hrani. Spremljala nas je italijanska konjenica. Skozi katerokoli vas smo šli, so nas že vnaprej opozorjeni prebivalci sprejeli s palicami in vpili: »Dol z Avstrijci, pobijte jih!« Nad našimi glavami so frčale cikle, padalo je kamenje, udarci palic itd. Po 18 dneh smo vendarle prišli na kolodvor Mestre. V tem sprevedu ujetnikov so bili zastopani razni avstrijski narodi. Jaz sem se že med potjo pri-

družil Primorcem, ker so le-ti imeli nekako prednost. Tako smo se mi »Primorci« kot pripadniki italijanske države odpeljali v Campobasso v južni Italiji. Natrpali so nas v že prenapolnjeno kasarno 17 p.p. Hodili smo na delo na grofovski posestvi. Videli smo, da živi tamkaj prebivalstvo v veliki revščini. Po dveh mesecih so nas pa začeli izpuščati po 20 na dan. Odpeljali smo se z vojaškim transportom v Trst. Nastanili smo se v gradu sv. Justa, odkoder so izpuščali po 40 Primorcev na dan v njihove domače kraje. Stopiti je bilo treba v dve vrsti. Vsakega je italijanski častnik izpraševal, od kod je doma, postavil vsakemu po nekaj vprašanj o tistem kraju, npr. katere ulice, kakšne posebne znamenitosti ima itd. Nekoga je vprašal, od kod je doma, in ko mu je rekel, da je iz Ljubljane, ga je dal zapreti v bunker za tri dni brez hrane. Po treh dneh so mrtvega prinesli iz bunkerja.

Jaz sem pet dni opazoval potek izpuščanja, poslušal odgovore Primorcev in ker sem za silo lomil italijanščino, sem se opogumil in stopil v vrsto. Na vprašanja sem dobro odgovoril in dobil domovinsko pravico za Prvačino. Tako sem bil rešen ujetništva dne 5. marca 1919. V Prvačini sem pet mesecev delal na cesti. Nato sem prošil za potni list zaradi izselitve v državo SHS. Bilo nas je več, ki smo se nameravali izseliti, tudi pravih Primorcev. Vsak se je moral podpisati, da prostovoljno zapušča Italijo in se od-pove vsem državljskim pravicam. Potni list sem dobil v Trstu 21. septembra in se odpeljal v domovino.

Jože Meglič iz Loma pa pripoveduje:

Ker sem se udeležil upora 17. p.p. v Judenburgu 13. maja 1918, sem bil premeščen k 117. pešpolku, ki je bil sestavljen iz samega upornega vojaštva 17. in 87. in 97. p.p. Bil sem pri mitralješki četi in ujet 3. novembra 1918 v Trintu na južnem Tirolskem. Iz taborišča Grazano sem pobegnil 1. januarja 1919, a sem bil pri reki Tagliamento ponovno ujet. Zaposlen sem bil pri zasipanju bunkerjev in čiščenju mesta St. Dona di Piave. Jeseni 1919 sem bil premeščen v Borgo na južnem Tirolskem k podiranju nemške žičnice. Hrana je bila zelo slaba. Nekega dne, ko sem pomagal Italijanom dovažati hrano, sem »rekviriral« nekaj vojaških pelerin, iz katerih je naš četni krojač skrival napravljen za oba civilne obleke, katere sva nosila pod jetniško obleko in tako čakala na priliko za pobeg iz ujetništva.

Dne 4. decembra 1919 sta pobegnila dva štajerca. Za skupen beg sva se dogovorila z nekim Leberjem iz Zirovnice na Gorenjskem. Ponoči 6. decembra 1919 sva preplezala zid vojašnice v Bergi, Lebra so stražarji ujeli, jaz pa sem jim ušel v temno noč.

Pot me je vodila v dolino Freustal. Od nekega gozdnega vodnika sem izvedel, da sta to pot ubrala že omenjena štajerca. Vodnik me je opozoril, da je vrh gore še nad meter snega. Mislil sem si, da bom po že izhojeni gazi laže hodil in sem jo kljub poldnevni mahnili naprej. Malo pred nočjo sem našel v snegu zmrzjenega nemega od obeh štajercov. Bil je že mrtav. Groza me je obšla ob misli, kaj bo z menoj. Šel sem po gazi naprej in že po kakih 200 metrih je ležal mrtav v snegu drugi štajerec, ki je prav tako opešal in zmrazil. Bil sem lačen in izčrpan, zato sem mrtvega štajerca preiskal. Našel sem pri njem kos kruha, vžigalice in precej dolgo vrvice. Hotel sem dalje, a ni šlo. Snega je bilo nad meter. Iz smrekovih vejic sem si naredil nekake krplje in jih pritrtil na čevlje. Tako sem z največjim naporom prišel na vrh gore. Tam se našel razpadajočo vojaško barako. Stopil sem vanjo, odlomil nekaj desk in z njimi zakuril. Použil sem kruh in zaradi utrujenosti zaspal. Zbudil sem se, ko je bila že ena stena barake v ognju. Moral sem sredi noči naprej in sem prišel proti jutru v prvo naselje. Pri nekem kmetu sem dobil toplo hrano in na senu skrit dobro počival. Ponoči pa zopet naprej proti Puistrski dolini. Prišel sem v bližino Toblacha, nato sem šel zopet čez gore in dosegel Avstrijo. Po težkem gazenju čez štiri visoke gore z 1 do 2 metra snega sem po 6 dneh prišel v Lienz. Južni Tirolci so bili zelo gostoljubni. Kamor sem prišel, sem dobil hrano in počitek. Bili so zelo jezni na okupatorja. V Lienzu sem šele zvedel, da imajo glasovalno cono A — to je južno Koroško — zasedeno jugoslovanske čete.

(Nadaljevanje naslednjo soboto)

ITALIJA
AVSTRIJA

GORENJSKA

ÖSTERREICH
ITALIA

Hotel Letališče

Aerodrom Ljubljana

Aerodrom Ljubljana — Ko potujete po cesti Kranj—Kamnik, se ustavite na letališču, kjer vas vabi ob gozdnem robu hotel. Ob sobotah in nedeljah popoldne na terasi hotela PLES od 16. do 22. ure. — Postreženi boste z dobro kapljico, okusnimi jedili in specialitetami na žaru. — V letni in zimski sezoni je odprta brunarica in depandansa v Tihi dolini na Krvavcu. — Na voljo imamo 60 ležišč.

Flugplatz Ljubljana — Auf Ihrer Reise von Kranj nach Kamnik bleiben Sie beim Flugplatz stehen! Dort befindet sich einladend am Waldrand ein Hotel. — Samstags und sonntags Nachmittag auf der Hotelterrasse TANZ von 16—22 h. — Es wird ein guter Tropfen, schmackhafte Speisen und Rostspezialitäten serviert. In der Sommer- und Wintersaison stehen Ihnen eine Berghütte und eine Dependance in der TIHA DOLINA (Stilles Tal) am Krvavec (1858 m) zur Verfügung. — Wir verfügen über 60 Schlafstätten.

Aereoporto di Ljubljana — Se viaggiate in macchina sulla strada Kranj—Kamnik, fermatevi all'aereoporto. Nel Ristorante all'Aereoporto, situato in un paesaggio pittoresco di boschi e montagne, potrete ristorarvi, godendovi piatti speciali e vini originali. — Durante l'estate e d'inverno sono aperti anche la »Dependence« ed il »Cottage« nella »Tiha dolina« (La Valle silenziosa) sul pendio del monte Krvavec. — I due impianti dispongono di 60 letti.

Brunarica in depandansa
v Tihi dolini na Krvavcu

Naročite

GLAS

najbolj
bran
časopis
na
Gorenjskem

GLAS

za mlade
in starejše

GLAS

za vsakogar

Naročite

GLAS pri pismonoši!

izhaja 2 krat tedensko, poprečno
na 40 straneh (gospodarstvo,
kultura, kratke vesti, ženska stran,
otroška stran, šport, zunanje vesti)

Bralci
in naročniki!

Srečni izžrebanci — naročniki našega časnika gredo danes na izlet v neznano. Žal sreča vedno ne more biti vsem naklonjena. Vendar vsi tisti, ki tokrat ne boste potovali, nikar ne obupajte. Še bodo takšne priložnosti.

Vsem izžrebanim naročnikom našega časnika želim srečno potovanje.

UREDNIK

Turistične informacije

● V Ratečah — Planici imajo dovolj prostih postelj v gostiščih in pri zasebnikih. Prostor pa je tudi v hotelih na Jesenicah in v domu pod Golico.

Prireditve

● Hotel Grad Hrib v Pred-dvoru prireja danes (sobota) popoldne ob jezeru Černava piknik. V obnovljeni grajski klči imajo, vsak petek in soboto plesno glasbo. Na voljo je dobro pripravljena divjačina.

● Na Bledu imajo v Kazini vsak dan razen ponedeljka plesno glasbo z artistskim programom.

● Kravji bal v Bohinju letos zaradi tehničnih ovir odpade.

● Bohinj — Mladinski dom ima nekaj prostih postelj v letoviških hišicah. Turistični informacijski biro v Bohinju ima okrog 400 prostih postelj pri zasebnikih. Prenočnino so znižali za 15 odstotkov. Prostor je tudi v ostalih hotelih v Bohinju. Žičnica na Vogel redno obratuje do 17.45. Od 1. oktobra naprej bo žičnica zaprta zaradi rekonstrukcije. Dovolilnice za ribolov na postrvi daje turistični informacijski biro v Bohinju.

● Bled — Dovolj prostora je v hotelih, počitniških domovih, zasebnih turističnih sobah in gostiščih. Žičnica na Stražo obratuje od 10. do 18. ure. Dovolilnice za ribolov izdaja turistično društvo Bled.

● Kranj — Prostor je v obeh hotelih in pri zasebnikih. Tudi na Šmarjetni gori, v domu na Krvavcu, v domu na Jezerskem in v Pred-dvoru je dovolj prostora. Prosta ležišča so tudi v planinskih postojankah na Joštu, na Kališču, pod Storžičem in v Češki koči pod Grintovcem. V Pred-dvoru daje dovolilnice za ribolov uprava hotela Grad Hrib.

● Prostor je tudi v Kamniku, Kamniški Bistrici, na Veliki planini in v Domžalah.

Janez: Micka, jetzt haben wir schon die ganze Stadt Kranj durchwandert! Ich habe schon einen Wolfshunger!

Micka: Du Armer! Komm, ich führe Dich zum

»JELEN«

dort wirst Du nicht

nur sehr
gut, son-
dern
auch bil-
lig essen
können.

Za obisk se priporoča

HOTEL LOVEC
BLED

priznana restavracija tera-
sa — parkirni prostori,
sobe s prhami.

Telefon 77-266, 77-366

Vreme

Vremenska slika: Območje visokega zračnega pritiska z jedrom nad vzhodnimi Alpami obsega še srednjo in vzhodno Evropo. Atlantske frontalne motnje se pomikajo proti severovzhodu in ne bodo vplivale na vreme v krajih južno od Alp.

Napoved za soboto in nedeljo: Bo pretežno sončno. Zjutraj in dopoldne po kotlinah megla. Najnižje nočne temperature od 5 do 10 stopinj, najvišje dnevne okrog 20 stopinj Celzija.

VISOKO KVALITETNA
SODOBNO
EMBALIRANAZahtevajte jo v
vaši trgovini!Zlatnina, srebrnina, dragulji in ure
v priznanih strokovnih trgovinah

Georg Pirker

Že petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgor-
njem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nem-
ško in italijansko. Dinarje vam obračunamo
po najboljšem dnevnem tečaju.

Popestrite jedilnik z ribami

Priporočljive so tudi za bolnike, okrevance in otroke

Kupujemo le sveže ribe. Le-te prepoznamo po rožnato rdečih in vlažnih škrgah, čvrstem in napetem mesu in bistrih očeh. Če luske rade odpadejo in niso tesno ob koži, nadalje če ima riba motne oči in je njeno meso mehko, ni več presna.

Morske ribe peremo v slani vodi, nakar jih obrišemo in zavijemo v čisto krpo ter pustimo na hladnem, dokler jih ne začnemo pripravljati za jed.

Ribo čistimo tako, da jo položimo na desko. Ribo primemo za rep, nakar z nožem odstranimo luske, in sicer v smeri od repa proti glavi. Nato porežemo škrge in plavuti, prerežemo trebuh — to najbolj opravimo s škarjami — in odstranimo drobovino. Nato ribo operemo pod tekočo mrzlo vodo in osušimo med krpo, nakar jo posolimo in pripravimo po želji.

Tudi na police tapete

Pri čiščenju stanovanja ste opazili, da je treba obnoviti obloge v kuhinjskih policah in predalih. Lep učinek dosežete, če notranjost predalov in polic prelepitate s tapetami, ki jih lahko pomivate.

Za gospodinje Opekline zdravimo z vodo

V gospodinjstvu smo stalno v nevarnosti, da se poparimo z vodo, mastjo ali jedmi in da primemo pri štedilniku bodisi razbeljeno posodo ali pa se dotaknemo vročega štedilnika. Zato je prav, da vemo, kako je treba zdraviti opekline.

Še vedno zdravimo oziroma si pomagamo pri opeklini tako, da jih polivamo z oljem ali posipamo z moko. Taka prva pomoč često povzroči komplikacije. Če se sprime moka s sokrvice iz opekline, nastane krasta, ki jo je kasneje zelo težko odstraniti.

Bolečine zmanjšuje in pospešuje zdravljenje, če opečeno mesto držimo pod mrzlo vodo. S tem zadržujemo tudi nastajanje mehurjev. Ko smo prenehali polivati opekline z mrzlo vodo, jo previjemo s čistim povojem ali pa premažemo z želatinsasto mastjo za opekline. Pazimo, da imamo povoj kot mazilo v kuhinji zmeraj pri roki.

Seveda, če je opekline velika, pa moramo po prvi pomoči iskati zdravnika.

Vendar imamo v pretežni večini na trgu na razpolago le zmrznjene ribe. Manjših rib pred kuhanjem oz. pečenjem sploh ne odtajamo, velike pa počasi odtajamo, potlej pa jih takoj porabimo!

Roke ne bodo dišale po ribah, če jih umijemo v zelo slani vodi z dodatkom kisa. Isto tudi za posodo, v kateri

ribe pripravimo, kuhamo ali iz nje jemo. Zelo težko bomo odstranili vonj po ribah iz posode, ki jo takoj po uporabi pomijemo v zelo topli vodi.

Če smo po nerodnosti pojedli ribjo kost, spijmo kozarec kisa, ki bo kost zmehčal. Če se nam zatakne večja kost, jo je treba izdreti. Priporočljivo je, da z ribami vedno jemo kruh.

Umazane obleke ne v omaro

Obleka z madeži je videti kot stara in ponošena. Zato je treba vsak madež na obleki sproti očistiti in umazanih oblačil nikdar ne obesiti v omaro. Bolj svež je madež, tem lažje ga bomo odstranili.

Predvsem je treba ugotoviti, kakšen je madež: je masten, ali od sadja, kave ali druge vrste; poznati je treba vrsto blaga, ker vsaka tkanina zahteva posebno čiščenje. Preden se lotimo čiščenja, naredimo poskus na majhnem kosu tkanine ali na manj vidnem delu oblačila. Potlej oblačilo dobro skrtajči-

mo, da odstranimo prah. Pripravi si moramo podlogo, ki dobro vpija tekočino, za čiščenje pa isto vrsto blaga kot ga čistimo, ali pa belo krpico oz. košček vate. Sicer pa je najbolje da vsak madež, zlasti če ne ugotovimo njegovega izvora, najprej očistimo s toplo milnico, potlej pa s čisto mlačno vodo. Če čistimo z raznimi čistilnimi sredstvi, se ravnajmo po navodilih. Pazimo, večina čistilnih sredstev je vnetljivih. Če po prvem čiščenju doma ni uspeha, je najbolje, da obleko nesemo v čistilnico.

Mali raziskovalec

Ko se naš najmlajši postavi na noge in prične raziskovati po kuhinji in predstobi, takrat se moramo zavedati, da mu tako rekoč na vsakem koraku preti nevarnost. Nič koliko je bilo že nesreč, ker mati ni spravila nevarnih predmetov tja, kamor jih otrok ne doseže. Seveda mu takega raziskovanja ne kaže popolnoma omejevati, saj pri tem otrok raziskuje in spoznava svet okoli sebe.

Večkrat so hudo zanimive za malega »razbojnika« vtičnice, ki so v modernih stanovanjih nizko pri tleh. Pozabljena igla na tleh ali zaponka in že lahko pride do nesreče. V trgovini z električnim materialom prodajo plastične vtičake s preprostim ključkom. Vtičak bo zanesljivo varoval nesreče pred radovednimi ročicami.

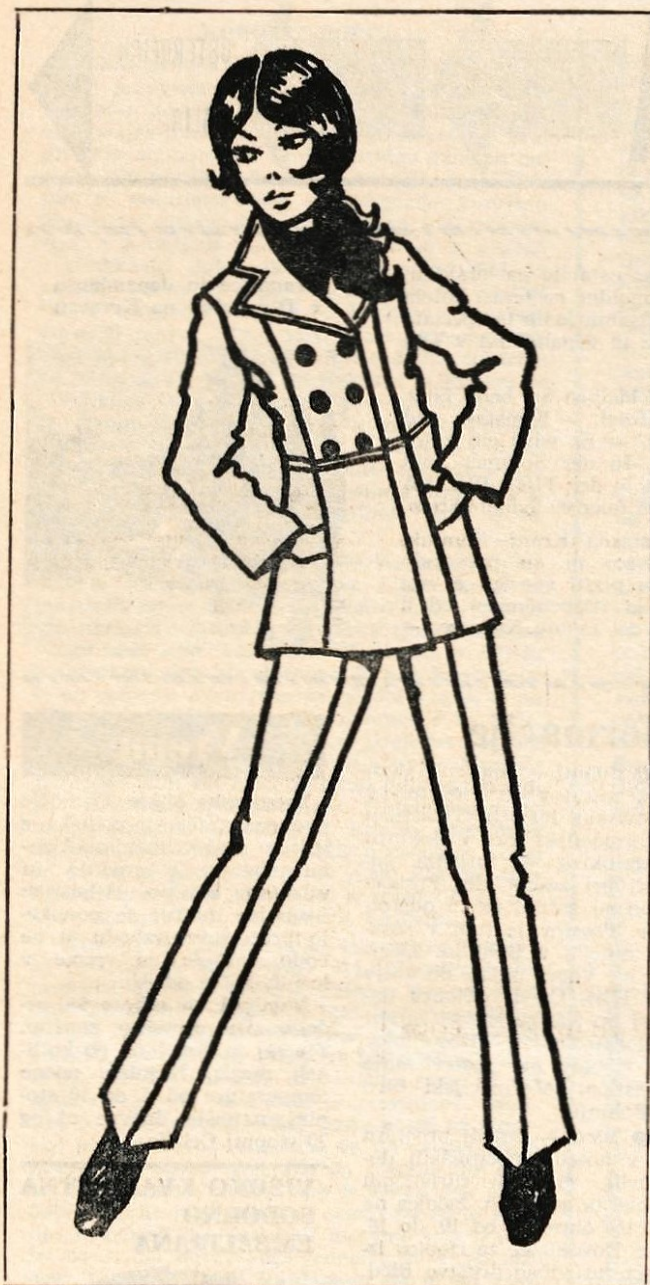
Z dvema letoma do treh otrok že toliko zraste, da z lahkoto seže na mizo. Tam pa je mati lahko pustila oster nož ali škarje. Vsa družina mora biti tako navajena, da nevarnih predmetov ne bodo puščali na lahko dosegljivih mestih. Več nesreč se tudi pripeti, kadar hoče prestrašena mati nevaren predmet otroku vzeti. Mali ugrabitelj kaj rad ubeži s plenom in se pri tem spotakne in pade.

Vzemite torej otroku nevaren predmet mirno, toda odločno.

Če se otrok še ni opekel ob štedilniku, se bo kaj rad smukal okoli njega in stegoval roke po pisanih posodah. Ne puščajte zato ob robu vrelega mleka ali vročega olja ali juhe. Otroci si bo zelo zapomnil, če mu boste na praktičen način prepovedali smukanje okoli štedilnika. Kadar je pečica malo topla ali je topla električna plošča, naj pritisne prstek nanjo. Seveda prej sami preverite temperaturo, tako da vas ne bo peklo v roko. Nežna otroška koža pa bo temperaturo bolj občutila, vendar opeklin ne bo. Dotik s toplo posodo ali štedilnikom bo malega radovedneža za lep čas odgnal proč.

Nekatere matere tudi neprevidno dajejo otroku za igranje stekleničke z raznimi tabletami. Res, da so dobro zaprte, otroku pa se včasih le posreči, da jih odpre. Da pa ne bi poskusil pisanih tablet, mu še na misel ne pride. Najmanjša nesreča pri tem je samo izpiranje želodca brez posledic. Zato naj bodo vsa zdravila, tablete in tekočine tako visoko, da jih otrok ne doseže.

L. Mencinger

Prišel je čas, ki bo s svojo modno ustregel marsikateri ženi. To sezono je spet zelo priljubljen hlačni kostim. Če ste vitki in imate dolge noge, vam bodo hlače odlično pristajale. Tudi tiste, ki imate težave s širokimi bokmi, si boste lahko pomagale. Jopice so namreč zelo doge, včasih tudi v obliki pekarine in navadno v pasu prerezane, z velikimi reverji ter gumbi v eno ali dve vrsti. Hlače so ozke, lahko ravne ali zvončaste. Spet se vrača moda in prav nič napak ne boste storile, če si boste nadele hlače z zavijki, ki ste jih nosile pred leti. Sedaj je čas, da stvari, ki so počivale v omarah zaradi modnih sprememb, spet poiščete in jih oblečete. Blago, ki si ga boste kupile, naj bo enobarvno ali rahlo črtasto. Lahko si omislite kombinacijo. Čevlji, ki jih boste nosile k takemu kostimu, naj bodo športni in največ s štiri-centimetrsko peto. Če vzamete s seboj torbico, pa naj bo na dolgem usnjenem ali verigastem ročaju.

Pripravite pogrinjek

Ste tudi vi med tistimi, ki zajtrkujejo stoje, ob skodelici mleka in s koščkom kruha ali politanko v rokah? Nimate časa za zajtrk, ker se vam mudi v službo, boste rekly. Nimate časa sesti za mizo?

In če si mizo, delno pa tudi zajtrk pripravite zvečer, preden ležete v posteljo? Da, tudi tako si pomagamo. Če kosite doma, potem verjetno že prejšnji večer na pol pripravite kosilo za prihodnji dan. In če storite to, pripravite še mizo za zajtrk.

Na lepo pogrinjeno mizo pripravite keramično skodelico, v katero boste jutraj nalile čaj, mleko, kavo ali kakao. Zraven dodajte še skodelice, žličko, nož in vilice, odvisno pač od tega, kaj ste predvideli za zajtrk. Tudi kruh, marmelado, med ali sir lahko postavite že zvečer na mizo. Zjutraj pa vzamete iz hladilnika le še maslo ali kaj od mesa, če imate radi obilen zajtrk. Ob tako pripravljenem zajtrku in lepem pogrinjku, vam bo jed tudi bolj teknila.

Lojze Zupanc:

Divjinec na Kriški gori

Na Kriški gori nad Golnikom je zijavka, v kateri se je pred davnimi leti skrival divji mož gorščak. Ta divjinec je skoraj sleherni noč pritalac v vasi pod Kriško goro, vlamljal v hleve in kokošnjake ter kmetom kradel goved, ovčad in perjad. Najraje pa je prihajal na največjo kmetijo k Laznikarju, kjer so v veži imeli polne golide mleka, ki ga je bila gospodinja vsak večer namolza. Kadarkoli je prišel, je Laznikarjevem popil najmanj tri molznjake mleka.

Gospodarju so bili ti obiski divjega moža odveč, zato je nekega večera priklenil pred hišni prag velikega črnega psa, da bi nočnega gosta odgnal. A glad je hud tat, zato je gorščak sredi noči psa zadavil in požrl, nato pa je žejen vplomil v vežo ter spet popil tri golide sladkega mleka.

Nekega dne pa so se kmetje izpod Kriške gore zbrali, da bi se posvetovali, kako bi se odkrižali divjega moža. Starček v hiši je živ zaklad! Najstarejši srenjski dedek je bil pametnjak, zato je možem svetoval, da bi divjinca lahko pregnal samo medved. »A kje naj dobimo živga medveda?« je zaskrbelo može, ki so se starčku posmehovali.

»Nastavite mu panj medu pred hišni prag,« jim je svetoval starček. »Ko se bo medved prišel po-

sladkat, se bo spoprijel z z divjim možem.«

Lepa beseda nikomur ne preseda! Srenjski mož je so zares potegnili iz Laznikarjevega čebelnjaka poln panj satja in ga nastavili medvedu pred hišni prag. Kosmatincu je ponoči zadišal med, pa je prilomastil s Kriške gore v dolino. Ko pa se je sladkal s strdjo je iz zijalke pritalac v dolino divji mož, da bi se napil mleka. Srečal se je z medvedom, ki ga je napadel ter ga objel, da mu je polomil rebra. Komaj še malo živ se je divjinec zatekel v svojo zijavko.

Najstarejši dedek na Golniku mi je oni dan pripovedoval, da divjega moža doslej ni bilo nikoli več v dolino pod Kriško goro. Nikdar več ni prišel krast, le vsako noč je rjovel v zijavki, da je odmevalo po vsej dolini: »Oj, može, kje pa imate tisto hudo mucu, ki mi je potrla rebra?«

Kdor molči, devetim odgovori! In ker mu nihče ni odgovoril, je gladni divjinec neke noči zapustil zijavko ter odšel po svetu kdo ve kam.

Zijavka na Kriški gori je že zdavnaj prazna in zapuščena, kmetje pod Kriško goro pa so tudi že zdavnaj pozabili na tatinkega divjinca, kajti čas zaceli vse rane. In če je divji mož že preminil, so mu nekdanje tatvine že tudi odpustili, ker smrt vse poravnava.

Naučil sem se plavati

Težko sem pričakoval konec šolskega leta. Po nekaj dneh brezskrbnega življenja sem s starši odpotoval na morje. Tu sem se zelo dobro počutil. Ves dan sem čofotal v morju, pa čeprav sem večkrat občutil njegovo slanost. Zaradi svoje vztrajnosti in

atkove pomoči, sem se naučil plavati. Tega dogodka sem bil najbolj vesel, pa čeprav sem splaval šele zadnji dan pred vrnitvijo v Predvdor.

Marko Zdražnik, 3.b osnovna šola Matija Valjavec, Predvdor

Počitnice na morju

Že v lanskem šolskem letu mi je sestra obljubila, da bova šli na morje. Težko sem pričakovala tisti dan. Vsak dan sem štela dneve. Zadnje noč sem se neprestano prebujala in mislila samo na veliko slano morje. Drugi dan sva s sestro odpotovali. Po dolgi vožnji sva prispeli v Novigrad. Takoj sem vzela kopalko, se preoblekla in plavala še z rešilnim pasom.

Naslednje dni pa je šlo že brez njega. Plavati sem se naučila v plitvi vodi. Dnevi so bili lepi. Bilo mi je lepo. Spoznala sem veliko prijateljev in prijateljcev.

Žal je čas prehitro mineval. Prišel je trenutek slovesa in treba se je bilo vrniti domov.

Darja Polajnar, 4. razred osnovne šole Matija Valjavec, Predvdor

O pticah selivkah

Le še nekaj dni nas loči od 23. septembra, dneva, ko se poletje prevesi v jesen. Noči postajajo hladne, megle vsako jutro stkejo siv, vlažen plašč nad pokrajina. Sele toplotno opoldansko sonce jih prepodi in le biserne čiste kapljice vode na rumenečem listju ter po sadežih, ki še niso čisto zreli, spominjajo nanjo. Narava, odeta v pestro ogrinjalo jesenskih barv, pa kljub varljivi lepoti že umira. Življenje usiha vsenaokrog, razkošne krošnje dreves počasi medlijo, list za listom odpada. Zima sovražnica rastlinstva, bo čez nekaj mesecev namesto šelestečega zelenja našla samo golo, proti nebu strlečo vejveje.

Toda prava znanilka jeseni ni dušljiva megla, niti ne odpadajoče listje, ampak ptice selivke, ki odhajajo na jug. Prve odlete že konec avgusta, večina pa v septembru in oktobru. Strah pred mrazom jih nažene, da razpno krila in zaplavajo v tople kraje, v južno Italijo, na sredozemske otoke ali celo v Afriko. Do pomladi bodo zato dvorišča, travniki ter gozdovi tihi in prazni, kajti celo ptice stalnice obmolknijo in mirujejo in čakajo lepših dni.

Selivke moramo deliti v dve skupini: na tiste, pred mrazom najmanj odporne, najbolj nežne, ki že zelo zgodaj zapuste naše kraje in na krepkeje, odpornejše, ki lete najdlje proti jugu, ter odidejo pozneje. Med prve sodio kukavice, slavček, lastavica, pastirčka, kobilar, poljski in gozdni škranček, grilček in srakoper, med zamudnike pa lišček, vse vrste drozgov, škorec, prepelica, gozdna grlica, gozdni golob, taščica, kos, ščinkavec in postovka. Najdlje zdrži pri nas kavka saj odrfota šele v drugi polovici novembra. Leti samo do bližnje Italije in se kot prva vrne konec februarja, torej že po treh mesecih. Najnežnejši ptički pa so odsotni mnogo dalj časa, saj potujejo tja do vroče Afrike in se vračajo šele čez pol leta.

Zanimivo je tudi, da se nekatere ptice selijo samo podnevi, druge le ponoči. Nočne potnice so kukavice, slavci in srakoper. Nadalje bi selivke lahko ločili po tem, ali lete v skupini, ali posamič. Kdo ne pozna velikih rojev lastavic, ki vsako jesen, preden se odpravijo proti jugu, posedajo na žicah električnih daljnovodov? Ljubka znanka s škarjastim repom potuje samo v jatah.

Posebneži med selivkami so kos, taščica in ščinkavec. Vse tri tudi pozimi lahko uvrzete v naših krajih. Samčki, odrasli in čvrsti, namreč ne zapustijo domačih gajev. Dovolj so utrjeni, da kljubujejo mrazu in le samice s krhkim mladim rododm odrinejo na Ptice na jugu nikdar ne gnezdiijo. Tam samo počakajo toplejših dni, potem pa se

vrnejo. Med potovanjem — bodisi na jug ali nazaj domov — lete zelo visoko. Glavna hrana selivk je mrčes. Lovijo ga kar med letom, ne da bi se jim bilo treba spuščati. Značilno je, da že po prehrani lahko ločimo ptice stalnice od njihovih nemirnih sorodnic: prve brskajo za zrnjem, druge pa lovijo mrčes (izjemni sta le ščinkavec in grilček). Tudi zato velja selivka za bolj koristno kot drugi ptiči.

Doslej smo govorili le o ti-

stih pernatih živalcah, ki ta čas odhajajo od nas. Toda ali poznate pinočo? To je ptič, za katerega srednja Evropa pomeni jug. Priseli se semkaj iz svoje domovine Skandinavije, umakne se neznosnemu zimskemu mrazu na severu, ki je še mnogo hujši od našega. Pinoče letijo v jatah, v glavnem tod prezimujejo samice z mladiči, spremlja jih le nekaj samcev — vodnikov. In ko se druge ptice spomladi začno vračati, ti zimski gostje krenejo nazaj proti severu, proti domu.

I. G.

Na potovanju po Češki

Med počitnicami sem doživel mnogo lepega. Teden dni sem potoval z mamico in očkom po Češki. Najbolj mi je bilo všeč glavno mesto Praga. To je zelo staro in znamenito mesto. Tam sem obiskala tudi prijateljico Heleno. Med vsemi znamenitostmi mi je bil najbolj všeč Karlov most. Na hribčku stojijo mogočni Hradčani. Vide-la sem tudi Karlove Vari, Plzen in Brno. Na koncu na-

šega potovanja smo se ustavili tudi na Dunaju. Ogleдали smo si znani dunajski Prater. Tam se ljudje zabavajo od jutra do večera. Potovanja po Češki se bom še dolgo spominjala. Zato me sedaj še bolj zanima, kaj se dogaja v tej državi.

Mateja Zgajnar, 4. razred osnovne šole Matija Valjavec, Predvdor

Med počitnicami

Počitnice so trajale dva meseca. Preživela sem jih zelo lepo. Veliko sem potovala. Šli smo v Trst, Trbiž, Celovec, na Vrbsko jezero, Beljak in Gradec.

Šli smo v Zagreb in si ogledali živalski vrt. Videli smo medvede, slone, krokodile, vliko ptic, srne in druge živali.

Bili smo dvakrat na morju. Vsakokrat za osem dni. Najbolj všeč mi je bil zadnji teden pred šolo. Bili smo na morju v Simovem zalivu. Z nami sta šli teta Mari in sestrična Miloša. Miloša je stara eno leto. Imeli smo lepo vreme, zato smo se lahko kopali. V četrtek pa smo si ogledali nekatere kraje ob istrski obali. Peljali smo se v Savudrijo, Umag, Dajlo, Novigrad, Poreč, Plavo in Ze-

leno laguno, Vrsar, Limski zaliv, Rovinj, Fažano, Pulo, Mošćeniško Drago in Opatijo. Potem smo se spet vrnili v Simov zaliv. Štiri dni smo bili še tam.

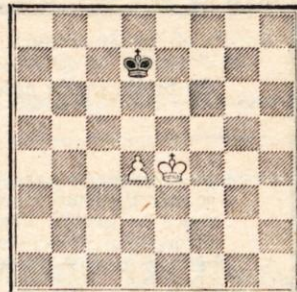
V ponedeljek zvečer pa smo se vrnili domov in ta dan je bilo tudi konec počitnic.

Alenka Cijan, 4. razred osnovne šole France Prešeren, Kranj

Šah

Kdaj postane kmet dama?

Oglejte si diagram:

Ali beli lahko dobi? To je odvisno od tega, kdo je na potezi. Če je na potezi črni, ob pravilni igri remizira:

1.	Kd7 — e6
2. d4 — d5 +	Ke6 — d6
3. Ke4 — d4	Kd6 — d7
4. Kd4 — c5	Kd7 — c7
5. d5 — d6 +	Ke7 — d7
6. Kc5 — d5	Kd7 — d8
7. Kd5 — e6	Kd8 — e8

Črni kralj mora stalno stopati v opozicijo! Če beli odigra še d6 — d7r, sledi Ke8 — d8 in črni je v patu ali pa osvoji belega kmeta.

V Banjolah

Bila sem na morju s svojim očkom in mamico. Šli smo za teden dni. Kopali smo se vsak dan. Kraj, v katerem smo bili, se imenuje Banjole. Imeli smo se zelo lepo. Najbolj sem bila vesela, ko sem se naučila plavati. Plavati me je naučil očka. Drugi dan sva šla z očkom na otok. Na sredi je bila zelo globoka voda, zato sem se bala, da ne bi utonila. Ko sem prišla na kopno, sem se globoko oddahnila. Tudi nazaj sem srečno priplavala. Prenočevali smo v šotoru. Kar prehitro so minili dnevi v Banjolah in že sem se vesela in zadovoljna vrnila domov pod skalnati Storžič.

Diana Porenta, 3.b, osnovna šola Matija Valjavec, Predvdor

Nesreče tega tedna

Neznani kolesar je v ponedeljek na Jesenicah v Ulici heroja Verdnika zbil sedemletnega Bejuba Čelebića, ki se je s skirojem vozil po ulici. Pri padcu si je deček zlomil golenico in so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico. Za pobeglim kolesarjem poizvedujejo.

Na cesti prvega reda v Kranju je v torek, 17. septembra, voznica osebnega avtomobila LJ 473-74 Zvezdana Brahmagič zadela sedemletnega Milana Basta iz Struzevega pri Kranju. Otroci je nenadoma skočil na cesto tik pred avtomobil. Pri trčenju je bil otrok ranjen po glavi in so ga odpeljali v kranjski ZD.

V torek ob eni zjutraj se je prevrnil na streho osebni avtomobil KR 163-92, ki ga je vozil Ivan Jerše. Nesreča se je pripetila na cesti prvega reda na Orehku pri Kranju. Voznik je vozil zelo hitro in pod vplivom alkohola. Avtomobil je najprej podrl tablo z oznako naselja, nato pa se je prevrnil. Sopotnica se je v nesreči težje ranila in so jo odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Voznik je bil laže ranjen, na vozilu pa je za 5000 N din škode.

V torek dopoldne se je na cesti tretjega reda pri vasi Dvorje pri Cerkljah zaletel v vprežni voz motorist Martin Koritnik. Angela Krivic, voznica vprege, je iz nepreglednega dvorišča zapeljala na cesto, ne da bi se prepričala, če je cesta prosta. Tedaj pa je pripeljal motorist in se zaletel v voz. Pri trčenju se je Koritnik huje ranil in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

V sredo popoldne sta na cesti prvega reda pri Podvinu trčila osebni avtomobil ZG 11-88, voznik Teodor Džambazov, in osebni avtomobil KR 88-54, ki ga je vozil Edi Brelih. Nesreča se je

pripetila, ko je voznik avtomobila zagrebške registracije pri srečanju nenadoma zavil na levo stran ceste in pri tem trčil v nasproti vozeče vozilo. V nesreči je bila sopotnica v avtomobilu kranjske registracije težje ranjena in so jo odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Istega dne okoli dvajsete ure zvečer sta v Lescah na Gorenjski cesti trčila mopedist Jurij Novogradec in pa osebni avtomobil KR 130-27, ki ga je vozil Ivan Jekler. Do trčenja je prišlo, ker je mopedist nenadoma pripeljal s pločnika na cesto in tako zaprl pot osebnemu avtomobilu. Pri trčenju se je mopedist huje ranil, medtem ko je na vozilih za okoli 3000 N din škode. L. M.

Vlak ga je povozil

V sredo, 18. septembra — okoli desete ure dopoldne je legel na tračnico železniške proge Škofja Loka — Kranj upokojenec Ignac Ocepek. — Povozil ga je tovorni vlak št. št. 942. Komisija je ugotovila, da gre za samomor.

Nesreča v valjarni Bela

V četrtek okoli dvajsete ure se je v valjarni Bela na Jesenicah pripetila obratna nesreča. Stanko Župec, rojen 1928, je pripravljaval pločevinaste svitke za rezalni stroj. Okoli 6800 kilogramov težak svitek pa je nenadoma zdrsnil iz leg in padel delaveu na noge. Hudo ranjenega Stanka Župca so odpeljali v jeseniško bolnišnico, kjer so mu morali odrezati eno nogo v gležnju, drugo pa nekoliko više.

GOSTINSKO PODJETJE
PLANINKA KAMNIK

ZAPOSLI

KVALIFICIRANO
KUCHARICO

ali kuharico z večletno
praksom.

Službo lahko nastopi takoj.

Posredujemo prodajo

karamboliranega osebnega avtomobila Zastava 1300, letnik 1968, prevoženih kilometrov 11.000.

ZACETNA CENA N DIN 16.200.—

Ogled vozila možen vsak dan pri LOGAR Mihaelu, Kranj, Jezerska c. 116/a (v Gorenjah).

Pismene ponudbe sprejema Zavarovalnica SAVA, PE KRANJ do 25. 9. 1968 do 12. ure.

**ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRANJ**

Zahvala

Ob bridki izgubi naše drage žene, mame, stare mame

Frančiške Slemc

Arovčove mame

se zahvaljujemo vsem, ki so nam na kakršenkoli način pomagali in ji darovali vence in cvetja. Posebna zahvala gre restavraciji Park, mestni slaščičarni, gorenjskim oblačilom in komunalnemu servisu v Cerkljah ter duhovščini za ganljive besede ob odprtem grobu. Še enkrat iskrena hvala.

Zaluzjoči: mož Valentin, sinova Tine in Miha ter hčerka Julka z družinami, hčerka Francka z Jožkom, Angelca z Dragom, Anica z Jožico in Lenka z možem.

Zg. Brnik, Cerklje, Novo mesto, Senčur, Milje, Primskovo

V nekaj stavkih

Poljče — Kmetovalci pravijo, da letos ajda zaradi razmeha hladnega vremena ne zori časa primerno. Zele si toplega vremena tja do 29. septembra, ko začno ajdo žeti. Če pa bo medtem na Karavanke padel sneg, se je bati za ajdo pogubne slane. Letos močno uničuje ajdo tudi divjad.

Ljubelj — Prek mejnih prehodov na Gorenjskem je v prvem polletju prestopilo mejo 429.761 naših državljanov, medtem ko je bilo tujih 665.822. V istem času je prišlo čez mejo okoli 83.000 naših avtomobilov in okoli 190.000 tujih avtomobilov. Največ potnikov je potovalo prek Ljubelja, nato slede Koroško sedlo, Rateče in Jesenice.

Bohinjska Bistrica — V začetku letošnjega šolskega leta so v Bohinjski Bistrici odprli otroški vrtec tik ob osnovni šoli. Mesečni prispevek staršev je 5000 S din, za celodnevno varstvo s kosilom pa 8000 S din.

Jesenice — Prejšnji mesec so v železarni Jesenice izdelali za 30.000 ton izdelkov. To je nov rekord, ki se je približal količini, ki je potrebna, da bi se ta največji slovenski kolektiv izkopal iz težav. Tako velika proizvodnja je zasluga celotnega kolektiva. Velikega pomena pa so bile pri tem tudi nove naprave, ki so jih namestili ob rekonstrukciji železarnice. To so novi obrati na Belškem polju, nove električne peči za proizvodnjo jekla in rekonstruirani predelovalni obrati. Železarna se usmerja na izdelavo kvalitetnejših jekel, da bi v bodoče mogla kriti povečane stroške za energijo in prevoz surovin.

B. Blenkuš

TRŽIČ — V nedeljo, 15. septembra, so člani mladinskega odseka pri Planinskem društvu Tržič prešli štafetno palico mladinske planinske štafete Triglav-Jajce. Pot jih je vodila od doma na Zelenici do Roblekovega doma in prek Begunjske črke, Prevalje in Podljubelja v Tržič.

V soboto bodo mladinci Planinskega društva Tržič pridili pred prostori GRS kratko slovesnost z govorom in recitacijami. Nato pa bodo štafetno palico prenesli pod Storžič, naslednjega dne, v nedeljo, pa jo bodo predali članom mladinskega odseka Planinskega društva Kranj. — Č. P.

KRANJ — V mestni hiši Gorenjskega muzeja v Kranju je odprta stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji v Mestni hiši so razstavljene umetniške fotografije Eliota Furnessa Porterja. V baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je v prvem nadstropju na ogled razstava Partizanski tisk na Gorenjskem, v II. nadstropju pa razstava Gradovi na Gorenjskem. V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji pa razstava grafičnih listov Jožeta Gorjupa (1907—1932), ki jih je posredovala Gorjupova galerija v Kostanjevici. Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

CERKLJE — Kljub slabemu vremenu je minulo soboto in nedeljo zelo dobro uspela prostovoljna delovna akcija pri gradnji ceste Cerklje—Vasca—letališče. V soboto so delali kar ves dan, v nedeljo pa le do 13. ure. Na cesto so navozili okoli 700 m³ gramoza, vendar z deli še niso končali. Do krajevnega praznika, ki ga bodo v Cerkljah praznovali od 1. do 6. oktobra, bodo organizirali še eno tako akcijo. Če jim bo vreme naklonjeno, bo cesta do krajevnega praznika gotova.

GORENJSKA — V nedeljo, 22. septembra, bo na Koroško odšla večja skupina gorenjskih planincev, da bi pomagala pri gradnji nove planinske postojanke Slovenskega planinskega društva na Koroškem pod Kepo. — an.

CERKLJE — V nedeljo, 6. oktobra, bo v Cerkljah velika proslava krajevnega praznika združena s petnajstletnico prve masovne prostovoljne krvodajalske akcije. Pred petnajstimi leti je v tej prvi akciji sodelovalo kar 150 prebivalcev Cerklj in okoliških krajev. To je bil za takrat zelo velik odziv krvodajalcev. Od tedaj naprej so bile krvodajalske akcije na tem območju več ali manj zelo uspešne, saj so v tem obdobju krvodajalci dali 2130 litrov krvi. Devet krvodajalcev ima posebne diplome, 53 jih ima zlato značko in 228 srebrno. Na bližnji proslavi bodo podelili še 8 zlatih značk in 24 srebrnih. — an.

BLED — Vsem turističnim organizacijam, agencijam in društvom so zadnje dni julija razposlali zimske prospekte Bleda. Celotna izdaja prospekta je veljala okoli milijon starih dinarjev, ker pa ima prospekt več barvnih slik, bo treba zanj plačati še okoli 290 tisoč S din. — B. B.

I. SEJEM OBRTI IN OPREME
V KRANJU, OD 12. — 21. 10. 1968

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah po ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 21. septembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Čez travnike zelene — 9.50 Naš avtopostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Gozdovi pojo - simfonična pesnitev — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pesmi iz hrvaškega Primorja — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Paleta zabavnih melodij — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Igramo beat — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Pravkar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Godala v ritmu — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Bredo Hieng — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.30 Iz fonoteke radia Koper — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 Revija tujih popevk — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Počitniški kazipot — 20.20 Z melodijami križemsvet — 21.20 Operni koncert — 22.30 Dvorni skladatelj

NEDELJA — 22. septembra

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Skladbe za mladino — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. — 10.00 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. — 13.15 Operetne uverture — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.00 Čez hrib in dol — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 Cetr ure z orkestrom William Gardner — 15.05 Popolne ob zabavni glasbi — 16.00 Radijska igra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nohturno

Drugi program

9.05 Nedeljska srečanja — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansamblom Klaus Wunderlich — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Don Pasquale - komična opera — 16.55 Dvořák in Janaček — 17.35 Brandenburški koncerti — 18.30 Med skladbami Matije Bravničarja — 19.00 Strani iz slovenske proze — 19.20 Glasbene vinjete — 20.05 Radijska kinoteka — 20.25 Glasbena skrinja — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 22.00 Mojstri nove muzike

PONEDELJEK — 23. sept.

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.10 Iz albuma skladb za mladino — 9.25 Z operetnih odrov — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Stiri skladbe za violino in klavir — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje moški zbor iz Ribnice — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signal — 18.35 Mladinska oddaja — Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Tatjano Gros — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb — 22.10 Radi ste jih poslušali — 23.05 Literarni nohturno

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Jazz na II. programu — 21.20 Velika operna gledališča — 22.15 Večeri pri slovenskih skladateljih.

TOREK — 24. septembra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Melodije z orkestrom Camarata — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Duet Levka in Gane iz opere Majška noč — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz kraja v kraj — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih in zabavo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 V torek nasvidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Lidijo Kodrič — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 20.55 Melodije z godali —

21.15 Parada popevk — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — studio Zagreb — 23.05 Literarni nohturno

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Popevke iz studia 14 — 15.00 Mozaik velikih orkestrov — 20.05 Svet in mi — 20.20 Vedno lepe melodije — 21.20 Zborovske skladbe Emila Adamiča — 21.40 Bagatele in eksprese Vilka Ukmarja — 22.00 Nočni koncert Berlinskih filharmonikov

SREDA — 25. septembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Kaj pojo otroci po svetu in pri nas — 9.25 Melodije z orkestri — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Opoldanski koncert — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Veliki zabavni orkestri v tričetrtinskem taktu — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Črnske duhovne poje zbor Roger Wagner — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Romeo in Julija — baletna suita — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Pimpinone — opera — 22.10 Zaplesite z nami — 23.05 Literarni nohturno

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Orkestri tega tedna — 20.50 Melodije po pošti — 21.20 Recital pianistke Dubravke Tomšič-Srebotnjakove — 22.27 Za ljubitelje in poznavalce

ČETRTEK — 26. septembra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 V planinski koč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Nekaj odlomkov iz opere Matija Gubec — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Vrtljak zabavnih melodij — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital violinista Vladimirja Škerlaka — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasba in turizem — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Metko Štok — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Sto let slovenske lirike — 21.40 Glasbeni nohturno — 21.10 Komorno-glasbeni večer — 23.05 Literarni nohturno

Drugi program

14.05 Popevke za mlade — 15.00 Igramo za vas — 20.05 Okno v svet — 20.20 Med mojstri lahke glasbe — 21.20 Večerni divertimento — 22.00 Gerontijev sen — oratorij za soliste — 23.50 Sonata za flavto in kitaro

PETEK — 27. septembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Glasbena pravljica — 9.40 Dvakrat deset — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dvajset minut pri naših solistih za pihalne instrumente — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Melodije Johana Straussa — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Turistični napotki — 15.40 Melodije iz Španije — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minu-

te s pevko Eldo Viler — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Mali koncert zbora Slovenske filharmonije — 20.30 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nohturno

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih melodijah — 20.05 Radijska igra — 20.40 Glasbeni intermezzo — 21.20 Slovenske narodne glasbe in klavir — 21.40 Bergerettes za klavirski trio — 22.00 Dunajski slavnostni tedni 1968 — 23.45 Dialog za klavirceballo in orkester

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe

v prodajalnah

Žvita
Kranj

KOMPAS

GOSPODARSTVENIKI — KMETOVALCI!

Na veliko
mednarodno
manifestacijo
tehničnih novosti

JESENSKI

SEJEM V GRADCU

bomo potovali z modernimi turističnimi avtobusi dne 5. 10. 1968. Obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi najmodernejše stroje za obrt, industrijo, kmetijstvo in široko potrošnjo.

CENA IZLETA JE 59 N din

Prijave sprejema Kompas Kranj do 25. septembra 1968. Informacije na telefon 21431

Kompas Kranj — Kompas Kranj — Kompas

kdor ponudi DONAT
ponudi
zdravje

Televizija

SOBOTA — 21. septembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 18.25 Poročila, 18.30 Resnica in legenda o Cortezu — ameriški film, 19.20 Nebo Evrope v drugi svetovni vojni, 19.45 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Zagorske popevke (RTV Zagreb) — 22.05 Humoriistična oddaja Vase Popovića (RTV Beograd) — 22.55 Propagandna oddaja, 23.15 Zagorske popevke — nadaljevanje, 24.00 Poročila (RTV Zagreb)

Drugi spored:
20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

NEDELJA — 22. septembra

9.10 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.25 Poročila, 9.30 Dobro nedeljo voščimo z ansambлом Mihe Dovžana in Zadoljnim Kranjci (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb) — 10.45 Resnica in legenda o Cortezu, 11.35 Cirkus — film (RTV Ljubljana) — 12.00 Nedeljska TV konferenca, Športno popoldne — 17.40 Velesojemski TV biro (RTV Zagreb) — 18.00 Ponavljamo za vas — reportaža, 18.30 TV kažipot, 18.50 Cik cak, 19.05 Za srečo — film iz serije Saga o Forsyth (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Vijavaja, 20.50 Mednarodni filmski festival Šport in turizem (RTV Ljubljana) — 21.50 Športni pregled (JRT) — 22.20 TV dnevnik (RTV Beograd)

Drugi spored:
20.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK, 23. septembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina, 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.00 Poročila, 17.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 17.30 S poti po Mehiki, 17.55 Po Sloveniji, 18.20 Propagandna medigra, 18.25 Vejica — oddaja iz cikla Slovenščina, 18.50 Samorastniki — kulturna oddaja, 19.20 Variete spretnežev, 19.45 Cirkus, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Vrv z enim koncem — predstava češkega gledališča Divadlo za Branou (RTV Beograd) — 22.15 Ameriški baletni ansambel Alvin Ailey — II. del (RTV Zagreb) — 23.15 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:
18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost (RTV Beograd) — 18.50 Reportaža (RTV Ljubljana) — 19.20 TV pošta (RTV Beograd)

grad) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

TOREK — 24. septembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.40 Francoščina (RTV Beograd) — 18.05 Risanke, 18.20 Obrežje, 18.45 Novosti iz studia 14, 19.15 Sedanost in bodočnost Afrike, 19.55 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.40 Lažnivka — celovečerni slovenski film, 22.10 Martial Solal trio, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) —

Drugi spored:
18.00 Poročila, 18.05 Tedenška kronika, 18.20 Telesport (RTV Zagreb) — 19.00 Biseri glasbene literature (RTV Beograd) — 19.15 Turizem, 19.45 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

SREDA — 25. septembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.20 Poročila, 17.25 Palčica — oddaja za otroke (RTV Zagreb) — 17.45 Pisani trak, 18.00 Tuberkuloza — poljudno znanstvena oddaja (RTV Ljubljana) — 18.20 Dvajset slavnih (RTV Zagreb) — 19.05 Spored skozi baletne in antibaletne filme (RTV Ljubljana) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Hlapec Jernej in njegova pravica, 21.45 Perry Mason — film 22.35 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:
18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Spored JRT, 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 26. septembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 17.10 Poročila, 17.15 Ringaraja, 18.00 Po Sloveniji, 18.15 Propagandna medigra (RTV Ljubljana) — 18.20 V narodnem ritmu (RTV Beograd) — 18.45 Po sledeh napredka (RTV Ljubljana) — 19.05 Pri Londonu — humoriistična oddaja (RTV Beograd) — 19.45 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Večerja pri Swithinu — film iz serije Saga o Forsyth, 21.25 Kaj bemo Slovenci, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:
18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Spored JRT, 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

PETEK — 27. septembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.30 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.50 Buffalo Bill — film (RTV

Ljubljana) — 18.20 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.05 Na sedmi stezi, 19.55 Cik cak, 20.00 TV dnevnik z dodatkom, 20.45 Vijavaja, 20.50 Deklica — ameriški film, 22.20 Poročila, 22.25 Test z glasbo, 22.40 Posnetek nogometne tekme Estudiantes : Manchester United (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.05 Panorama, 19.55 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

KINO

Kranj CENTER

21. septembra festivalni filmi: TRINAJST DNI V FRANCIJI (Grenoble 1968) ob 9.30, PUSTOLOVŠČINA NA ATLANTIKU (Vel. Britanija), V SEDLU PO CEŠKOSLOVASKI (CSSR), TRIJE MEHIŠKI FILMI (Mehika) in ZIMSKI SPORT ZA PIONIRJE (NDR) ob 16. uri, franc. barv. CS film VICONTE UREJA RAČUNE ob 18. uri, VALČEK IZ AVSTRIJE (Avstrija), ZMOČI SE (Kanada), ODKRIVANJE (ZDA), OBLAKI (Poljska), MR. ADAM GRE NA POLJSKO (Finska), NATALIE (SZ), VERSAILLES (FRANCIJA) ob 20. uri, premiera amer. barv. filma TRI NA KAVČU ob 22. uri

22. septembra festivalni filmi: TRINAJST DNI V FRANCIJI (Grenoble 1968) ob 9.30, italij. film KALI JUG, BOCINJA MASČEVANJA ob 13.30, VINJETA IZ GOE (Indija), MEDITERANSKE IGRE V TUNISU (Tunizija), STARE SLAVE DE DOVINA (Jugoslavija), RALLY MONTE CARLO (Poljska), MELODIJA DRSALK (Kanada) ob 16. uri, Svečan zaključek s podelitvijo nagrad

23. septembra amer. barv. film TRI NA KAVČU ob 16. in 20. uri

24. septembra amer. barv. film TRI NA KAVČU ob 16. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

21. septembra italij. barv. CS film BRANCALEONOVA VOJSKA ob 16. in 18. uri, premiera jugosl. barv. CS filma VOLK S PROKLETIJ ob 20. uri

22. septembra amer. barv. film TRI NA KAVČU ob 13. uri, italij. barv. CS film BRANCALEONOVA VOJSKA ob 15. in 19. uri, jugosl. film JUTRO ob 17. uri

23. septembra jugosl. barv. CS film VOLK S PROKLETIJ ob 16. in 20. uri

24. septembra jugosl. barv. CS film VOLK S PROKLETIJ ob 16. in 20. uri

Strazišče SVOBODA

21. septembra italij. barv. CS film BRANCALEONOVA VOJSKA ob 20. uri

22. septembra amer. barv. CS film FANTASTIČNO POTOVANJE ob 16. in 18. in 20. uri

Cerkleje KRVAVEC

21. septembra amer. barv. film KAKO UBIJEŠ SVOJO ZENO? ob 20. uri

22. septembra amer. barv. film KAKO UBIJEŠ SVOJO ZENO? ob 15.30 in 17.30

Kamnik DUPLICA

21. septembra amer. film CAMELOV ob 19. uri

22. septembra amer. film CAMELOV ob 15. in 18. uri

Skofja Loka SORA

21. septembra amer. barv. CS film MY FAIR LADY ob 17. in 20. uri

22. septembra amer. barv. CS film MY FAIR LADY ob 17. in 20. uri

23. septembra italij. film MANDRAGOLA ob 19. uri

24. septembra italij. film MANDRAGOLA ob 18. in 20. uri

Radio-Jesenice

21.-22. septembra ameriški barv. CS film KRALJI SONCA

23. septembra italij. film SANJAVE ZVEZDE VELIKEGA VOZA

24. septembra franc. barv. CS film DEKLICE IZ ROŠFORA

Jesenice PLAVŽ

21.-22. septembra francoski barvni CS film DEKLICE IZ ROŠFORA

23.-24. septembra ameriški barvni CS film KRALJI SONCA

Zirovnica

22. septembra italij. barv. film RINGO IN NJEGOV REVOLVER

Dovje-Mojstrana

21. septembra angl. film ŽIVLJENJE NA VRHU

22. septembra amer. film BILL THE KID

Kranjska gora

22. septembra franc. barv. CS film OSS 117 V TOKIO

SKUPŠČINA OBČINE

Kranj

razglaš

dve prosti delovni mesti

vročevalcev

POGOJI:

nižja strokovna izobrazba enomesečna polzkusna doba

Rok za priglasitev je 7 dni po objavi.

Kandidati naj vložijo pisne ponudbe, kolkovane z 0.50 din z življenjepisom na naslov:

Skupščina občine Kranj, Trg revolucije 1.

AVTO-MOTO DRUŠTVO KRAJ

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

1 TOVORNI AVTO

FIAT 620, 2 toni

1 POLTOVORNI AVTO

FIAT 615, 1,5 tone

Licitacija bo v nedeljo, dne 22. 9. 1968 ob 10. uri v meh. delavnici AMD Kranj, Tomšičeva ul. (bivši gasilski dom).

AMD KRANJ

Loterija

Poročilo o žrebanju 38. kola srečk dne 19. 9. 1968

Srečke s končnicami so zadele N din

0	4
36520	504
78160	404
665040	10.004
849670	30.004
984890	2004
01	8
31561	400
78421	500
065641	2000

32	10
05142	500
06222	1000
22662	400
34512	500
93112	400

43	8
54213	500
91973	400
259803	2000

4	4
01564	504
39764	404
742934	2004

05	8
44425	1000
66475	400
84625	1000
651715	2000

6	4
27156	404
91076	404
039966	100.004
168096	2004
441966	2004

67	8
28107	500
54107	500
55117	500

18	8
68	10
798	100
4208	200
174478	2000
191078	2000
202098	50.000
276788	2000

19	20
939	50
53529	400
71059	500
90789	1000
195389	10.000

Prodaj

Prodaj SEMENSKI KROM-
PIR igor. Sp. Brnik 3 4599

Prodaj dobro ohranjen
ITALIJANSKI FIAT za 6500
novih dinarjev — tudi na
ček. Naslov v oglašnem od-
delku 4600

Prodaj polavtomatski
PRALNI STROJ AEG. Zni-
dar, Jesenice, C. revolucije 6
4601

Prodaj PLETILNI STROJ
regina — dvojni. Pikon, Je-
senice, Titova 7 4602

Ugodno prodaj brezhiben
polavtomatski PRALNI
STROJ moris-rondo. Kranj,
Kajuhova 30 4603

Prodaj KONJA, starega 5
let. Janez Medževac, Zali log
25 4604

Prodaj KONJA, 550 kg tež-
kega, 9 let starega, sposobne-
ga za vsa kmečka dela ali
ZAMENJAM za lažjega sta-
rejšega. Prav tako prodaj 2
KRAVI bohinjki, dobri mle-
karici, po izbiri, po drugem
in tretjem teletu. Dvorska
vas 17, Begunje 4605

Prodaj BIKCA za plemo,
1 leto in pol starega, 350 kg
težkega. Dvorska vas 19, Be-
gunje 4606

Prodaj KRAVO s teletom
po izbiri. Peter Sajovic, Mla-
ka 21, Kranj 4607

Prodaj 2500 kosov STREŠ-
NE OPEKE — špičaka. Franc
Kozjek, Podreča 51, Medvo-
de 4608

Ugodno prodaj ŠIVALNI
STROJ bagat-maja. Olip, Šk.
Loka, Novi svet 5 4609

Prodaj osebni AVTO
BMW 700. Anton Resman,
Zgoša 23, Begunje 4610

Poceni prodaj STRUŽNI-
CO, stružne dolžine 500 mm.
Stane Jezerski, Zg. Bitnje 97,
Zabnica 4611

Prodaj VOLA, vajenega
vožnje. Podreča 28 4612

Prodaj 2000 kosov BOB-
ROVCA za vsako ceno. Zg.
Brnik 85, Cerklje 4613

Prodaj dobro ohranjen
ROČNO SLAMOREZNICO.
Pangersica 4, Golnik 4614

Prodaj KONJA, 5 let sta-
rega. Zalog 41, Cerklje 4615

Prodaj rogovi KOLESI —
moško in žensko ter vodo-

vodno GUMIJASTO CEV. Ku-
ster, Zlato polje 3, Kranj 4616

ŠIVALNI STROJ bagat po-
ceni prodaj. Škofja Loka,
Partizanska 7 4617

Prodaj KOBILO, 5 let sta-
ro, 450 kg težko in ŽREBCA,
15 mesecev starega ali ZA-
MENJAM za težkega konja.
Mulej, Poljče 5 pri Begunjah
4618

Prodaj MOPED kolibri
T-12. Kranj, Stirnova 10
4619

STEDILNIK gorenje, levi,
s podstavkom, nov, zapaki-
ran, prodaj. Naslov v oglaš-
nem oddelku 4620

Prodaj STEDILNIK na dr-
va, 3 FOTELJE, majhno vi-
sečo KREDENCO in rablje-
na VRATA. Britof 140, Kranj
4621

Prodaj 1500 kosov cement-
ne STRESNE OPEKE — špi-
čaka. Naslov v oglašnem od-
delku 4622

Poceni prodaj DIATONIC-
NI HARMONIKI — novo
dobro ohranjeno in staro ter
VIOLINO. Stefan Osojnik,
Senčur 150 4623

Prodaj večjo količino
HRUSK — moštaric. Cena po
dogovoru. Sp Besnica 35
4622

KRAVO po teletu, dobro
mlekarico, prodaj. Britof
109 4623

SKODO, dobro ohranjeno,
tako prodaj zaradi selitve.
Kranj, Nazorjeva 12/II 4624

Prodaj TELEVIZOR rudi
čajevec 511, veliki ekran, za
1500 N din. Telefon 71-235/281
4625

Poceni prodaj SPALNICO
Z VLOŽKI. Naslov v oglaš-
nem oddelku 4626

Prodaj FORD taunus 17 M,
1966, ali zamenjam za drug
avto. Naslov v oglašnem od-
delku 4627

VSELJIVO HIŠO z vrtom
(810 kvadratnih metrov), pri-
merno za eno ali dve družini,
prodaj. Avtobusna po-
staja v bližini. Ogled v ne-
deljo. Visoko 3 nad Kranjem
4628

Po ugodni ceni prodaj več-
jo količino TEPIK in MOSTA-
RIC. Predvor 10 4629

Prodaj eno izmed mladih
KRAV — breje ali s teletom.
Ljubno 76 4630

Prodaj 2 GOZDNI PAR-
CELI. Poizve se v trafiki
Cerklje 4631

Prodaj suhe TRAME za
ostrežje, borove PLOHE in
VODNO ČRPALKO — kom-
pletno. Naslov v oglašnem
oddelku 4632

FIAT 850, odlično ohran-
jen, 1967, prodaj. Ogled v
soboto od 15. do 18. ure.
Mahne, Kranj, Krožna 10
4633

Prodaj ZAZIDLJIVO PAR-
CELO v središču Cerklj,
za gradbenim dovoljenjem.
Kranj, Tavčarjeva 11 4634

Prodaj KRAVO s telič-
kom, dobro mlekarico. Za-
poge 17, Vodice 4635

Prodaj KRAVO, ki bo no-
vembra drugič teletila ali po
izbiri. Predoslje 1, Kranj
4636

Prodaj skoraj nov FIAT
1100 R. Ogled popoldan. Na-

slov v oglašnem oddelku

Prodaj težko KRAVO, ki
bo kmalu teletila ali po iz-
biri. Naslov v oglašnem od-
delku 4638

Poceni prodaj večjo koli-
čino novih GAJBIC ZA
SADJE. Stojan Petrovič, tr-
žnica Kranj ali telefon 21891
— popoldan 4639

Prodaj KRAVO s teletom.
Voklo 36, Senčur 2540

Prodaj KRAVO pred teli-
tvijo, težko nad 500 kg. Vog-
lje 43, Senčur 4641

Prodaj 200 kosov OPEKE
— votlaka 1x1. Kranj, Opreš-
nikova 52 4642

Ugodno prodaj STISKAL-
NICO za sadje, nova dvodel-
na VRATA 2x2m in nekaj
REPOREZNIC. Vili Kalan,
Kopališka 47, Šk. Loka 4643

Prodaj emajliran STE-
DILNIK, TOČILNO MIZO
(šank), primerno za vinotoč.
Predoslje 22, Kranj 4644

Prodaj ZAZIDLJIVO PAR-
CELO na Kokrici. Telefon
21777 4645

Prodaj poceni nov STROJ
za likanje perila de luxe.
Olga Kapus, Lesce 4646

Poceni prodaj superavto-
matski PRALNI STROJ rex,
4 kg. Anton Grilc, Kranj,
Prešernova 6, dvorišče 4647

Prodaj MOPED, letnik
1967. Rode, Sr. vas 37, Sen-
čur 4648

Prodaj 5 I NOSILCEV
(traverz) po 10 metrov dolgih
in električni LEŽEČI MLIN
na kamna. Jože Križaj, Zg.
Bitnje 17, Zabnica 4649

Prodaj FIAT 600 za 5800
N din in MOPED za 380
N din. Naslov v oglašnem
oddelku 4650

KUPIM

Kupim 100-litrski betonski
MESALEC. Naslov v oglaš-
nem oddelku 4651

Prvovrstne suhe smrekove
PLOHE in DESKE kupim.
Tine Jarc, Kranj, Smedni-
ška 62 4652

Električni VARILNI APA-
RAT kupim. Naslov v oglaš-
nem oddelku 4653

Kupim MACESNOVE PLO-
HE — 50 mm. Samo I. vrste
in suhe. Bratun, mizarstvo,
Kokrica 219 4654

Kupim OSLA, starega do
4 let. Cena do 300 N din.
Fajfar Nande, Zabukovje 13,
Zg. Besnica 4655

Kupim kombiniran OTRO-
SKI VOZIČEK in KOLO
za 5 do 10 let starega otroka.
Reševa 3, Kranj 4656

Kupim rabljena GARAZ-
NA VRATA. Anton Koželj,
Kranj, Kidričeva 34 4657

Kupim 1000 kg SLAME.
Markič, Kokrica 1, Kranj
4658

Ostalo

Vajenca za ključavničarsko
stroko sprejem takoj. Ključ-
avničarstvo Anton Jelen,
Kranj, Huje 3 4510

Majšo upokojenko ali de-
kle najno išče dvočlanska
družina za nekaj ur dnevno

POMOČ V GOSPODINJ-
STVU. Cetinski, Krznarstvo,
Kranj, Maistrov trg 2 4596

Cenjene stranke obveščam
da imam lepega PLEMEN-
SKEGA MERJASCA bele
pasme, Bergant (Princ), Gli-
nje 12, Cerklje 4659

Mlada zakonca iščeta ENO-
SOBNO STANOVANJE v
Kranju ali bližnji okolici.
Oddati ponudbe pod Stanov-
vanje 4660

Ansambel Veseli trgovci
išče mlado TALENTIRANO
PEVKO za domačo in zabav-
no glasbo. Posebna glasbena
izobrazba ni potrebna. Infor-
macije Vinko Janežič, Sp.
Brnik 29, Cerklje 4661

Iščem žensko za VARSTVO
2 otrok v središču Kranja.
Naslov v oglašnem oddelku
4662

GARAŽO za avto iščem.
Oddati ponudbe pod Zlato
polje — Vodovodni stolp
4663

Samska ženska bi šla GO-
SPODINJIT solidnemu upo-
kojencu ali k odrasli družini.
Naslov v oglašnem oddelku
4664

GARAŽO vzamem v najem
ali kupim v Kranju. Stanov-
šek, Kranj, Kidričeva 30
4665

Zamenjam ENOSOBNO
STANOVANJE v Kranju s
centralno kurjavo za dvosob-
nega. Telefon 21-665 4666

Izjavljam, da so besede, ki
sem jih izrekel o Francki
Mihelič z Golnika, neresni-
ne. Mirko Vuković, Goriče 17
4667

Gasilsko društvo Velesovo
ima na razpolago ENODRU-
ŽINSKO STANOVANJE. Pi-
smene ponudbe oziroma proš-
nje z opisom oddajte na
naslov Gasilsko društvo Ve-
lesovo do 28. 9. 1968 —
Odbor 4668

Za VARSTVO 5-mesečnega
otroka sprejem žensko za
dobo 6 mesecev. Murko,
Kranj, Oldhamska 1, I. nad-
stropje 4669

ROLETE lesene, plastične
in žaluzije NAROČITE za-

stopniku ŠPILARJU, Radov-
ljica, Gradnikova 9, telefon
70046. Pišite, pridem na dom
4670

Zakonca iščeta STANOVA-
NJE v okolici Škofje Loke.
Oddati ponudbe pod Nujno
4671

Pozabljeni denar 30.00 no-
vih dinarjev dvignite. Col-
nar, steklar, Kranj 4672

Za dopoldansko VARSTVO
štirimesečne punčke dam
STANOVANJE in vso oskr-
bo. Čirče 11 g, Kranj 4673

Nasel sem MOPED na
2 prestavi. Senčur 105 4674

Solidni moški s srednjo
izobrazbo išče SAMSKO SO-
BO v Kranju. Dostop z av-
tom. Oddati ponudbe pod
Kranj 4675

Tovarna Iskra — uprava
samskega doma Kranj, Pla-
nina 2, išče KURJACA —
upokojenca za centralno kur-
javo. Poizve se pri upravniku
7678

Opezarjam, da NISEM
PLAČNICA dolgov, ki bi jih
naredil moj mož Vinko in
opezarjam vsakogar PRED
NAKUPOM predmetov — last
mene in moje hčerke. Mož
se je težko ponesrečil in ima
posledice, zato prosim, da ga
pustite pri miru, sicer bom
prisiljena proti vsakomur
sprožiti kazenski postopek.
Franciška Kralj, Vodopivče-
va 9, Kranj 4679

Prireditve

Gasilsko društvo Kranj
Primskovo priredi v nedeljo,
22. septembra, ob 15. uri tra-
dicionalno VINSKO TRGA-
TEV v prostorih zadržnega
doma na Primskovem. Zaba-
val vas bo ansambel Veseli
trgovci. Vabljeni! 4680

Gostišče pri Jančetu v
Srednji vasi priredi v soboto
in nedeljo ZABAVO s ple-
som. Igra trio Cirila in Bo-
žetov kvartet. Vabljeni! 4681

Obvestilo

Oddelk za finance skupščine občine Škofja Loka
razpisuje za petek, dne 27. septembra 1968 ob 9. uri
javno prodajo naslednjih predmetov:

1. osebni avto CITROEN

— cenilna vrednost 10.000,— din

2. osebni avto AUDI

— cenilna vrednost 38.000,— din

3. osebni avto DKW

— cenilna vrednost 14.000,— din

JAVNA PRODAJA BO
NA SEDEŽU OBČINSKE SKUPŠČINE.

V kolikor na javni prodaji ne bo dosežena niti po-
lovica cenilne vrednosti, se bo naslednja javna pro-
daja vršila v četrtek, 3. oktobra 1968 ob 9. uri.

Javna prodaja odpadov v primeru, da bodo izpol-
njeni pogoji iz 161. člena temeljnega zakona o pri-
spevkih in davkih občanov.

ODDELEK ZA FINANCE

Izdaja in tiska CP »Go-
renjski tisk« Kranj, Ko-
roška cesta 8. — Naslov
uredništva in uprave lista:
Kranj, Trg revolucije 1
(stavba občinske skupš-
tine) — Tek. račun pri SDK
v Kranju 515-1-135. — Te-
lefon: redakcija 21-835
21-860; uprava lista, ma-
looglasna in naročniška
služba 22-152 — Naročni-
na: letna 24.—, polletna
12.— N din. Cena posa-
meznih števk 0,40 N din
— Inozemstvo 16.00 N din
— Mali oglasi beseda 0,6
do 1 N din. Naročniki
imajo 10 % popusta. Ne-
plačanih oglasov ne ob-
javljamo.

Potepanje po gorenjskih športnih poteh pred veliko predstavo v olimpijski Mehiki

V živahnem jesenskem vzdušju

Letošnje poletje je šla mimo nas vrsta uspešnih mednarodnih športnih prireditev, a vendar jim nismo znali vselej prisluniti tako kot je bilo treba. — Skrbne priprave za svetovno padalsko prvenstvo na Bledu so se začele že v Gradcu. — Naši najboljši kolesarji na zadnjih olimpijskih pripravah na Jezerskem — Priglasitve zanimivosti, ki jih je zabeležilo reporterjevo pero.

Sredi septembra smo in kdo bi pomislil, da smo se tako rekoč kar čez noč znašli pred največjo letošnjo športno manifestacijo na svetu pred XIX. olimpijskimi igrami v mehiškem glavnem mestu Ciudad Mexico. Z jugoslovansko odpravo, ki se bo čez nekaj dni podala na pot prek Atlantika, bo tudi nekaj gorenjskih potnikov, ki so si v potu svojih večletnih prizadevanj naposled le priborili olimpijsko posetnico. Med njimi bo bržkone v ospredju zanimanja najboljši jugoslovanski skakalec v višino in letošnji državni prvak Polde Milek, v njegovi družbi pa bomo srečali tudi Blejca Janeza Brodnika, ki je kljub temu, da je že nekaj let član TVD Partizan — Narodni dom, ostal zvest gorenjskemu kotu, kamor se rad zateče le ko mu to dovoljuje sicer izredno obsežen študijski in tekmovalni program, tako značilen za slehernega izmed šesterice naših vodilnih »mušketirjev« na telovadnih orodjih. Za Mileka bo srečanje z deželo Aztekov predstavljalo njegov ognjeni krst na olimpijskem prizorišču, medtem ko je Brodnik v mehiški metropoli postal že star znanec, saj je obiskal deželo — domačinov letošnjih olimpijskih iger že lani, ko je tam tekmoval skupaj s Cerarjem in dosegel v izredni konkurenci presenetljivo 15. mesto med domala vso svetovno gimnastično elito. Po izvrstnem uspehu na mehiških tleh so ga strokovnjaki uvrstili celo med kandidata za eno izmed olimpijskih medalj na drogu. Naj bo tako ali drugače — če bomo videli prihodnji mesec Mileka prvič v njegovi bogati športni karieri na elitni olimpijski predstavi, tedaj bo Brodnik že drugič doživel nepozaben olimpijski ceremonial, ki mu prejkone ni enakega na šport-

nih srečanjih širom po svetu. Obema gorenjskima predstavnikoma v naši olimpijski odpravi naj velja le iskrena želja, da bi pokazala prav vse kar zmoreta in da bi dostojno predstavljala barve naše države na največji letošnji športni manifestaciji na svetu.

KARAVANA NA JEZERSKEM

Ostanimo še nekaj časa pri naših olimpijcih. Štirje mojstri »jeklenih konjičkov« ki so letošnjo sezono na domačih cestah pobirali lovriko za lovriko, so se slednjič po prvih pripravah v prijetnem okolju belokranjskih brez in stelnikov preselili na Jezersko. Vselej zgovorni trener naših najboljših kolesarjev Zvone Zanoškar nam je kaj hitro prestregel namere, da bi mu poprej zastavili nekaj vprašanj in slednjič smo se morali zadovoljiti že kar z njegovim vsakodnevnim poročilom:

»Zakaj smo se odločili za Jezersko, boste verjetno vprašali? Nič čudnega ne vidimo v tem, čeprav mnogi mislijo, da smo prišli na jezerske serpentine zaradi potrebne aklimatizacije, ki kar »kriči« samo od sebe pred nastopom v olimpijski areni. Vendar so mnogi, ki mislijo tako, v krepki zmoti. Kako bi sploh mogli primerjati nadmorsko višino Jezerskega z tisto v Mehiki. Vemo, da leži olimpijski kraj na nadmorski višini okoli 2200 metrov, kje pa je šele potem Jezersko? Predvsem smo želeli, da bi v mirnem gorskem kotičku kar najbolje pripravili našo kolesarsko četverico za odločilne preizkušnje na olimpijski ravni. Vselej in povsod poudarjamo, da so naši športniki psihično premalo pripravljeni pred velikimi športnimi tekmovanji in mislim, da je to mogoče doseči le v skrivnostnem svetu gora, kjer za-

res odidejo živci na »pašok. Predvsem smo želeli, da bi naši fantje — Rudi Valenčič, Franc Škerlj, Cveto Bilić in Tanasije Kuvalja — kar najbolje pripravljeni dočakali olimpijski start in prepričan sem, da se pri naših predvidevanjih nismo uštel. Sicer pa je naš vsakodnevni program izdelan do skrajne natančnosti. Saj so pred nami vendar olimpijske igre in že sodelovanje, na njih pomeni največje priznanje vsem nastopajočim športnikom. Iz dneva v dan, vse tja do 15. septembra, so fantje obračali pedale do Jezerskega do Brnikov, vse tja do Litije in nazaj. Priprave smo posvetili ekipnim vožnjam, saj pričakujemo v Mehiki največ prav v moštvnem tekmovalju. Če bo komu uspel podvig med posamezniki — na startu se bo zbralo okoli 200 kolesarjev iz vsega sveta — tedaj bo naše zadovoljstvo še večje, saj vemo, da je Zirovnik na rimskih cestah osvojil v olimpijski konkurenci pred osmimi leti presenetljivo osmo mesto. Bil je to danes neponovljiv uspeh v analih našega kolesarskega športa. Upajmo, da bomo lahko ob našem bivanju v Mehiki le lahko rekli, da nam je Jezersko pomagalo do naših olimpijskih uspehov. Le da bi bilo tako ...«

PRVI KORAKI V GRADCU

Preselimo se zdaj na prizorišča nekaterih največjih letošnjih športnih prireditev na Gorenjskem. V Kranju smo videli revijo najboljših slovenskih atletov in atletinj, na Bledu so zarezali v mirno jezersko gladino veslači z domala vsega evropskega kontinenta, na Podljubelu so prizadevali tržiški prireditelji z odliko položili sprejemni izpit na dirki za svetovno prvenstvo v motocrossu, v Škofji Loki so spravili pod streho veliko mednarodno srečanje motociklistov za Nagrado Loke, sem in tja so zabrnili motorji še na kamniški asfaltni prevleki, da bi slednjič videli na delu še plavalce, košarkarje, odboj-

karje, nogometaše, rokometase ... Skratka vse, ki jih leto za leto združujejo tekmovalne sezone za prestiž v vseh republiških ligah.

Vendar pa se nam ob vsem le zdi, kot da bi pozabili na peščico naših najboljših padalcev, ki so se skoraj mesec dni pripravljali v Lescah za nastop na letošnjem svetovnem prvenstvu. In zakaj smo se ustavili ravno pri padalcih? Bržkone prav zato, ker je bila preizkušnja na svetovni ravni, prejšnji mesec v Gradcu, obenem tudi zadnja izmed velikih prireditev, ki smo jih vadili pred jubilejnim desetim svetovnim prvenstvom 1970 na Bledu. Prihodnje leto nas čaka v Portorožu še tradicionalno tekmovalje za Jadranski pokal, potem pa prideta na vrsto Bled in Lesce. Med pisano družino svetovnih prvenstev, ki se bodo zvrstila čez dve leti v Sloveniji bo SP v padalstvu ena izmed najbolj privlačnih prireditev na takšni ravni, ki smo jih v zadnjih letih videli na Gorenjskem. Vsi, ki imajo že danes na skrbi priprave na veliko revijo svetovnega padalskega športa, so si edini v mnenju, da bosta Bled in Lesce zasenčila vsa dosedanja svetovna prvenstva v padalskih skokih. Naposled pa bo Bled po štirih letih vnovič gostitelj enega izmed svetovnih prvenstev, ki smo ga doživeli na Gorenjskem. Pred dvema letoma smo videli na Blejskem jezeru vso svetovno veslaško elito. Komajda bodo utihnile fanfare na največjem skalalnem gigantu vseh časov, novi 160-metrski mamutski skalalnici v Planici, že se bodo začele začne priprave za blejsko predstavo živopisnih padalskih kupol. Ob našem kramljanju pa ne moremo kar tako mimo prvih priprav, ki so stekle že na letošnjem svetovnem prvenstvu v Gradcu.

O prvih propagandnih akcijah za SP na Bledu pripoveduje tokrat sekretar zveze letalskih organizacij Slovenije Mirko Bitenc

»Zavedamo se, kaj predstavlja SP na Bledu za nadaljnji razvoj našega padalskega športa in zato ni nič čudnega, če smo se odločili za prvo akcijo že na letošnjem svetovnem prvenstvu v Gradcu. Vsem predstavnikom sodelujočih držav in seveda tudi tekmovalcem smo razdelili lično opremljene propagandno-turistične mape, v katerih smo jim predstavili naša najbolj znana mesta ob slovenski obali in gorenjske turistične centre. Jeseni prihodnjega leta bomo pripravili tekmovalje za Jadranski pokal ob Portoroškem zalivu, ki velja tudi kot neuradno svetovno prvenstvo. Vsi pa dobro vemo, da si bodo bržkone prav vsi, ki bodo odmerjali svoje moči v Portorožu želeli ogledati Bled in Lesce, prizorišče desetega jubilejnega svetovnega padalskega prvenstva. Pričakujemo, da se bodo velikega tekmo-

vanja za Jadranski pokal udeležili tekmovalci iz več kot 20 držav z vsega sveta. To pa pomeni, da bi videli čez dve leti na Gorenjskem padalce iz nič manj kot 25 držav z vseh kontinentov. Priprave so stekle po naših pričakovanjih in upamo, da bomo kos vsem zahtevam, ki jih bo terjala od nas organizacija tako obsežne prireditve, kot jo predstavlja svetovno prvenstvo. Torej, na svidenje septembra prihodnjega leta v družbi najboljših padalcev sveta, ki bodo tekmovali za Jadranski pokal.«

MALCE VEČ POSLUHA

Na Gorenjskem se nam obeta v bližnjih dveh letih vrsta zanimivih športnih prireditev na svetovni ravni. Vselej, naj je bilo to ali drugo tekmovalje še tako zahtevno po organizacijski strani, smo dobili za vzorne športne manifestacije laskava priznanja najbolj znanih imen evropskega in svetovnega športnega življenja. Vendar pa vse kaže, da si šport in turizem še vedno nista podala roki na poti skupnih interesov, ki jih lahko pričakujemo od prireditev na svetovni ravni. Zgovoren primer kaže prejkone junijsko srečanje z motorji na Podljubelu, ko so prireditelji pričakovali precej večji obisk, saj je šlo vendar za eno izmed dirk, ki so jih točkovali za svetovno prvenstvo in smo na naših tleh lahko prvič videli slovite dirkače iz Sovjetske zveze, Belgije, Švedske, ČSSR in drugih evropskih držav. Ugibanja o tem, kje iskati pravzaprav vzrok za sorazmerno majhen obisk na velikih športnih prireditvah na Gorenjskem kar pa seveda ne velja za vse prireditve saj vemo, da je bilo na loških dirkah letos več kot 20.000 gledalcev, pa se bržkone kaj rada zasučejo k razmišljanju o tem, ali nismo morda preveč blizu Ljubljani, odkoder prihaja ob nedeljah in praznikih največ izletnikov. V Tržiču vedo povedati, da so bili letos kar malce v zadregi, saj so pričakovali veliko več gledalcev kot pa se jih je zbralo na ljubeljskem tekmovališču.

Ali so potem kakom ostala privlačna le tekmovalje v veslanju in sem in tja še kakšna motociklistična dirka z mednarodno udeležbo, pozimi pa planiški skoki, je težko odgovoriti v tem trenutku. Edini pa smo si lahko v ugotovitvi, da si bosta morala šport in turizem vselej priščitati na pomoč, saj gre za skupne interese, ki jih ne kaže prezreti za vsako ceno. Če smo zdaj pred veliko revijo svetovnega padalskega športa, tedaj bi veljalo še ob pravem času razmisлити tudi o teh kočljivih vprašanjih. Dejstvo je, da imamo nič koliko prilagoditve, ki pa jih morda spričo naše neiznajdljivosti ali nepovezanosti najdemo izkoristiti ob pravem času in na pravem mestu

J. Virnik

Že šestnajstič za Pokal Kranja v namiznem tenisu

Naslov branita Olimpija in Triglav

V soboto in nedeljo bo v organizaciji NTK Triglav že šestnajstič mednarodno tekmovanje za Pokal Kranja v namiznem tenisu. Lani je v moški konkurenci zmagala Olimpija, v ženski pa Triglav. Tudi letos je ljubljanska Olimpija glavni kandidat za prvo mesto. Za Triglav bodo letos nastopili naslednji igralci: Teran, Janškovec, Stare in Marušič. V ženski konkurenci pa letos niso favoritinje domačinke, ker ne bo nastopila Luinova, ki je nepričakovano prenehala z aktivnim nastopanjem. Za ekipo Triglava bosta zaigrali Žerovnikova in Jakopinova. V posamični konkurenci je vprašanje prvaka zelo težko napovedati.

Turnir se bo začel danes ob 9. uri in se nadaljeval v nedeljo ob 8. uri v avli skupščine občine pod pokroviteljstvom predsednika skupščine občine Kranj Slavka Zalokarja.

V moški konkurenci bodo nastopile naslednje ekipe: Olimpija, Amberg, (Zah. Nemčija), Gliwice (Poljska) in domači Triglav. V ženski konkurenci pa bodo igrale naslednje štiri ekipe: Neuner (Avstrija), Gliwice (Poljska), Olimpija in Triglav.

P. Didić

II. gorenjska rokometna liga

Huda konkurenca za prvo mesto

V derbi srečanju tretjega kola v drugi gorenjski rokometni ligi sta ekipi Zabnice B in Radovljica B igrali neodločeno 10:10. Tekmovalna komisija pa je to tekmo registrirala s 5:0 v korist Zabnice, ker Radovljica ni vplačala pravočasno predpisano prijavnino. Sava, ki je bila v začetku prvenstva kandidat za boljše mesto, pa je doživela že drugi poraz.

Rezultati: Sava : Selca B 14:15 (7:9), Radovljica B : Zabnica B 0:5 w.o., Šk. Loka B : Besnica 4:24 (2:12), Duplje B : Križe B 29:13 (13:6), Kamnik B : Storžič 26:17 (11:5).

Lestvica:

Duplje B	3	2	1	0	55:38	5
Zabnica B	3	2	1	0	39:24	5
Kamnik B	3	2	1	0	45:31	5
Besnica	3	2	0	1	71:34	4
Radovljica B	3	1	1	1	35:25	3
Storžič	2	1	0	1	39:35	2
Sava	3	1	0	2	46:46	2
Selca B	2	1	0	1	27:46	2
Šk. Loka E	3	0	0	3	27:66	0
Križe B (-1)	3	0	0	3	22:58	-1

P. Didić

Pokalna rokometna tekma — ženske

Kranj : Steklar 11 : 4 (5 : 1)

Rokometašice Kranja so v sredo ob zelo težkih tekmovanih pogojih presenetljivo in gladko premagale v četrtfinalni pokalni tekmi za pokal SRS ekipo Steklarja iz Hrastnika z 11:4 (5:1). Ekipa Kranja je nastopila nekoliko pomlajena, poleg tega pa so ekipo okrepile tudi nekatere bivše igralkice Storžiča iz Golnika. Ekipa je zelo dobro

zaigrala in bi v takšnem sestavu lahko brez težav nabirala točke v prvenstvenih srečanjih. V moštvu Kranja se je najbolj odlikovala vartarka Dolenova, ki ima največ zaslug za tako visoko zmago kranjske ekipe. Gole za Kranj so dale naslednje igralkice: Leskovec 5, Marinkovič 3, Jocič 2 in Ankele 1.

J. Javornik

Rokomet

Tržič : Celje 7 : 10 (2 : 7)

TRŽIČ — 19. septembra — Igrišče na Zalem Rovtu, četrtfinale za rokometni pokal SRS, gledalcev 150, vreme deževno, sodnik Nikica Božinovič (Golnik). Izključeni igralci: Tržič: Jakšič 2, Niko Hladnik 2, Celje: Orač 7 minut.

Tržič: Laibacher, Praprotnik, N. Hladnik 3, P. Hladnik 1, Janc, Jakšič 2, Meglič,

Gros 1, Dovžan, Špik, Teran. Celje: J. Markovič Koren 2, Telič 1, N. Markovič 3, Levstik 1, Mejavešk, Frkič, Lubej 1, Krelj 1, Orač 1, Presinger.

Kljub deževnemu vremenu se je na igrišču na Zalem Rovtu zbralo precej navijačev tržiškega moštva, saj so se leti po dolgem času spet predstavili domačemu občinstvu.

D. Humar

Republiško prvenstvo v streljanju z MK puško

Dobri rezultati Gorenjcev

Gorenjski strelci so na nedavnem članskem republiškem prvenstvu v streljanju dosegli zelo lep uspeh. Kar osmim tekmovalcem je uspelo doseči predpisano normo za nastop na državnem prvenstvu. Najboljša sta bila Franc Peternel iz Kranja in Edi Dobravc z Jesenic.

REZULTATI: MK puška proste izbire — 1. Mikolič (Ljubljana) 1123, 3. Dobravc (Jesenice) 1097, 13. Lombar (Kranj) 972; MK standardna puška — 1. Mikolič (Ljubljana) 552, 4. Malovrh (Kranj) 526, 5. Dobravc (Jesenice) 524, 6. Černe (Kranj) 522, 8. Naglič (Kranj) 512; MK puška proste izbire »olimpijski match« — 1. Dečman (Celje) 587, 9. Malovrh (Kranj) 558, 11. Ramovš (Šk. Loka) 538, 13. Stržinar (Šk. Loka) 532; MK serijska puška — 1. Sršen (Celje) 511, 3. Peternel (Kranj) 506, 4. Naglič (Kranj)

505, 5. Ramovš (Šk. Loka) 501, 7. Dobravc (Jesenice) 497, 8. Frelj (Kranj) 496 itd.

V nedeljo bo v Ljubljani

državno prvenstvo v streljanju s pištolo. Iz Kranja bodo nastopili Peternel, Frelj in Černe, hkrati pa bo v Novi Gorici srečanje občinskih ekip slovenskih mest. Največ možnosti za uspeh imajo lanske zmagovalci iz Skofje Loke.

B. Malovrh

Gorenjska rokometna liga

Kar trije v vodstvu

Rokometaši Kamnika so zaradi visoke zmage nad Kravcem prevzeli vodstvo na lestvici po tretjem kolu v gorenjski rokometni ligi. Največ zadetkov sta dosegla za Kamnik Prosen (21) in Zupin (15). Zanimiva je bila tudi tekma v Kranju, kjer so Veterani predvsem po zaslugi odličnega realizatorja Marjana Rusa dosegli zmago nad ekipo Selca. Državni reprezentant v alpskem smučanju Kranjskogorčan Gazvoda se je spet odlikoval in dosegel kar sedem golov proti ekipi Zabnice.

REZULTATI: Veterani : Selca 14:11 (8:4), Kamnik : Kravec 35:16 (2:8), Kranjska gora : Zabnica 17:15 (11:7),

Skofja Loka : Kranj B 24:14 (12:7) Jesenice : Tržič B 14:19 (9:9).

Lestvica:

Kamnik	2	2	0	0	79:32	4
Kranjska gora	2	2	0	0	37:32	4
Veterani	2	2	0	0	29:25	4
Šk. Loka	2	1	1	0	55:30	3
Selca	2	1	0	1	53:28	2
Zabnica	3	0	1	2	46:56	1
Jesenice	2	0	2	1	31:35	0
Kravec	3	0	3	45:137	0	
izven konk.						
Tržič B	3	2	0	1	44:76	4
Kranj B	3	0	3	41:63	0	

V jutrišnjem četrtim kolu se bodo pomerili naslednji pari: Zabnica : Jesenice, Kamnik : Selca, Jesenice : Kravec, Tržič B : Zabnica, Kranjska gora : Kranj B.

P. Didić

Gorenjska nogometna liga

Katastrofa Tržiča na Jesenicah

Po drugem kolu gorenjske nogometne lige je v vodstvu nepričakovano mlada ekipa Jesenic, ki je s katastrofalnim rezultatom premagala Preddvor in Tržič. Mladi igralci Jesenic so že v prvih dveh tekmah dokazali, da se bodo resno potegovali za prvo mesto. Zelo dobro pa so zaigrali v prvih dveh kolu tudi nogometaši iz Železnikov. Zelo slabi igri pa sta prikazali ekipi Tržiča in Svobode.

Rezultati — I. kolo: Tržič : Svoboda 3:1, Železniki : Lesce 5:2, Jesenice : Preddvor 5:0; drugo kolo: Jesenice : Tržič 7:1, Lesce : Svoboda 2:1, Železniki : Preddvor 3:1.

Lestvica:

Jesenice	2	2	0	0	12:1	4
Železniki	2	2	0	0	8:3	4
Lesce	2	1	0	1	4:6	2
Tržič	2	1	0	1	4:8	2
Svoboda	2	0	0	2	2:5	0
Preddvor	2	0	0	2	1:8	0

Jutri, v nedeljo, se bodo pomerili naslednji pari: Tržič : Železniki, Lesce : Preddvor, Svoboda : Jesenice.

P. Didić

Ljubljanska conska rokometna liga

Presenečenje v Križah

V četrtim kolu ljubljanske conske rokometne lige je največje presenečenje pripravila ekipa Križ, ki je na svojem igrišču premagala kandidata za prvo mesto, rokometnaše Kranja. Kranjčani so sicer nastopili s pomlajeno ekipo, vendar to ne opravičuje visokega poraza.

V Dupljah so domači rokometnaši z visokim rezultatom odpravili novince ekipo Zagorja. Najzaslužnejša za zmago domačinov sta bila Rakovec in Kenda, odlikoval pa se je tudi domači vratar. Največje presenečenje pa predstavlja odlična igra rokometnašev iz Radovljice, ki so to nedeljo že četrtič zapored zmagali in tako krepko vodijo na lestvici ljubljanske conske lige. Na tretjem mestu so Duplje s 5 točkami, Kranj je četrti, Križe pa pete.

Rezultati: Križe : Kranj 17:9, Duplje : Zagorje 17:6, Radovljica : Grosuplje 23:17.

V nedeljo se bodo gorenjski predstavniki pomerili takole: v Kranju bo derbi kola med rokometnaši Radovljice in Kranja, Duplje bodo gostovale v Krmelju, Križe pa v Hrastniku.

J. Kuhar

Kolesarstvo

Kranj četrti

Na meddruštveni dirki za memorial Josipa Kraša v Karlovcu je ekipa Kranja osvojila odlično četrto mesto. Uspeh pa bi bil lahko še večji, če ne bi imeli vsi trije kolesarji med dirko okvare na kolesih. Za ekipo Kranja so v tej dirki nastopili Zagor, Ribnikar in Korenčič.

A. P.

Sedel mi je nasproti. Kakih trideset let bi mu človek prisodil. Srkal je kavo in včasih segel po beli paličici, prisloneji ob mizo, hoteč se prepričati, če je še tam. Malce negotovi gibi, kadar je tipal za skodelico na mizi in pa velika črna očala so izdajala slepca. Pravzaprav še danes ne vem, kako sva se zapletla v pogovor. Spominjam se le kako presenečen sem bil ob spoznanju, da slep človek sam hodi po Ljubljani. Česa podobnega ne doživite vsak dan.

Svet večne teme ni več tako mračen kot nekdanj

Jože Borovinšek ob svojem stroju v mehanični delavnici

Skoraj povsem slepi Marko Mavri bi se ob strožnici lahko kosal z najbolj spretnimi zdravimi delavci

»Ob oči sem prišel po neumnosti,« je pripovedoval možak. »Med igro smo fantje na nekem travniku našli zarjavelo bombo. Moj tovariš je zalučal vanjo velik kamen. Počilo je... Drobci so me zadeli v glavo, v obe oči. Prizor, ko prijatelj dviguje kamen, da bi ga hip kasneje tresnil na bombo, je zadnje, kar sem videl v življenju.«

Mož se je spominjal prvih mesecev po nesreči. Bilo je strašno.

»Kot štirinajstletnik, neboljen spriču slepote, sem že mislil na samomor. Hudo je govoriti s človekom, pa ne videti njegovega obraza. Težko je spomlati, ko veš da vse dehti, ko čutiš na sebi božajoče sončne žarke, a ne vidiš ne zelenja, ne svetlega dne, ne ptic, ne metuljev in rož. Razen tega so mi bili moji bližnji vse prej kot v oporo. Namesto da bi me spodbujali, sem moral poslušati besede, polne sočutja, polne jokave tolažbe, ki ti jemlje pogum. Ljudje pač mislijo, da je slepec nesposoben za kakršnokoli koristno delo, da predstavlja breme za vso okolico. Hote ali ne hote so mi to tudi dali vedeti. Kakšna zmota!

Toda pogledajte me danes. Skoraj samostojen sem. Lepo službo imam, dobro živim. Pezimi smučam in telovadim, poleti plavam. Da, z voljo in ob pomoči strokovnjakov se slepi lahko povsem približajo zdravim ljudem, ni jim treba živeti brezplodno, odmaknjeno, ampak postanejo koristni člani naše skupnosti.«

Spominjam se teh besed kot bi jih slišal šele včeraj. Toliko trpke resnice je v njih. Vse premalo razmišljamo o nesrečnih, ki so izgubili vid, ki bivajo med nami, a vendar tako daleč stran. Kaj delajo, kako živijo? Da bi zvedeli kaj več o tem, smo pred dnevi obiskali Center za rehabilitacijo slepih v Škofji Loki, edino tovrstno ustanovo na Gorenjskem. Svoje prostore ima v starološkem gradu, nekdanjem bivališču grofa Strabla, ki ga je leta 1935 društvo Dom slepih, preuredilo v bivališče za svoje ostarele varovance. Kočevski Zavod za slepo deco je namreč postal pretesen.

V 33 letih svojega obstoja je ustanova doživela mnogo sprememb. Precej se je tudi razširila. Med zadnjo vojno so Nemci za dobro leto dni slepe pregnali iz gradu in si tam uredili postojanko.

Po osvoboditvi je vodstvo nad Domom slepih v Stari Loki prevzelo ministrstvo za zdravstvo in socialno skrbstvo LRS. Že leta 1946 je zavod pričel z novo dejavnostjo — s poklicnim usposabljanjem odraslih slepih gojencev. V ta namen so bile ustanovljene delavnice za petarstvo, ščetkarstvo in metlarstvo. Precej ljudi se je tako izučilo obrti.

Ko so pri Centru za slepe mladino v Ljubljani ukinili

obratno šolo, se je le-ta preselila v Škofjo Loko. Že izučeni obrtniki si od tedaj lahko pridobijo tudi kvalifikacijo.

Toda izdelovanje ščetk, metel in pletenih izdelkov je vse manj donosno. V zavodu so pričeli razmišljati o novih dejavnostih, ki bi slepim omogočile večji zaslužek. Dom se je temu ustrezno preimenoval v Invalidsko delavnico za zaposlitev slepih Stara Loka. Gojence od tedaj dalje usposablja tudi za delo v kovinski stroki ter za pakiranje in montažo. Izkušnje kažejo, da so slepi pri teh opravilih prav tako spretni kot drugi ljudje. Do danes se je v zavodu izučilo že 306 invalidov, ki sedaj delajo bodisi v rednih gospodarskih organizacijah, bodisi v delavnicah zavoda.

Tretjo in zadnjo spremembo pa je ustanova doživela pred štirimi leti. Ponovno so ji spremenili naziv, in sicer v Center za rehabilitacijo slepih Škofja Loka. Izpolnjujejo tri osnovne naloge: poklicno usposabljanje slepih (invalidi imajo, kot že rečeno, možnost izučiti se za obrtnika, za delavca v kovinski in lesni stroki ter po novem za telefonista ali uslužbenca v administraciji); zaposlovanje slepih v lastnih proizvodnih delavnicah ter stanovanjsko skrbna dejavnost. O tem smo se pogovarjali z direktorjem Ivanom Bizantom in sekretarjem Ivanom Pristavcem.

»V domu je trenutno na oskrbi 130 invalidov. Nekateri so starostni in invalidski upokojevalci, drugi vzdrževanci iz raznih slovenskih občin, tretji obiskujejo naše šole, mnogo pa je zaposlenih, se pravi, da povsem redno delajo. Starejši ljudje, ki jih ni malo, opravljajo razne drobne posle, samo toliko, da se z nečim zamotijo,« ve povedati direktor.

V proizvodnji je zaposlenih 33 invalidov. To so kovinarji, mizarji, pletkarji, metlarji, ščetkarji in monterji. Za svoje delo prejema redne osebne dohodke (povprečno po 45.000 S din na mesec). Tovariš Bizant je pristavil, da najbolj pridni dobijo tudi po 100.000 din in čez. Neki strugar, skoraj popolnoma slep, je minuli mesec zaslužil celo 190.000 S din.

»Zeprecej časa sodelujemo z različnimi gospodarskimi organizacijami. Naši ljudje zanje izdelujejo najrazličnejše predmete, v glavnem polizdelke. Zlasti tu velja omeniti LIP iz Česnje in Loško tovarno hladilnikov, za katero delamo vrata hladilnih komor.«

V šolo, ki traja dve leti, se je to jesen vpisalo 17 novih slušateljev. Postali bodo kovinarji ali telefonisti. Učni načrt daje velik poudarek delovni praksi. To je edina šola te vrste v Sloveniji.

Sekretar Pristavec je tudi popolnoma slep. Vid mu je opešal pred osmimi leti, še preden je utegnil končati štu-

dij na ekonomski fakulteti. »Navdil sem se, veste. Tudi tale dom in Škofja Loka sta se mi priljubila. Če bo le mogoče, bom še naprej ostal tukaj.«

Toda vrnimo se zopet k stvari. Zanimalo nas je, če v zavodovih delavnicah zaposlijo vsakega invalida, ki si to želi.

»Težimo k temu, da bi čim več izučeni dobilo delo v ustrezni gospodarski organizaciji. To je boljše zanje in seveda tudi za Center. Zal smo doslej naleteli na vse premožnosti razumevanja. Po tovarnah slepih ne zaupajo. Invalida, ki zunaj ne najde zaposlitve, seveda prevzamemo mi. Prav tako ostane pri nas, če drugod nima vsaj kolikor toliko ugodnih življenjskih pogojev.«

Potlej je zopet spregovoril direktor. Stekla je beseda o težavah, ki tarejo zavod. Zvedel sem, da tisti del poslopja, kjer bivajo varovanci, kjer spijo in se hranijo, že zdavnaj ne ustreza. V dvajsetih letih je namreč stavba doživela le malo sprememb (doslej so uredili samo kuhinjo, ambulanto in bolniški sobi).

»Ne vem, kje bomo vzeli denar,« je tarna direktor. »Po izračunih bi za ureditev vseh pomanjkljivosti potrebovali 105 milijonov S din. Na občini so nam že dali vedeti, da letos niso sposobni kaj prida prispevati. Tudi republiška blagajna je prazna. Šele za drugo leto upamo, da se bodo tudi za naš našla sredstva.«

Pogledal sem v papirje, kjer je vse to izračunano. Samo za postavitev strelovodov, ki bi po zakonu o zaščiti pred požarom že zdavnaj morali kraljevati na grajskih strehah, bodo morali odrediti 4,5 milijona S din.

»No, stvari se utegnejo že prav kmalu obrniti na bolje. Danes namreč pričakujemo v domu obisk Majde Gaspari, republiške sekretarke za zdravstvo in socialno varstvo,« mi je na koncu zaupal tovariš Bizant.

S fotografom sva hotela pogledati tudi v delavnice. A kazalec na uri se je bližal deseti in delavci so pravkar odšli na malico. Nekaj jih je stalo na dvorišču pred domom, se pomenkovalo in nastavljal obraz toplim sončnim žarkom, ki pa so zaman silili v mrtve oči. Medtem ko je fotoreporter pritiskal na sprožilec, sem jih opazoval. Na videz se prav v ničemer ne ločijo od svojih stanovalskih kolegov po tovarnah. Smeh in živahna govorica sta odmevala naokrog in ker poznajo vsako ped v zavodu, so se tudi kretali sproščeno, živahno.

Odmor je minil. V dokaj dobro opremljenih, a že skoraj pretesnih delavnicah so znova zaropotali stroji. S Francijem sva strmela v gibke roke, ki so neverjetno spretno brzele med najrazličnejšimi vzvodi in ročicami. Če bi ne videl na lastne oči, bi nikdar

ne verjel. Prav vse pa poseka plavalni fant ob polavtomatski strožnici, o katerem je že bilo govora. Stavim, da je hitrejši in natančnejši od marsikaterega zdravega strugarja z dolgoletno prakso.

V oddelku za mizarstvo so slepi neumorno žagali, lepili in zabijali. Prav nikomur se ni zataknilo, tako da mojster, ki pazi nanje, skoraj ni imel dela.

Bogatejša za nekaj spoznanj sva s Francijem zapustila zavod. Tistemu, ki še vedno misli, da so slepi ljudje uboga nemočna bitja, se bi v napoto in družbi v breme, pa svetujem, da obišče Center za rehabilitacijo v Škofji Loki. I. Guzelj

Alojz Bašel sodi med starejši varovance zavoda

Jožeta Tekavčiča je oko karmere zalotilo pri zahtevnem delu v mizarški delavnici